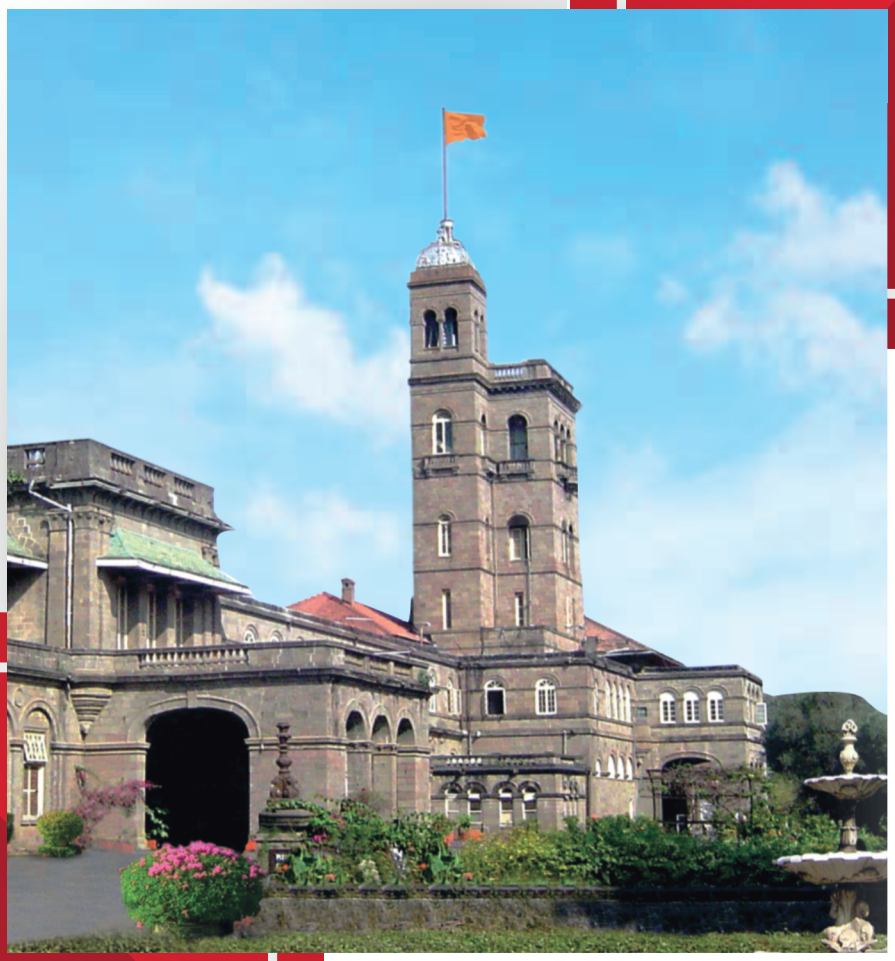
सावित्रीबाई फुले
पुणे विद्यापीठ

२०२४-२०२५

वार्षिक अहवाल

भाग १ : पृथक्करणात्मक माहिती
भाग २ : सांख्यिकीय माहिती

वार्षिक अहवाल समिती : २०२४-२५

प्रा. डॉ. पराग काळकर मा. प्र-कुलगुरू	**अध्यक्ष**
प्रा. डॉ. ज्योती भाकरे प्रभारी कुलसचिव, प्रस्तुत विद्यापीठ	**सदस्य**
डॉ. संजय तांबट अधिष्ठाता, आंतरविद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखा, प्रस्तुत विद्यापीठ	**सदस्य**
प्रा. डॉ. नितीन घोरपडे व्यवस्थापन परिषद सदस्य, प्रस्तुत विद्यापीठ	**सदस्य**
डॉ. सविता कुलकर्णी संचालक, विद्यार्थी विकास मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ	**सदस्य**
प्रा. डॉ. सदानंद भोसले विभागप्रमुख, हिंदी विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ	**सदस्य**
प्रा. डॉ. विनायक जोशी विभागप्रमुख, अंतर्गत गुणवत्ता सिद्धता कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ	**सदस्य**
प्रा. डॉ. देविदास गोल्हार संचालक, नवोपक्रम, नवसंशोधन व साहचर्य, प्रस्तुत विद्यापीठ	**सदस्य**
प्रा. डॉ. तुकाराम रोंगटे विभागप्रमुख, मराठी विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ	**सदस्य**
डॉ. चंद्राणी चॅटर्जी विभागप्रमुख, इंग्रजी विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ	**सदस्य**
डॉ. दत्तात्रय कुटे व्यवस्थापक, विद्यापीठ मुद्रणालय, प्रस्तुत विद्यापीठ	**सदस्य**
डॉ. जुही देशमुख सहयोगी प्राध्यापक, मानसशास्त्र विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ	**निमंत्रित सदस्य**
डॉ. वैशाली साकोरे उपकुलसचिव, नियोजन व विकास विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ	**सदस्य सचिव**

अधिष्ठाता मंडळ

अध्यक्ष
प्रा. डॉ. पराग काळकर
प्र-कुलगुरू, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

प्रा. डॉ. प्रमोद पाटील
अधिष्ठाता, विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा

प्रा. डॉ. सुप्रिया पाटील
अधिष्ठाता, वाणिज्य आणि व्यवस्थापन विद्याशाखा

प्रा. डॉ. विजय खरे
अधिष्ठाता, मानवविज्ञान विद्याशाखा

डॉ. संजय तांबट
अधिष्ठाता, आंतरविद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखा

प्रा. डॉ. देविदास गोल्हार
संचालक, नवोपक्रम, नंवसंशोधन व साहचर्य मंडळ

सूचना :
या अहवालात नमूद केलेली माहिती सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ परिसरातील विविध संस्था/महाविद्यालये आणि विभागप्रमुखांकडून ऑनलाईन पद्धतीने प्राप्त झालेल्या माहितीवर आधारित आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

गणेशखिंड, पुणे ४११००७.

भाग १ : पृथक्करणात्मक माहिती

वार्षिक अहवाल
२०२४-२५

(१ जुलै, २०२४ ते ३० जून, २०२५)

प्रा. (डॉ.) सुरेश गोसावी
मा. कुलगुरूंचा संदेश

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ (पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ) हे उच्च शिक्षण क्षेत्रातील एक दीपस्तंभ ठरले आहे. शैक्षणिक, संशोधन, औद्योगिक, क्रीडा, सामाजिक बांधिलकी आणि नवोपक्रम या सर्व क्षेत्रांत विद्यापीठाने महत्त्वपूर्ण योगदान दिले आहे. स्थापनेपासून आजपर्यंत दूरदृष्टी असलेल्या व विद्वान कुलगुरूंच्या मार्गदर्शनामुळे विद्यापीठाने आजची गौरवशाली परंपरा घडवली आहे.

विद्यापीठाचे ध्येय नेहमीच सुसंस्कृत, समर्पित व सामाजिक जाणीव असलेले नागरिक घडविणे, हे राहिले आहे. विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक व व्यक्तिमत्त्व विकासाबरोबरच राष्ट्रनिर्माणासाठी विद्यापीठाने मोठे योगदान दिले आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० च्या अंमलबजावणीशी सुसंगत राहून शिक्षणातील उत्कृष्टता, नाविन्यपूर्ण संशोधन, औद्योगिक सहकार्य आणि सामाजिक जबाबदारी यात सातत्याने प्रगती करत विद्यापीठ उज्ज्वल भविष्यासाठी सिद्ध होत आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०२४–२५ हे विद्यापीठासाठी ऐतिहासिक ठरले असून QS World Rankings 2025 मध्ये विद्यापीठाने जागतिक स्तरावर ५६६ वे स्थान, भारतातील सार्वजनिक विद्यापीठांमध्ये दुसरे व महाराष्ट्रात पहिले स्थान मिळवले. Outlook-ICARE Rankings मध्ये राष्ट्रीय स्तरावर तिसरे स्थान, तर NIRF 2025 मध्ये सार्वजनिक राज्य विद्यापीठांमध्ये ११ वे व विद्यापीठ गटात ५६ वे स्थान प्राप्त केले. ही यशस्वी कामगिरी विद्यापीठाच्या गुणवत्तापूर्ण शिक्षण, संशोधन, नवोपक्रम आणि सामाजिक बांधिलकीचे द्योतक आहे.

या वर्षात विद्यापीठाच्या नावे अनेक उपक्रम आणि यश नोंदवले गेले. विद्यापीठाच्या शैक्षणिक बहुमाध्यम संशोधन केंद्रामार्फत तयार करण्यात आलेल्या शैक्षणिक माहितीपटाला मिळालेला राष्ट्रीय पुरस्कार, आंतरराष्ट्रीय भूविज्ञान ऑलिंपियाडमध्ये विद्यार्थ्यांची पदके, भूगोल विभागाला मिळालेला राष्ट्रीय पुरस्कार, आंतरराष्ट्रीय प्रमुख विद्यापीठांशी सामंजस्य करार, संशोधन पेटंट्स व प्रकल्प तसेच जागतिक विद्यापीठ क्रीडा स्पर्धांमध्ये विद्यापीठाच्या विद्यार्थ्यांची ऐतिहासिक कामगिरी, या त्यातील ठळक घडामोडी होत.

या सर्व यशामागे विद्यापीठातील अधिकार मंडळे, प्राध्यापकवर्ग, संशोधक, विद्यार्थी, माजी विद्यार्थी आणि कर्मचारी यांचा सातत्यपूर्ण प्रयत्न आहे. भविष्यातही हे विद्यापीठ नव्या तंत्रज्ञानाचा स्वीकार करून, गुणवत्तापूर्ण शिक्षण व संशोधनाच्या माध्यमातून देशाच्या प्रगतीत महत्त्वपूर्ण योगदान देत राहील, असा मला विश्वास आहे.

विद्यापीठाशी संबंधित सर्वांना मी या यशस्वी कामगिरीबद्दल मनःपूर्वक अभिनंदन करतो व पुढील उत्तरोत्तर प्रगतीशील वाटचालीसाठी हार्दिक शुभेच्छा देतो!

प्रा. डॉ. सुरेश गोसावी
कुलगुरू

प्रा. (डॉ.) पराग काळकर
मा. प्र-कुलगुरूंचा संदेश

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या ७५ व्या वार्षिक अहवालाच्या निमित्ताने आपल्या सर्वांशी संवाद साधताना मला विशेष आनंद होत आहे. आपल्या विद्यापीठाचे अमृत महोत्सवी वर्ष पूर्ण करून ७६ व्या वर्षात पदार्पण करीत असताना, देशातील शैक्षणिक क्षेत्रात मोठे बदल घडत आहेत. विशेषतः 'राष्ट्रीय शिक्षण धोरण, २०२०' ची अंमलबजावणी विद्यापीठांसह उच्च शिक्षणसंस्थांमध्ये सुरू झालेली आहे. या संक्रमणाच्या काळात उज्ज्वल परंपरेचा वारसा जपत, नव्या ज्ञानाधारित समाजाला आवश्यक भविष्यवेधी शिक्षणाची पायाभरणी करण्याची संधी आपल्याला लाभली आहे. त्या दृष्टीने आपल्या विद्यापीठाच्या वर्षभरातील विविधांगी वाटचालीचा धांडोळा या अहवालात घेतला आहे.

आपले विद्यापीठ केवळ देशातीलच नव्हे; तर आंतरराष्ट्रीय पातळीवर नावाजलेले विद्यापीठ आहे. 'नॅक' क्रमवारीत सन २०१७ पासून 'ए प्लस' स्थान आणि ३.६० असा राज्यात सर्वाधिक 'सीजीपीए' प्राप्त केलेल्या आपल्या विद्यापीठाने विविध शैक्षणिक मानांकनांमध्ये आपली कामगिरी उंचावत नेली आहे. सन २०२४-२५ मध्ये अध्यापन आणि संशोधनातील उत्कृष्ट कामगिरीच्या आधारावर 'क्यूएस' या विद्यापीठांच्या जागतिक क्रमवारीत आपण '६३१ ते ६४०' आणि नॅच्युरल सायन्स या विषयामध्ये 'क्यूएस' या विद्यापीठांच्या जागतिक क्रमवारीत आपण '४५१ ते ५००' या गटात स्थान मिळविले आहे. 'टाइम्स हायर एज्युकेशन एशिया रँकिंग'मध्ये आपले विद्यापीठ ३०१ ते ३५० या श्रेणीत आहे, तर 'द हायर एज्युकेशन वर्ल्ड रँकिंग' मध्ये आपला समावेश ८०१ ते १००० या श्रेणीत आहे. केंद्रीय शिक्षण मंत्रालय दरवर्षी 'नॅशनल इन्स्टिट्यूशनल रँकिंग फ्रेमवर्क'ची क्रमवारी जाहीर करते. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने गेल्या वर्षी देशातील राज्यस्तरीय विद्यापीठात तिसरा क्रमांक प्राप्त केला आहे. गेल्या वर्षात सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचा क्रमांक देशभरातील विद्यापीठांमध्ये २३वा, तर एकूण शैक्षणिक संस्थांमध्ये ३७वा आहे. उच्च शिक्षणाच्या क्षेत्रातील गुणवत्ता टिकवून ठेवणे आणि उंचावत नेणे, यासाठी सातत्याने प्रयत्न करावे लागतात. विद्यापीठातील सर्व घटकांच्या सक्रीय सहभागानेच आपल्याला हे शक्य होत आहे.

ज्ञानज्योती सावित्रीबाईंची नाममुद्रा धारण करणाऱ्या आपल्या विद्यापीठावर समाजाच्या सर्व स्तरांतील गुणवान विद्यार्थी-विद्यार्थिनींपर्यंत आधुनिक जगाशी सुसंगत कौशल्ये आणि ज्ञान पोचविण्याची जबाबदारी आहे. अज्ञान आणि दारिद्र्याची बेडी तोडत सरस्वतीच्या दरबारात शिक्षण घेऊ इच्छिणाऱ्या सर्वांना नव्या जगाच्या आव्हानांना सामोरे जाण्याचे बळ मिळावे, असाच आपला प्रयत्न आहे. राष्ट्रीय शिक्षण धोरणाची विद्यापीठाच्या विविध शैक्षणिक विभागांमध्ये सुरू झालेली अंमलबजावणी आणि नव्या कालानुकूल अभ्यासक्रमांची रचना हे त्या दिशेने पडलेले एक महत्त्वाचे पाऊल आहे.

नव्या राष्ट्रीय शिक्षण धोरणात विद्यार्थ्यांना त्यांच्या विविधांगी क्षमता वाढवण्याबरोबरच आवडीच्या विषयांचा अभ्यास करता येण्याची लवचिकता राखण्यावर भर आहे. आंतरविद्याशाखीय अध्ययन-अध्यापनाला बळ देण्याबरोबरच रोजगारासाठी आवश्यक कौशल्यांचे प्रशिक्षण देण्याचे उद्दिष्ट त्यात आहे. त्या दृष्टीने विद्यापीठ अनुदान आयोग आणि राज्य शासनाच्या सूचना व

मार्गदर्शनानुसार चार वर्षांचे पदवी अभ्यासक्रम, एक व दोन वर्षांचे पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम आणि अल्प मुदतीचे श्रेयांकाधारित अभ्यासक्रमांच्या निर्मितीचे कामही आपल्या विद्यापीठात योग्य गतीने सुरू आहे.

कृत्रिम प्रज्ञा (आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स), विदा विज्ञान (डेटा सायन्स), इंटरनेट ऑफ थिंग्ज, क्लाउड कॉम्प्युटिंग, डिजिटल एथीकल हॅकिंग, बी.एस्सी (सायबर सिक्युरिटी अँड डिजिटल फॉरेन्सिक), बी.व्होक (सप्लाय चेन अँड लॉजिस्टिक्स), बी.व्होक (ऑटोमॅटिक मेकाट्रोनिक्स), एम.टेक. (इलेक्ट्रिकल व्हेईकल टेक्नॉलॉजी), बी.व्होक. (रबर टेक्नॉलॉजी), बी.व्होक. (फौंड्री टेक्नॉलॉजी), बी. ई. (रोबोटिक्स अँड आर्टिफिशियल इंटेलिजेन्स) अशा नवतंत्रज्ञानाशी संबंधित अभ्यासक्रमांबरोबरच एम.एस्सी (मोलेक्युलर मेडिसिन), वनखात्याच्या रक्षकांसाठी (फॉरेस्ट रेंजर्स) उपयुक्त एम.एस्सी (पर्यावरणशास्त्र), एम.ए (डिजिटल हयुमॅनिटीज्) अशा 'हट के' विषयांचे अभ्यासक्रमही विद्यापीठात सुरू झाले आहेत.

राष्ट्रीय शिक्षण धोरणात विविध शिक्षणसंस्थांबरोबरच शासन व उद्योग क्षेत्रांतील संस्थांसमवेत सहकार्य अपेक्षित आहे. त्या दृष्टीने महाराष्ट्रातील वनखाते, भारतीय हवामानशास्त्र संस्था, सारथी, आघारकर संशोधन संस्था, गोएथे इंस्टीट्यूट/मॅक्समूलर भवन, पुणे, ईटीएच लि., पुणे, जिल्हा महिला रुग्णालय, धाराशिव, डीव्हिनिटी वर्ल्डवाइड प्रा. लि., पुणे, महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास संस्था, मुंबई आदींबरोबरच सेंट्रल कौन्सिल फॉर रिसर्च इन आयुर्वेदिक सायन्स, कोलकत्ता, ख्येन्से फाऊंडेशन, इंडिया, इंस्टीट्यूट फ्रांसे इंडे, न्यू दिल्ली, गडचिरोलीतील डॉ. अभय बंग यांची 'सर्च' आदींशी सहकार्याचे विविध करार आपल्या विद्यापीठाने केले आहेत. तसेच, रशियातील एक आणि जपानमधील दोन विद्यापीठांशी शैक्षणिक सहकार्याचे करार या वर्षात करण्यात आले आहेत. त्यातील निटोरी इंटरनॅशनल स्कॉलरशिप फाऊंडेशन, टोकियो, जपान यांच्याकडून दरवर्षी रु १२ लाखांची शिष्यवृत्ती उपलब्ध करून दिली जाते. त्यातून विद्यापीठीय उच्च शिक्षण आणि उद्योगांमधील भागीदारीचा पैस रुंदावणार आहे.

राज्यात स्टार्टअप परिसंस्था उभारण्याच्या उपक्रमाशी सुसंगत राहून, विद्यापीठातील Centre for Innovation, Incubation and Entrepreneurship (CIIE) ने संलग्न महाविद्यालयांमध्ये ५२० Startup & Innovation Cells स्थापन केले, प्राध्यापकांसाठी FDP आयोजित केले, विद्यार्थ्यांकडून ३८८ कल्पना (idea pitches) प्राप्त केल्या आणि SPPU Startup Olympiad 2025 अंतर्गत ४२ संघांना मार्गदर्शन व प्रोत्साहन दिले

कार्यानुभव व आंतरवासिता (ऑन जॉब ट्रेनिंग व इंटर्नशिप) हा विद्यार्थ्यांच्या कौशल्यविकासातील महत्त्वाचा भाग राष्ट्रीय शिक्षण धोरणात महत्त्वाचा आहे. त्या दृष्टीनेही विविध शैक्षणिक विभागांशी संबंधित छोट्या-मोठ्या उद्योग-व्यवसाय व संस्थांबरोबर करार करण्यात येत आहेत. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या रोजगारसंधीत लक्षणीय वाढ होणे अपेक्षित आहे.

आर्थिक अडचणींमुळे कोणत्याही विद्यार्थ्याचे शिक्षण थांबता कामा नये, असा विद्यापीठाचा सतत प्रयत्न असतो. या भूमिकेतून गुणी व गरजू विद्यार्थ्यांना विविध शिष्यवृत्ती/अर्थसहाय्य योजनांचा लाभ मिळावा, यासाठी विद्यापीठ पुढाकार घेत असते. क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले अर्थसहाय्य योजना, लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे अर्थसहाय्य योजना, आर्थिक दुर्बळ घटक विद्यार्थी अर्थसहाय्य योजना, राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज अर्थसहाय्य योजना, महात्मा जोतिराव फुले अर्थसहाय्य योजना, पूरग्रस्त व आपत्तीग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांसाठी स्वामी विवेकानंद विद्यार्थी अर्थसहाय्य योजना, छत्रपती शिवाजी महाराज अर्थसहाय्य योजना आदींची रक्कम थेट विद्यार्थ्यांच्या बँकखात्यांत जमा होत आहेत. पीएच.डी. च्या विद्यार्थ्यांना भारतरत्न जे. आर. डी. टाटा अर्थसहाय्य योजना व पोस्टडॉक्टरल संशोधनासाठी गुणवान विद्यार्थ्यांना सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पोस्टडॉक्टरल फेलोशिप दिली जाते. तसेच, अभियांत्रिकीच्या दोन विद्यार्थ्यांना परदेशांत पदव्युत्तर शिक्षणासाठी डी. के. भावे शिष्यवृत्ती दिली जाते. या सर्व मदतीचे आर्थिक मूल्य १३ कोटी ६५ लाखांच्या घरात असले, तरी देशातील गुणवंत विद्यार्थ्यांच्या

घडणीमधील त्याचे योगदान अनमोल आहे. पीएच.डी.प्रवेश प्रक्रियेच्या पहिल्या फेरीत साधारण १४०० विद्यार्थ्यांची निवड झालेली आहे. त्याबाबतची पुढील कार्यवाही सुरू आहे. पीएच.डी.प्रवेश प्रक्रिया, निवड प्रक्रिया व विषय मान्यता प्रस्तावावर कार्यवाही इत्यादि प्रक्रिया पीएच.डी. ट्रॅकिंग प्रणालीवर पूर्णपणे ऑनलाइन पद्धतीने विकसित करण्यात आली आहे.

शैक्षणिक गुणवत्तेबरोबरच विद्यार्थ्यांमधील कला व क्रीडा गुणांना प्रोत्साहन देण्यात आपले विद्यापीठ पुढे असते. अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठीय स्पर्धेत वैयक्तिक क्रीडा प्रकारात खेळाडूनी ०५ सुवर्ण, १४ रौप्य व १४ कांस्य पदके अशी एकूण ३३ पदके संपादन केली. गडचिरोली येथे झालेल्या २६ व्या महाराष्ट्र राज्य क्रीडा महोत्सवात विद्यापीठाने सर्वसाधारण उपविजेते पद संपादन केले. जर्मनी येथे झालेल्या जागतिक विद्यापीठ क्रीडा स्पर्धेकरिता भारतीय विद्यापीठ संघात आपल्या विद्यापीठाच्या रोईंग या प्रकारात तीन खेळाडूनी, बॅडमिंटन मध्ये दोन खेळाडूनी व लॉन टेनिसमध्ये एक अशा एकूण सहा खेळाडूंनी भारताचे प्रतिनिधित्व केले. त्यात लॉन टेनिसमध्ये भारतातील पहिली महिला टेनिसपटू म्हणून वैष्णवी अडकर हिने जागतिक विद्यापीठ क्रीडा स्पर्धेत कांस्यपदक मिळवून चमकदार कामगिरी केली. ही कामगिरी विद्यापीठाची मान उंचावणारी आहे. विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ साठी एकूण १८८ मुले व मुली खेळाडू क्रीडा शिष्यवृत्तीस पात्र झाले असून, त्यांना एकूण रुपये १३,५१,०००/- शिष्यवृत्तीची रक्कम लवकरच अदा करण्यात येणार आहे.

विद्यार्थी विकास मंडळ आणि राष्ट्रीय सेवा योजनांचे विविध उपक्रम हे सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाची समाजाभिमुख प्रतिमा आणखी उंचावण्याचे काम करतात. विद्यार्थी विकास मंडळ यांचे मार्फत २१ जून जागतिक योग दिनाचे औचित्य साधून राज्याचे मा. उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री नामदार श्री चंद्रकांतदादा पाटील यांच्या संकल्पनेतून गेल्या वर्षातील नावीन्यपूर्ण पद्धतीने वारीतील वारकऱ्यांच्या सोबत २१ जून रोजी भक्तियोग हा सांस्कृतिक कार्यक्रम राबविण्यात आला. अवयव दानाचे महत्व लक्षात घेता राष्ट्रीय सेवा योजना व विभागीय प्रत्यारोपण समन्वय केंद्र, पुणे यांचे संयुक्त विद्यमाने विद्यापीठाच्या पुणे, अहिल्यानगर आणि नाशिक जिल्ह्यातील महाविद्यालयांमध्ये अवयव दान दिवस साजरा करण्यात आला.

अध्यापन, संशोधन, शिक्षणविस्तार आणि कला-क्रीडा गुणांना प्रोत्साहनाचे असंख्य उपक्रम हे आपल्या विद्यापीठाचे वैशिष्ट्य आहे. 'ज्ञान बनो कर्मशील, कर्म ज्ञानवान' हा संदेश त्यातून प्रसारित होत असतो. हे साध्य करण्यात येणाऱ्या अडचणींमुळे बावरून न जाता, त्यातून नवा मार्ग काढण्याची नवोपक्रमशीलता सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या सर्व शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी, प्रशासकीय अधिकारी व अधिकार मंडळाच्या सदस्यांमध्ये आहे. त्याचे अल्पसे प्रतिबिंब या वार्षिक अहवालात उमटले आहे. त्याचे चिंतन करून पुढील वर्षी आणखी जोमाने कार्य करण्याचा संकल्प आपण करूयात, हे सर्वांना विनम्र आवाहन.

प्रा. डॉ. पराग काळकर
प्र-कुलगुरू

अनुक्रमणिका

प्रकरण	पृष्ठ क्र.
भाग १ : पृथक्करणात्मक माहिती - १	
१. विद्यापीठ एक दृष्टिक्षेप	१
२. विद्यापीठ : नव्या दिशा आणि धोरणे	१२
३. उपक्रम आणि यश	२५
४. वित्त आणि अनुदान	६६
५. केंद्रीय सुविधा	६८
६. विद्यापीठ विभागातील शैक्षणिक व संशोधन उपक्रमांचा सारांश	८०
७. महाविद्यालये आणि परिसंस्थांमधील शैक्षणिक व इतर उपक्रमांचा सारांश	८५
शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ मधील ठळक बाबी	९२
भाग २ : सांख्यिकीय माहिती – २ (आलेख)	९४

प्रकरण १

विद्यापीठ एक दृष्टिक्षेप

उद्देश आणि प्राधान्यक्रम

लक्ष्य

- एक चैतन्यशील ज्ञाननिर्मिती केंद्र आणि अध्यापन, संशोधन व विस्तार कार्यांमधील उत्कृष्ट: केंद्र बनविणे.
- ज्ञानसंवर्धन, निर्मिती, प्रगती आणि प्रसार घडवून आणणे.
- मूल्याधारित आणि उच्च-दर्जाचे शिक्षण देऊन विविध क्षेत्रांमध्ये तंत्रज्ञानाने सुसज्ज असे विचारवंत आणि कृतिशील नेतृत्व घडवणे.
- अत्याधुनिक संशोधन आणि नवोपक्रमांतून सामाजिक व प्रादेशिक समावेशनाद्वारे सक्षमीकरण साधणे.
- आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थ्यांना आकर्षित करून आणि नामांकित शैक्षणिक संस्थांसोबत सहयोगी कार्यक्रम स्थापित करून जागतिक संबंध वाढवणे.

ध्येय

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे ध्येय हे ज्ञानाचे संवर्धन, निर्मिती, प्रगती आणि प्रसार या क्षेत्रात एक जागतिक, सामाजिक जाणीव असलेले उत्कृष्टतेचे केंद्र बनणे आहे. जे जागतिक स्तरावर झपाट्याने होणाऱ्या बदलांच्या आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी सदैव सुसज्ज असेल; तसेच आर्थिक, तांत्रिक आणि सामाजिक विकास व प्रगतीमध्ये सातत्याने योगदान देणाऱ्या प्राध्यापक आणि विद्यार्थी वर्गाला सक्षम करण्यासाठीही आपले विद्यापीठ बांधील असेल.

गुणवत्ता धोरण

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, मूल्याधारित आणि उच्च दर्जाचे शिक्षण देऊन, विविध क्षेत्रांतील अध्यापन, संशोधन आणि विस्तार कार्यांमध्ये एक चैतन्यशील ज्ञानकेंद्र आणि उत्कृष्टतेचे केंद्र म्हणून ओळखले जाण्यासाठी प्रयत्नशील आहे. विद्यापीठाचे गुणवत्ता धोरण ज्ञानसंवर्धन, निर्मिती, प्रगती आणि प्रसार यांमध्ये एक जागतिक, सामाजिक जाणीव असलेले उत्कृष्टतेचे केंद्र बनण्यासाठी पोषक आहे. गतिमान पर्यावरणाचा विचार करून आपल्या सर्व उपक्रमांमध्ये गुणवत्ता आणि नैतिकतेचा अंतर्भाव करण्यात आला आहे. प्राध्यापक आणि विद्यार्थ्यांना आर्थिक, तांत्रिक आणि सामाजिक विकास व प्रगतीमध्ये अर्थपूर्ण योगदान देण्यासाठी त्यामुळे बळ मिळते.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाबद्दल...

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ (पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ) हे महाराष्ट्रात नवनवीन विचारप्रवाहांच्या निर्मिती व प्रगतीत नेहमीच अग्रेसर राहिले आहे. भारतातील अग्रगण्य विद्यापीठांपैकी एक असलेले सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे शहराच्या वायव्य भागात ४११ एकर परिसरात निसर्गरम्य हिरव्यागार परिसरात वसलेले आहे. हे जगातील सर्वांत मोठ्या आणि प्रतिष्ठित विद्यापीठांपैकी एक असून, येथे ७ लाखांहून अधिक विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत. या विद्यापीठात ४ विद्याशाखांतर्गत ४८ शैक्षणिक विभाग असून, प्रत्येकाची स्वतंत्र पायाभूत सुविधा आहे. त्यांच्या मार्फत इथे १६८ अभ्यासक्रम चालवले जातात.

नवी 'प्रशाळा प्रणाली'

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने आपल्या सध्याच्या विभागीय रचनेत बदल करून 'प्रशाळा प्रणाली' निर्माण केली आहे. उत्तम शैक्षणिक समन्वय आणि संसाधनांचा कार्यक्षम वापर यांसाठी हे करण्यात आले आहे. विद्यापीठात आता खालीलप्रमाणे प्रशाळा आहेत.

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विद्याशाखा	वाणिज्य आणि व्यवस्थापन विद्याशाखा	मानवविज्ञान विद्याशाखा	आंतरविद्याशाखीय अभ्यास विभाग
पर्यावरण आणि पृथ्वी विज्ञान प्रशाळा	वाणिज्यशास्त्र प्रशाळा	मानव अभ्यास प्रशाळा	माहिती व संज्ञापन प्रशाळा
रसायनशास्त्र विज्ञान प्रशाळा		भाषा व साहित्य प्रशाळा	शिक्षण प्रशाळा
आरोग्य विज्ञान प्रशाळा		सामाजिक शास्त्रे प्रशाळा	आंतरविद्याशाखीय अभ्यास प्रशाळा
जैवविज्ञान प्रशाळा		विधी प्रशाळा	मुक्त व दूरशिक्षण प्रशाळा (दूरस्थ शिक्षण अभ्यासक्रम)
गणित व संगणक विज्ञान प्रशाळा			अभिनीत कला प्रशाळा
तंत्रज्ञान प्रशाळा			विद्यापीठाच्या नाशिक उपकेंद्रातील बहुविद्याशाखीय अभ्यास प्रशाळा
भौतिक विज्ञान प्रशाळा			विद्यापीठाच्या अहिल्यानगर उपकेंद्रातील बहुविद्याशाखीय अभ्यास प्रशाळा

संलग्न महाविद्यालये आणि विभाग

संलग्न महाविद्यालये आणि संस्था : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न ८४० महाविद्यालये, १८३ मान्यताप्राप्त व्यवस्थापन संस्था आणि राष्ट्रीय पातळीवर नावाजलेली ७९ संशोधन केंद्रे आहेत. याचबरोबर ७० स्वायत्त महाविद्यालये आणि संस्था विद्यापीठाशी संलग्न आहेत.

विद्यापीठातील विभाग

शैक्षणिक प्रवाह (विद्याशाखा)	४
प्रशाळांची संख्या	१९
विभाग	४८
अभ्यासक्रम	१६८ (पदवी - १८, पदव्युत्तर - ८८, एकात्मिक - १२, प्रमाणपत्र -२२, पायाभूत अभ्यासक्रम - १९, प्रगत अभ्यासक्रम - १८)
अध्यासने	१९
एकूण विद्यार्थी संख्या	९९५९
एकूण शिक्षक संख्या	२५७

विद्यापीठ परिसरातील निवास सुविधा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या परिसरात एकूण ३,२७१ विद्यार्थ्यांसाठी निवासव्यवस्था उपलब्ध असून, त्यात १,६८७ मुलांसाठी आणि १,५८४ मुलींसाठी राहण्याची सोय आहे. आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थी, शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांसाठी स्वतंत्र निवास व्यवस्था आहे.

भोजन सुविधा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ वसतिगृहांमध्ये राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी तीन भोजनगृहे (मेस) आहेत. यासोबतच विद्यार्थी, कर्मचारी आणि अभ्यागतांसाठी विद्यापीठाच्या आवारात एक भोजनगृह आणि एक उपाहारगृह आहे. या व्यतिरिक्त विद्यापीठाच्या आवारातील 'फूड मॉल' मध्ये विविध प्रकारचे खाद्यपदार्थ उपलब्ध आहेत.

१.१. उत्कृष्ट कामगिरी

२०२४-२५ या वर्षाची क्रमवारी

१ एनआयआरएफ रँकिंग - ३७

२. एनआयआरएफ रँकिंग (विद्यापीठ) - २३

३. एनआयआरएफ सार्वजनिक राज्य विद्यापीठ रँकिंग - ०३

४. टाइम्स हायर एज्युकेशन रँकिंग (वर्ल्ड) - ८०१ ते १०००

५. टाइम्स हायर एज्युकेशन रँकिंग (आशिया) - ३०१-३५०

६. क्यूएस जागतिक विद्यापीठ रँकिंग - ६३१-६४०

७. विषयांनुसार क्यूएस जागतिक विद्यापीठ रँकिंग (पर्यावरण विज्ञान) - ४५१-५००

'**नॅक**' (NAAC)

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाला मार्च २०१७ मध्ये **NAAC** द्वारे ३.६० च्या 'सीजीपीए'सह पुन्हा एकदा **A+** श्रेणी मिळाली. २०१७ पूर्वी महाराष्ट्र राज्यातील कोणत्याही विद्यापीठाने मिळवलेल्या 'सीजीपीए' पैकी हा सर्वोच्च 'सीजीपीए' आहे.

१.२ सहयोग

सामंजस्य करार

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने सेंटर फॉर इनोव्हेशन, इन्क्युबेशन अँड एंटरप्राइजच्या माध्यमातून २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात विविध राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठे व संस्थांसोबत सामंजस्य करार (एमओयू) केले. विद्यापीठाच्या शैक्षणिक सहयोगाला प्रोत्साहन देणे, संशोधन आणि नवोपक्रमाला चालना देणे, कौशल्य विकासाला चालना देणे आणि विद्यार्थी व प्राध्यापकांना राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील अनुभव मिळावा, हा या सामंजस्य करारांचा उद्देश आहे.

२०२४-२५ या वर्षातील सामंजस्य करारांचा तपशील

राष्ट्रीय सामंजस्य करार

- छत्रपती शाहू महाराज संशोधन, प्रशिक्षण आणि मानव विकास संस्था (सारथी), पुणे : 'सरसेनापती हंबीरराव मोहिते सारथी मोडीलिपी प्रशिक्षण प्रकल्प' या प्रायोजित कार्यक्रमांतर्गत विद्यार्थ्यांना कौशल्य विकासासाठी विशेष प्रशिक्षण देणे.
- आघारकर संशोधन संस्था, पुणे : वैज्ञानिक संशोधन आणि अध्यापन कार्यात सहभागी होऊन वैज्ञानिक दृष्टिकोन आणि शैक्षणिक गुणवत्ता वाढवणे.
- केंद्रीय आयुर्वेदिक विज्ञान संशोधन परिषद, कोलकत्ता : ड्रोसोफिला आणि उंदीर प्रारूपांचा वापर करून डायोस्कोरिया प्रजातीच्या वृद्धत्व आणि अल्झायमरवरील संरक्षणात्मक क्षमतेचा अभ्यास करणे.
- भारतीय उष्णकटिबंधीय हवामानशास्त्र संस्था, पुणे : एम.एस्सी. आणि एम.टेक (वातावरणीय विज्ञान) अभ्यासक्रमांसाठी सहकार्य, संशोधन आणि प्रकाशनांसाठी मार्गदर्शन करणे.
- सोसायटी फॉर एज्युकेशन, ॲक्शन अँड रिसर्च इन कम्युनिटी हेल्थ (सर्च), गडचिरोली : प्रत्यक्ष प्रकल्पांवर काम करणे आणि साथीच्या रोगांच्या माहितीचे विश्लेषण करणे.
- महाराष्ट्र वन विभाग, महाराष्ट्र शासन : एम.एस्सी. (पर्यावरण विज्ञान) कार्यक्रमांतर्गत वनपरिक्षेत्र अधिकाऱ्यांना प्रशिक्षण देणे.
- गोएथ इन्स्टिट्यूट/मॅक्समुलर भवन, पुणे : शिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रमांसाठी..

- ईटीएच लिमिटेड, कोथरूड, पुणे : माहिती तंत्रज्ञान साक्षरता आणि कार्यात्मक शिक्षण देणे.
- डिव्हिनिटी वर्ल्डवाइड प्रा. लि., बाणेर, पुणे : विद्यार्थी इंटर्नशिप, संयुक्त संशोधन कार्यक्रम आणि मंदिर व्यवस्थापन अभ्यासक्रमासाठी...
- जिल्हा महिला रुग्णालय, धाराशिव : गर्भवती महिलांची हिमोग्लोबिनोपॅथी आणि डाऊन सिंड्रोमसाठीची प्रसवपूर्व तपासणी करणे.
- एसपीपीयू एज्युटेक फाउंडेशन, पुणे विद्यापीठ : ऑनलाइन व्यावसायिक अभ्यासक्रम राबविण्यासाठी...
- ख्येंत्से फाउंडेशन इंडिया, नवी दिल्ली : पाली, बौद्ध साहित्य, संस्कृत, अभिजात तिबेटी भाषा आणि बौद्ध तत्त्वज्ञान यांच्या अभ्यासाला प्रोत्साहन देणे.
- महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास संस्था, मुंबई : कौशल्याधारित अभ्यासक्रमाला चालना देणे.
- इन्स्टिट्युट फ्रँकाइस इंडे, नवी दिल्ली : 'गोंकोर्ट चॉइस ऑफ इंडिया साहित्य पुरस्कारा'त सहकार्य करणे.
- इन्स्टिट्यूट ऑफ हेल्थकेअर, इन्शुरन्स अँड रिस्क मॅनेजमेंट, पुणे : प्रशिक्षण कार्यक्रम, इंटर्नशिप आणि ओजेटी **(OJT)** संधींसाठी...

आंतरराष्ट्रीय सामंजस्य करार

- 'मिनिन निझनी नोव्हगोरोड' राज्य शैक्षणिक विद्यापीठ, रशिया : रशियन भाषा व संस्कृतीचे शिक्षण आणि व्यावसायिक उपक्रमांसाठी...
- 'कानाझावा' विद्यापीठ, जपान : विद्यार्थी व प्राध्यापक आदान-प्रदान उपक्रम आणि संयुक्त संशोधन प्रकल्पांमध्ये सहकार्यासाठी...
- 'नितोरी' आंतरराष्ट्रीय शिष्यवृत्ती फाउंडेशन, टोकियो, जपान : सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या विद्यार्थ्यांना दरवर्षी १२ लाख रुपये रकमेची शिष्यवृत्ती प्रदान करणे.

१.३ आंतरराष्ट्रीय केंद्र

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ जगभरातील आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थ्यांसाठी सर्वांत पसंतीच्या ठिकाणांपैकी एक म्हणून उदयास आले आहे. हे आंतरराष्ट्रीय केंद्र विद्यार्थी, विविध विभागप्रमुख, विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालये आणि संस्थांचे प्रमुख, तसेच चॅन्सरी, दूतावास, वाणिज्य दूतावास यांचे प्रमुख, त्यांचे शैक्षणिक सल्लागार आणि त्यांच्या शैक्षणिक शाखा यांच्यात समन्वय साधणारी संस्था म्हणून काम करते. हे विद्यापीठ आंतरराष्ट्रीय एकात्मतेचे प्रतीक म्हणून ओळखले जाते. इथे सध्या ४७ देशांतील सुमारे २१० विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत.

आंतरराष्ट्रीय केंद्रातील महत्त्वाचे शैक्षणिक आणि सांस्कृतिक उपक्रम

अ. क्र.	दिनांक	उपक्रम	सहभागी देशांची संख्या
१	१७ ऑक्टोबर २०२४	प्रकाशाचा सण असलेली दिवाळी उत्साहात साजरी करण्यात आली.	४
२	२१ जानेवारी ते ६ फेब्रुवारी २०२५	विद्यापीठाशी संलग्न विविध विभाग/महाविद्यालये आणि संस्थांमध्ये विविध पदवी अभ्यासक्रम शिकणाऱ्या आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थ्यांसाठी 'आंतरराष्ट्रीय युवा महोत्सव' आयोजित करण्यात आला. या युवा महोत्सवात मुला-मुलींसाठी फुटबॉल, खाद्य महोत्सव आणि सांस्कृतिक महोत्सवांचा समावेश होता.	१५
३	७ फेब्रुवारी २०२५	खाद्य महोत्सव	२५
४	११ फेब्रुवारी २०२५	'आंतरराष्ट्रीय युवा महोत्सव २०२५' जल्लोषपूर्ण सांस्कृतिक महोत्सवासह पार पडला.	१०

महत्त्वाच्या घटना

अ. क्र.	दिनांक	उपक्रम
१	२८ जून २०२४	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने आंतरराष्ट्रीय सहकार्य आणि शैक्षणिक समृद्धीसाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी करून एक मोठे पाऊल उचलले.
२	२१ ऑक्टोबर २०२४	उद्योजकीय विपणन : उद्योजक, बाजारपेठ आणि ग्राहक यांच्यातील मूल्यनिर्मिती
३	५ नोव्हेंबर २०२४	आरोग्यसेवेबाबत उपाययोजना : 'हवामानातील बदल आणि आर्थिक शाश्वतता' यावरील भारत-जर्मन गोलमेज परिषद
४	२८ डिसेंबर २०२४	पीएच.डी. प्रवेश २०२४-२५ : १४ विद्यार्थ्यांपैकी १२ विद्यार्थी परीक्षेत उत्तीर्ण झाले.

आंतरराष्ट्रीय केंद्राला प्रतिनिधींनी दिलेल्या भेटी

अ. क्र.	दिनांक	देश	देशातील प्रतिनिधींचा तपशील
१	५ ऑगस्ट २०२४	जपान	जपानच्या वाणिज्य दूतावासातील उप-वाणिज्यदूत श्री. यागी कोजी आणि सुश्री केनिया ओहोरी
२	२४ ऑगस्ट २०२४	नेपाळ आणि संयुक्त अरब अमिराती	श्री. भानू कौशिक, संचालक (भारत, नेपाळ आणि संयुक्त अरब अमिरात), हर्टफोर्डशायर विद्यापीठ, ब्रिटन
३	२७ ऑगस्ट २०२४	रशिया	श्रीमती नाडेझदा कोटलियावेव्स्काया (मिनिन विद्यापीठ आणि निझनी नोव्हगोरोड)

४	२८ ऑगस्ट २०२४	जर्मनी	प्रा. डॉ. योहान्स वालाचर, (संस्थापक मंडळ आणि शैक्षणिक संचालक, बायरिशे एलिट अकादमी. अध्यक्ष, म्युनिक तत्त्वज्ञान विद्यापीठ)
५	३ ऑक्टोबर २०२४	सिंगापूर	येओ ले, विद्यार्थी अधिष्ठाता, विद्यार्थी यश केंद्र : जेसिका शुए आनचाओ (विशेषज्ञ आणि प्रमुख, जागतिक सहभाग, करिअर विकास, विद्यार्थी यश केंद्र) आणि इशाना मलकाणी (देश प्रतिनिधी, भारत आणि **SUSS** फेलो)
६	१७ ऑक्टोबर २०२४	अमेरिका	श्री. रॉबिन बन्सल, (सल्लागार, सार्वजनिक मुत्सद्देगिरी, इंडो-पॅसिफिक, संरक्षण, भूतान आणि भारतातील निर्वासित तिबेटी आणि अमेरिकेचा दूतावास)
७	२५ ऑक्टोबर, २०२४	ब्राझील	श्री. रामिरो वाह्हाफ्टीग (अध्यक्ष, सीईओ, अरौकेरिया फाउंडेशन, ब्राझील) आणि श्रीमती एलियान सेगाती रिओस (आंतरराष्ट्रीय घडामोडी सल्लागार, अरौकेरिया फाउंडेशन)
८	१८ नोव्हेंबर २०२४	अमेरिका	डॉ. एरिक गारफंकेल (जागतिक घडामोडी विभागाचे उपाध्यक्ष), डॉ. स्मिता ठक्कर-वारिया (पदव्युत्तर शैक्षणिक आणि विद्यार्थी घडामोडींच्या सहायक अधिष्ठाता), डॉ. डोरीन बाधेका (पदव्युत्तर शिक्षण विभागातील सहायक अधिष्ठाता, न्यू जर्सी मेडिकल स्कूलमधील सहायक प्राध्यापक) आणि श्री. विवेक मनसुखानी (प्रमुख, आयआयई)
९	११ डिसेंबर २०२४	तुर्कमेनिस्तान	शामुहम्मत मुहम्मदोव्ह (भारतातील तुर्कमेनिस्तान दूतावासाचे वाणिज्यदूत आणि प्रथम सचिव), श्री. इस्गेंदर अतालियेव्ह, (भारतातील तुर्कमेनिस्तान दूतावासाचे द्वितीय सचिव)
१०	३ मार्च २०२५	नॉर्वे	डॉ. टोन जोरान ओरेडालेन (सहयोगी प्राध्यापक, तंत्रज्ञान, नैसर्गिक विज्ञान आणि सागरी विज्ञान विद्याशाखा, नैसर्गिक विज्ञान आणि पर्यावरण आरोग्य विभाग) प्रा. (डॉ.) रॉब बोंगारड्ट (संशोधन नेतृत्व कार्यक्रमाचे प्रमुख, डॉक्टरेट पर्यवेक्षण विकास विभागाचे प्रमुख, मानसिक आरोग्य आणि मानसशास्त्राचे प्राध्यापक)
११	२३ मार्च २०२५	युरोप	श्री. आर्निन हायनेमन (पीएचडी, अध्यक्ष, एसग्रुप युनिव्हर्सिटीज इन युरोप) आणि श्रीमती विबके डोर्फ्लर (बायरिश-इंडिशेस झेंट्रम) या चर्चेत सामंजस्य करार, विद्यार्थी व प्राध्यापक आदान-प्रदान, संयुक्त संशोधन प्रकल्प, नवोन्मेष-प्रेरित उपक्रम, युरोपीय-भारतीय शैक्षणिक सहकार्यासारख्या शैक्षणिक भागीदारींना प्रोत्साहन देणे आणि उच्च शिक्षण धोरणे या विषयांवर लक्ष केंद्रित करण्यात आले.

१२	२३ मार्च २०२५	जपान	श्री. ताकेरू तेरासावा (अध्यक्ष कार्यालय, जेएफ ओबरलिन विद्यापीठ), श्री. योशिहिको इवादारे (प्राध्यापक, व्यवसाय व्यवस्थापन महाविद्यालय, जेएफ ओबरलिन विद्यापीठ), श्री. फुमिताके नाकामुरा (सहयोगी संचालक, आंतरराष्ट्रीय कार्यक्रम कार्यालय, जेएफ ओबरलिन विद्यापीठ)
१३	२३ मार्च २०२५	जपान	प्रा. ओनेडा ओसामू (आंतरराष्ट्रीय धोरणासाठी कार्यकारी अधिकारी, ब्युरो ऑफ ग्लोबल इनिशिएटिव्ह्सचे महासंचालक, प्राध्यापक, इन्स्टिट्यूट ऑफ मेडिसिन, लॅबोरेटरी ऑफ रीजनरेटिव्ह मेडिसिन अँड स्टेम सेल बायोलॉजी, त्सुकुबा विद्यापीठ) श्रीमती ओहनिशी मिवा (अधिकारी, दक्षिण आशिया विभाग, ब्युरो ऑफ ग्लोबल इनिशिएटिव्ह्स ऑफिस ऑफ ग्लोबल इनिशिएटिव्ह्स, त्सुकुबा विद्यापीठ) आणि श्री. विनयकुमार आवटे (व्यवस्थापकीय विश्वस्त, मातोश्री हेल्थ ट्रस्ट)
१४	२८ मार्च २०२५	फ्रान्स	श्री. स्टीफन रॉय (संचालक, आंतरराष्ट्रीय संबंध, **IMT** अटलांटिक, एक आघाडीचे तंत्रज्ञान विद्यापीठ)
१५	१८ एप्रिल २०२५	इराण	हसन मोहसेनिफर्द (मुंबईतील इराण प्रजासत्ताकाचे महावाणिज्यदूत), डॉ. रझा सय्यदान (मुंबईतील इराण प्रजासत्ताकाच्या महावाणिज्य दूतावासाचे प्रथम वाणिज्यदूत आणि वाणिज्यिक अधिकारी) श्री. सय्यद मोहम्मद मिराई, (मुंबईतील इराण वाणिज्य दूतावासाचे प्रतिनिधी) आणि श्री. मोहम्मद रझा फाझेल (मुंबईतील इराण प्रजासत्ताकाच्या सांस्कृतिक केंद्राचे संचालक)
१६	२६ एप्रिल २०२५	बांगलादेश	मोहम्मद महमुदुल इस्लाम (समुपदेशक, बांगलादेश उप उच्चायुक्तालय)
१७	२० मे २०२५	ब्राझील	डॉ. रामिरो वाह्हाफ्टीग, डॉ. एलियान सेगाटी रिओस, डॉ. जॉर्ज एडिसन रिबेरो
१८	१० जून २०२५	दक्षिण आफ्रिका	डॉ. मुलालो थाबेला (अध्यक्ष, टीईएफएलए ग्रुप ऑफ कंपनीज) आणि डॉ. कुण्यालाला माफिसा (अध्यक्षा, ईएएसटीसी विद्यापीठ, टीईएफएलए ग्रुप)
१९	१६ जून २०२५	ताजिकिस्तान	डॉ. अब्दुगफोर इब्रोहिमजोनोविच (आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थी अधिष्ठाता, अविसेना ताजिक राज्य वैद्यकीय विद्यापीठ, ताजिकिस्तान) आणि डॉ. शेरबदालोवा अमल अखदोवना (आंतरराष्ट्रीय संबंध विभाग, अविसेना ताजिक राज्य वैद्यकीय विद्यापीठ, ताजिकिस्तान)

आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थ्यांचे वसतिगृह

आंतरराष्ट्रीय केंद्र, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या विविध विभागांमध्ये एम.ए., पीएच.डी. आणि इतर शैक्षणिक अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेणाऱ्या परदेशी विद्यार्थ्यांना वसतिगृहाची सुविधा पुरवतात. आंतरराष्ट्रीय केंद्राच्या मुलांच्या वसतिगृहात ९६ खोल्या आणि ९ स्वयंपाकघरे आहेत, तर नवीन वसतिगृहात ६० खोल्या आणि आंतरराष्ट्रीय मुलींच्या वसतिगृहासाठी आंतरराष्ट्रीय ट्रान्झिट हाऊसमध्ये **(ITH)** ४२ खोल्या आहेत. मुलींच्या वसतिगृहात सहा १ बीएचके फ्लॅट्स आणि ९ स्वयंपाकघरे आहेत. आंतरराष्ट्रीय प्रतिनिधींच्या निवासासाठी, स्वयंपाकघरासह सहा २ बीएचके फ्लॅट्स देखील उपलब्ध आहेत.

१.४ संशोधन

विद्यापीठ परिसर संशोधन प्रकाशन अहवाल २०२४-२५

प्रकाशनांचे प्रकार	**प्रकाशनांची संख्या**
शोधनिबंध आणि परीक्षणे	५०४
पुस्तके	२४
पुस्तकांतील प्रकरणे	५९
संशोधन परिषदांच्या अहवालातील निबंध	२४
एकूण प्रकाशने	**६११**

डेटाबेस इंडेक्सिंग आणि एच-इंडेक्स

डेटाबेस	**संशोधन पत्रे आणि पुनरावलोकन**	**संदर्भ**	**एच-इंडेक्स**
स्कोपस	३८९	२,५३६	२२
यूजीसी-केअर गट-१	४६	**NA**	**NA**
नॉन – इंडेक्स (पीअर रिव्ह्यू)	५९	**NA**	**NA**

वेब ऑफ सायन्स इम्पॅक्ट फॅक्टर श्रेणी **(२०२४): ०.१-३३.९**

२०२४ मधील विभागनिहाय शोधनिबंध प्रकाशने

अ. क्र.	प्रशाळा व केंद्रे	विभाग	संशोधन पत्रे आणि पुनरावलोकन
१	रसायनशास्त्र प्रशाळा	रसायनशास्त्र विभाग	५४
२	भूविज्ञान प्रशाळा	पर्यावरण विज्ञान विभाग	०४
		भूगोल विभाग	१६
		भूविज्ञान विभाग	१९
३	आरोग्य विज्ञान प्रशाळा	आरोग्य विज्ञान विभाग	११
४	जैवविज्ञान प्रशाळा	जैवविज्ञान केंद्र विभाग	१९
		जैवविज्ञान-जैवतंत्रज्ञान संस्था	१०
		जैवतंत्रज्ञान विभाग	३०
		वनस्पतीशास्त्र विभाग	४१
		सूक्ष्मजीवशास्त्र विभाग	१३
		प्राणीशास्त्र विभाग	२१
५	गणितीय आणि संगणकीय विज्ञान प्रशाळा	संगणक विज्ञान विभाग	०४
		गणित विभाग	२१
		वैज्ञानिक संगणन, मॉडेलिंग आणि सिम्युलेशन विभाग	०७
		सांख्यिकी विभाग	१५
६	भौतिक विज्ञान प्रशाळा	वातावरण आणि अंतराळ विज्ञान विभाग	०६
		उपकरण विज्ञान विभाग	०८
		इलेक्ट्रॉनिक्स आणि इन्स्ट्रुमेंटेशन विज्ञान	०५
		भौतिकशास्त्र विभाग	१४७
७	तंत्रज्ञान प्रशाळा	तंत्रज्ञान विभाग	०६
		ऊर्जा अभ्यास केंद्र	०३
८	व्यवसायशास्त्र प्रशाळा	व्यवस्थापन विज्ञान विभाग	१५
९	सामाजिक शास्त्र प्रशाळा	संरक्षण आणि सामरिक शास्त्र विभाग	०२
		अर्थशास्त्र विभाग	०७
		इतिहास विभाग	०२
		राज्यशास्त्र विभाग	०४
		तत्त्वज्ञान विभाग	०५

		मानसशास्त्र विभाग	०४
१०	इंग्रजी आणि परकीय भाषा प्रशाळा	परकीय भाषा विभाग	०५
११	भारतीय भाषा प्रशाळा	हिंदी विभाग	०४
		मराठी विभाग	०२
		पाली आणि बौद्ध अभ्यास विभाग	१०
१२	एसपीपीयू विधी प्रशाळा	कायदा विभाग	०४
१३	सामाजिक न्याय प्रशाळा	लिंगभाव अभ्यास विभाग	०९
१४	संज्ञापन आणि माहिती शास्त्रे प्रशाळा	संज्ञापन व वृत्तपत्रविद्या विभाग	०४
		ग्रंथालय आणि माहिती विज्ञान विभाग	०५
		माध्यम आणि संवाद अभ्यास विभाग	०३
१५	सादरीकरण कला प्रशाळा	कला प्रदर्शन विभाग (ललित कला केंद्र)	०१
१६	शिक्षण प्रशाळा	आजीवन शिक्षण विभाग आणि विस्तार	०३
		शारीरिक शिक्षण विभाग	०१
१७	आंतरविद्याशाखीय अभ्यास प्रशाळा	कौशल्य विकास केंद्र	०२
		स्पर्धा परीक्षा केंद्र	०२
		आंतरविद्याशाखीय अभ्यास शाखा	०६

प्रकरण २

विद्यापीठ : नव्या दिशा आणि धोरणे

सामाजिक गरजा आणि उद्योगक्षेत्राशी सुसंगत असलेल्या शिक्षण आणि संशोधन कार्यांना चालना देण्यासाठी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने अनेक उपक्रम हाती घेतले आहेत. संशोधन हे विद्यापीठाच्या केंद्रस्थानी असून, संशोधनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि ते अधिक सशक्त करण्यासाठी अनेक उपक्रम हाती घेऊन त्यांची अंमलबजावणी करण्यात आली आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ दरम्यान सुरू करण्यात आलेले नवीन अभ्यासक्रम...

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विद्याशाखा

अ. क्र.	नवीन कार्यक्रमाचे नाव
१	एम.एस्सी. पर्यावरणशास्त्र (वन व्यवस्थापन)
२	बी.एस्सी. (बायोमेडिकल इन्स्ट्रुमेंटेशन)
३	बी.एस्सी. (अर्थशास्त्र)
४	बी.एस्सी. (संगणक अनुप्रयोगांसह औद्योगिक गणित)
५	बी.एस्सी. (सायबर सुरक्षा आणि डिजिटल फॉरेन्सिक्स)
६	एम.एस्सी. (वस्त्रशास्त्र आणि वस्त्रोद्योग)
७	एम.ई. (कृत्रिम बुद्धिमत्ता)
८	एम.ई. (इलेक्ट्रिकल इंजिनिअरिंग)
९	एम.ई. (इंटरनेट ऑफ थिंग्ज)
१०	डिजिटल एथिकल हॅकिंगमधील पायाभूत अभ्यासक्रम
११	सायबर सुरक्षेतील पायाभूत अभ्यासक्रम
१२	डेटा सायन्समधील पायाभूत अभ्यासक्रम
१३	बी. व्होक. (ऑटोमोटिव्ह मेकॅट्रॉनिक्स)
१४	बी. व्होक. (रबर तंत्रज्ञान)
१५	बी. व्होक. (फाउंड्री टेक्नॉलॉजी)
१६	बी.ई. (रोबोटिक्स आणि कृत्रिम बुद्धिमत्ता)
१७	बी.ई. संगणक विज्ञान आणि अभियांत्रिकी (कृत्रिम बुद्धिमत्ता)
१८	बी. टेक. (संगणक विज्ञान आणि अभियांत्रिकी)
१९	बी.टेक. (संगणक विज्ञान आणि तंत्रज्ञान)
२०	बी. टेक. (ऑनर्स) ई अँड टीसी इंजिनिअरिंग, सेमीकंडक्टर टेक्नॉलॉजीत विशेष प्रावीण्य
२१	बी. टेक. (ऑनर्स) मेकॅनिकल इंजिनिअरिंग, ॲडिटिव्ह मॅन्युफॅक्चरिंगमध्ये विशेष प्रावीण्य
२२	बी. टेक. (ऑनर्स) इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी, डीप लर्निंगमध्ये विशेष प्रावीण्य
२३	बी. टेक. (मायनर्स) सिव्हिल इंजिनिअरिंग, इंटरनेट ऑफ थिंग्जमध्ये विशेष प्रावीण्य
२४	बी. टेक. (ऑनर्स) आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स आणि डेटा सायन्स, डेटात विशेष प्रावीण्य नालिटिक्समध्ये विशेषीकरणासह
२५	एम. टेक. इलेक्ट्रिकल व्हेईकल टेक्नॉलॉजी

वाणिज्य आणि व्यवस्थापन विद्याशाखा

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे नाव
१	बीसीए
२	एमसीए (एकात्मिक)
३	एमबीए (एकात्मिक)
४	बीबीए (फायनान्स, एचआर)
५	बी.कॉम. (ऑनर्स)
६	बीबीए (सीए) (ऑनर्स)
७	बीबीए (ऑनर्स)
८	बी.कॉम. (अकाउंटिंग आणि फायनान्स)
९	बीएमएस-सीएबीए
१०	बी.कॉम. (बीएफएसआय)
११	बी.कॉम. (एचसीएम)
१२	विमानचालन व्यवस्थापनातील प्रमाणपत्र कार्यक्रम
१३	एमबीए (इन्व्हेस्टमेंट बँकिंग)
१४	एमबीए (कृषी व्यवसाय व्यवस्थापन)
१५	एमबीए (फार्मास्युटिकल मॅनेजमेंट)

२.१ नवोपक्रम, नवसंशोधन आणि साहचर्य मंडळ

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ नुसार विद्यापीठात नवोपक्रम, नवसंशोधन आणि साहचर्य मंडळाची (सेंटर फॉर इनोव्हेशन, इन्क्युबेशन अँड एंटरप्राइज) स्थापना करण्यात आली आहे. हे केंद्र नवकल्पना, नवउद्योजक, गुंतवणूकदार व स्टार्टअप्सना क्षमता-बांधणी कार्यशाळांच्या माध्यमातून प्रोत्साहन देते.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आपल्या विभागांना, संलग्न महाविद्यालयांना आणि संस्थांना विद्यार्थ्यांमध्ये उद्योजकता आणि नवकल्पना जागविण्यासाठी सातत्याने पाठिंबा देत आले आहे. 'सीआयआयई'तर्फे विद्यार्थ्यांना नावीन्यपूर्ण कल्पना व्यक्त करण्यासाठी आणि त्यांचा विकास करण्यासाठी नियमितपणे संकल्पना-विकास स्पर्धांचे आयोजन केले जाते. विद्यापीठ प्राध्यापक आणि विद्यार्थ्यांना पेटंट आणि कॉपीराइटसाठी अर्ज करण्यासही प्रवृत्त करते. 'सीआयआयई'ने विद्यापीठाच्या आवारात, तसेच आपल्या ५१० संलग्न महाविद्यालयांमध्ये स्टार्टअप आणि नवोन्मेष कक्ष (प्री-इन्क्युबेशन) स्थापन केले आहेत.

'सीआयआयई'चा बाह्यसंपर्क आणि क्षमता-बांधणी उपक्रम

'सीआयआयई'ने अहिल्यानगर, नाशिक आणि पुणे जिल्ह्यांतील संलग्न महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांच्या बैठका आयोजित केल्या. या व्यतिरिक्त जानेवारी आणि फेब्रुवारी २०२५ दरम्यान स्टार्टअप सेलच्या समन्वयकांसाठी कार्यशाळा आयोजित करण्यात आल्या होत्या. त्यांत ६०० हून अधिक प्राध्यापकांनी सहभाग घेतला.

विद्यापीठाचा 'स्टार्टअप ऑलिम्पियाड २०२५'

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या 'स्टार्टअप ऑलिम्पियाड २०२५' मध्ये संलग्न महाविद्यालयांतील ९,०३२ विद्यार्थी आणि विद्यापीठाच्या विविध विभागांतील ५० विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. या उपक्रमासाठी अहिल्यानगर, नाशिक आणि पुणे जिल्ह्यांतील महाविद्यालयांमधून एकूण ६३३ विद्यार्थी संघांनी नोंदणी केली होती. 'इनोव्हेशन प्रेझेंटेशन्स' या विषयावर ऑनलाइन प्रशिक्षण सत्रे आयोजित करण्यात आली होती. ज्यात १,५०० हून अधिक विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. स्टार्टअप ऑलिम्पियाड २०२५ साठी ३९६ विद्यार्थी संघांनी व्हिडिओद्वारे प्रभावी मांडणी केली.

'इंडस्ट्री ४.०'वरील प्राध्यापक विकास कार्यक्रम

विद्यापीठाच्या नवोपक्रम, नवसंशोधन आणि साहचर्य मंडळाने विद्यापीठ अनुदान आयोग व मालवीय मिशन शिक्षक प्रशिक्षण केंद्राच्या सहकार्याने ३ ते ८ फेब्रुवारी २०२५ या कालावधीत 'इंडस्ट्री ४.०' या विषयावर सहा दिवसीय ऑनलाइन प्राध्यापक विकास कार्यक्रम **(FDP)** यशस्वीरित्या आयोजित केला होता. उदयोन्मुख तंत्रज्ञान, नवोन्मेष आधारित अध्यापन पद्धती, उद्योग-शैक्षणिक संस्था सहकार्य आणि भविष्यासाठी सज्ज करणाऱ्या अध्यापनाचे नियोजन या क्षेत्रांमध्ये प्राध्यापकांची क्षमता वाढवणे, हे या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट होते.
'एफडीपी'ची सुरुवात उद्घाटन सत्राने झाली. विद्यापीठाच्या 'आयआयएल' विभागाचे संचालक डॉ. देवीदास गोल्हार यांनी त्यात कार्यक्रमाचा सर्वसमावेशक आढावा सादर केला. विद्यापीठाचे प्र-कुलगुरू प्रा. डॉ. पराग काळकर यांनी प्रमुख मनोगत व्यक्त केले. त्यात त्यांनी उच्च शिक्षण आणि संशोधनात 'इंडस्ट्री ४.०'च्या परिवर्तनात्मक भूमिकेवर भर दिला. मराठवाडा मित्रमंडळा संस्थेच्या आयएमईआरटी, पुणेच्या प्रभारी संचालक डॉ. शुभांगी रामास्वामी यांच्या मनोगताने हे सत्र अधिक समृद्ध झाले. संपूर्ण कार्यक्रमादरम्यान, नामवंत शिक्षणतज्ज्ञ आणि उद्योग तज्ज्ञांनी नवोन्मेषशाली नेतृत्व, वेब ४.०, वेब ३.० आणि ब्लॉकचेन, सायबर सुरक्षा, शाश्वतता आणि ईएसजी, अभ्यासक्रमांची रचना, प्रकल्पाधारित शिक्षण, उद्योग-शैक्षणिक सहकार्य, डिजिटल परिवर्तन, जागतिक आर्थिक बदल आणि मानवी मूल्ये, तसेच इंडस्ट्री १.० पासून इंडस्ट्री ५.० पर्यंतचा विकास यांसारख्या विविध समकालीन विषयांवर सत्रे सादर केली. 'एफडीपी'मध्ये अनुभवाधारित शिक्षण आणि मूल्यमापनावर विशेष भर देण्यात आला. ज्यात 'हार्वर्ड बिझनेस रिव्ह्यू'च्या लेखांवर आधारित त्यात सहभागी व्यक्तींची सादरीकरणे, संवादात्मक चर्चा आणि बहुपर्यायी प्रश्नांवर आधारित मूल्यमापन यांचा समावेश होता. या उपक्रमांमुळे समीक्षात्मक मुद्दे, सहयोगी शिक्षण आणि अध्यापन व संस्थात्मक पद्धतींमध्ये 'इंडस्ट्री ४.०' मधील संकल्पनांच्या व्यावहारिक उपयोगाला प्रोत्साहन मिळाले.

सर्वांच्या मनोगतांतील निष्कर्ष आणि आकलन यांवर चिंतन करणाऱ्या समारोप सत्राने कार्यक्रमाची सांगता झाली. एकूणच एफडीपी **(FDP)** हे एक सशक्त शैक्षणिक व्यासपीठ ठरले. त्याने चर्चा आणि प्रत्यक्ष कृती यांच्यात यशस्वीपणे समन्वय साधला. प्राध्यापकांना भविष्यवेधी कौशल्यांनी सक्षम करण्यास मदत झाली आणि उच्च शिक्षणातील नवकल्पना, उद्योजकता आणि उत्कृष्टतेप्रती विद्यापीठ वचनबद्ध असल्याचे पुन्हा अधोरेखित झाले.

२.२ सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ रिसर्च पार्क फाउंडेशन

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे रिसर्च पार्क फाउंडेशन (आरपीएफ) हे कलम ८ अन्वये नोंदणीकृत असलेले विद्यापीठाच्या पूर्ण मालकीचे प्रतिष्ठान आहे. नवसंशोधकांना प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष साहाय्य व सुविधा पुरवण्यासाठी या फाउंडेशनची स्थापना करण्यात आली आहे. यात पायाभूत सुविधा, प्रयोगशाळा, विशेष उपकरणे व साधने, ज्ञान आणि तांत्रिक साहाय्य, माहिती, व्यवसाय-संबंधित मार्गदर्शन, प्रशासन आणि विपणन या क्षेत्रांतील मदतीचा समावेश आहे.

विविध शैक्षणिक आणि संशोधन संस्थांच्या प्रयोगशाळांमध्ये संशोधन करण्यासाठी संशोधकांना तंत्रज्ञान उपलब्ध करून देणे, हे फाउंडेशनचे प्राथमिक उद्दिष्ट आहे. फाउंडेशनच्या उद्दिष्टांमध्ये खालील बाबींचा समावेश आहे...

- सहकार्य, सुविधा उपलब्ध करून देऊन सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांना एकत्र आणणे.
- उद्योजकता प्रशिक्षण शिबिरे आयोजित करणे.
- स्टार्टअप्सना प्रोत्साहन देणे.
- विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि उद्योग व शिक्षण क्षेत्रातील नेतृत्व यांच्यात संवादात्मक बैठका आयोजित करणे.

विद्यापीठाच्या आवारात संशोधन आणि विकास केंद्रे स्थापन करण्यासाठी अग्रगण्य उद्योगांना आकर्षित करणे आणि आत्मनिर्भरता मिळवण्याच्या दिशेने उत्पन्न मिळवणे, हेही फाउंडेशनचे आणखी एक उद्दिष्ट आहे.

विद्यमान आणि माजी विद्यार्थी, प्राध्यापक आणि इतर व्यक्ती त्यांच्या स्टार्टअप्ससाठी फाउंडेशनकडे नवसंशोधन प्रस्ताव सादर करू शकतात. त्यांना योग्य मार्गदर्शन आणि संशोधन सहाय्य मिळते. नवोपक्रम, नवसंशोधन आणि साहचर्य मंडळातर्फे मूल्यांकन केलेल्या स्टार्टअप्सनादेखील फाउंडेशनमध्ये संशोधनास साह्य केले जाते. हे विद्यापीठाच्या नेतृत्वाखालील संशोधन क्षेत्रात आणि समाजात समन्वय साधणारे एक माध्यम म्हणून काम करते.

संशोधन स्टार्टअप्सची यादी

अ. क्र.	स्टार्टअपचे नाव	संस्थापक	क्षेत्र	प्रकल्प सुरू होण्याची तारीख	पर्यंत वैध
१	सारक एज्युकेशन प्रायव्हेट लिमिटेड	श्री. संकल्प कुमार	शिक्षण	२०/०९/२०२४	१९/०९/२०२६
२	स्त्रीसूत्रम मीडिया प्रायव्हेट लिमिटेड	श्रीमती ममता विष्णू तायडे	मीडिया प्रॉडक्शन	०७/१०/२०२४	०६/१०/२०२६

३	रोपवे इरिगेशन प्रायव्हेट लिमिटेड	श्री. वासू थम्मिनेनी	शेती	२३/१०/२०२४	२२/१०/२०२६
४	नवत्कर्षा आयटी सोल्युशन्स प्रा. लि.	श्री. शिवम सावले	ऑटोमोबाईल	११/१२/२०२४	१०/१२/२०२६
५	सौबरकीट सोल्युशन्स प्रायव्हेट लिमिटेड	श्री. अंकित नाग	हर्बल स्वच्छता उत्पादने	१७/०१/२०२५	१६/०१/२०२७
६	ओरिओव्हिसिओ मेडिटेक प्रायव्हेट लिमिटेड	श्री. अमोल चर्या	आरोग्यसेवा	१७/०२/२०२५	१६/०२/२०२७
७	प्रूस टेक सोल्युशन्स प्रायव्हेट लिमिटेड	श्री. सुशील इंगोले	वित्त तंत्रज्ञान	०९/०५/२०२५	०९/०६/२०२७
८	हायड्रोनोव्हा एनर्जी प्रायव्हेट लिमिटेड	श्री. आशिष कडू	शेती	२३/०६/२०२५	२२/०६/२०२७
९	नॅव्हिबाइट इनोव्हेशन्स प्रायव्हेट लिमिटेड	श्री. विवेक भोस	शिक्षण	२७/०६/२०२५	२६/०६/२०२७
१०	बायोडियस टेक्नॉलॉजीज प्रायव्हेट लिमिटेड	श्री. मयूर गेडाम	आरोग्यसेवा	२५/०६/२०२५	२४/०६/२०२७

२.३ सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ एज्युटेक फाउंडेशन

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ एज्युटेक फाउंडेशन हे कलम ८ अन्वये स्थापित विद्यापीठाच्या पूर्ण मालकीचे प्रतिष्ठान आहे. उच्च शिक्षण प्रणालीसाठी मोठ्या प्रमाणावर डिजिटल, ई-गव्हर्नन्स आणि एज्युटेक सोल्यूशन्सची रचना, विकास आणि अंमलबजावणी करण्यासाठी या फाउंडेशनची स्थापना करण्यात आली आहे.

हे फाउंडेशन विद्यापीठाची तंत्रज्ञान आणि डिजिटल परिवर्तन शाखा म्हणून काम करते आणि शैक्षणिक प्रशासन, नियामक अनुपालन व सार्वजनिक उत्तरदायित्व यांना उपयुक्त आहे. त्यामुळे सुरक्षित, विस्तारक्षम आणि टिकाऊ माहिती तंत्रज्ञान प्रणालींचीही हमी मिळते.

मुख्य लक्ष क्षेत्रे

- विद्यापीठ ई-प्रशासन प्रणाली
- परीक्षा आणि मूल्यांकन डिजिटायजेशन
- शिक्षण व्यवस्थापन प्रणाली **(LMS)**

- प्रवेश, पात्रता आणि अभ्यासक्रम ईआरपी
- डिजिटल प्रमाणपत्रे आणि पडताळणी
- एआय संचालित विश्लेषण आणि निर्णय समर्थन
- सायबर सुरक्षा आणि डेटा संरक्षण

२.४ २०२४-२५ मधील लक्षणीय यश

१. विद्यापीठातील ई-प्रशासनाचे बळकटीकरण

'एसपीपीयूईएफ'ने विद्यापीठातील अधिकाऱ्यांच्या नियंत्रणाखाली प्रवेश, शिक्षण, परीक्षा, निकाल आणि वित्त यांसारख्या अनेक अत्यंत महत्त्वाच्या विभागांतील कार्यप्रणालीत आमूलाग्र सुधारणा करून यशस्वीपणे महत्त्वाची कामगिरी बजावली. या विभागांत संपूर्ण डिजिटल कार्यप्रणाली अवलंबली.

२. परीक्षा प्रणालीतील उत्कृष्ट:

विद्यार्थी पोर्टल, ऑनलाइन परीक्षा अर्ज, प्रवेशपत्रे, **QPD** बारकोडिंग, निकाल प्रक्रिया आणि डिजिटल प्रमाणपत्रे यामुळे परीक्षा प्रणालीत अचूकता, सुरक्षा आणि पारदर्शकता आणण्यात यश आले. लाखो विद्यार्थी आणि हजारो संलग्न महाविद्यालयांना त्यामुळे आधार मिळाला.

३. अध्ययन आणि शैक्षणिक नवोपक्रम

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ एज्युटेक फाउंडेशनने 'एलएमएस' प्लॅटफॉर्म, व्हर्च्युअल क्लासरूम आणि शैक्षणिक सामग्री वितरण प्रणालींच्या माध्यमातून विद्यापीठाच्या डिजिटल शिक्षण उपक्रमांना पाठिंबा देणे सुरू ठेवले. त्यामुळे तंत्रज्ञान-सक्षम अध्यापन, शिक्षण आणि मूल्यमापन शक्य झाले.

४. एआय आणि प्रगत तंत्रज्ञान उपक्रम

या वर्षात सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ एज्युटेक फाउंडेशनने डॉक्युमेंट इंटेलिजन्स, डेटा ॲनालिटिक्स आणि डिसिजन सपोर्ट सिस्टीमसाठी एआय-सक्षम उपाययोजना सुरू केल्या. त्यांची अंमलबजावणी केली. त्यात शासकीय आणि विद्यापीठीय वातावरणासाठी योग्य असलेल्या स्थानिक आणि ऑन-प्रिमाइस एआय मॉडेल्सवरील प्रायोगिक प्रकल्पांचा समावेश होता.

५. सायबर सुरक्षा आणि गोपनीयता

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ एज्युटेक फाउंडेशनने **ISO 9001** आणि **ISO 27001** गुणवत्ता आराखड्यानुसार कार्य करत माहिती सुरक्षा आणि प्रशासनाचा उच्च दर्जा कायम राखला. सर्व यंत्रणेत माहितीची गोपनीयता, अखंडता आणि उपलब्धता राखण्यास प्राधान्य दिले.

६. राष्ट्रीय व राज्यस्तरीय योगदान

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ एज्युटेक फाउंडेशनने महाराष्ट्र आणि देशातील विद्यापीठे, सरकारी संस्था आणि सार्वजनिक संस्थांसोबत सक्रिय सहकार्य ठेवले. शिवाय डिजिटल प्रशासन, मोठ्या प्रणालींसाठी साह्य आणि एज्युटेक क्षेत्रातील नवोपक्रम यांसाठी कौशल्य प्रदान केले.

७. जागतिक मान्यता आणि नवोन्मेषाचा महत्त्वाचा टप्पा

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ एज्युटेक फाउंडेशनच्या तंत्रज्ञान विभागाने पुस्तकांचा जगातील सर्वांत मोठा फोटो अल्बम तयार करून विश्वविक्रम प्रस्थापित केला. त्यात एक प्रमुख तंत्रज्ञान भागीदार म्हणून महत्त्वाची भूमिका बजावली. त्यातून मोठ्या प्रमाणावरील माहितीची प्रक्रिया, विश्लेषण आणि तंत्रज्ञान नवोपक्रम हाताळण्याची फाउंडेशनची क्षमता दिसून आली.

पुढील लक्ष्य

डिजिटलदृष्ट्या सक्षम, भविष्यासाठी सज्ज सार्वजनिक विद्यापीठ म्हणून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे स्थान अधिक मजबूत करण्यासाठी फाउंडेशन तंत्रज्ञानाच्या माध्यमातून नवोपक्रम, सर्वसमावेशकता, पारदर्शकता आणि शैक्षणिक उत्कृष्टतेवर निरंतर लक्ष केंद्रित करण्यास कटिबद्ध आहे.

२.५ सेंटर फॉर इंटेलिजेन्ट सिस्टीम

राष्ट्रीय उच्च शिक्षण अभियानाच्या (रूसा) पुढाकाराने विद्यापीठाच्या तंत्रज्ञान विभागात सेंटर फॉर इंटेलिजेन्ट सिस्टीम (CIS) स्थापन करण्यात आले आहे. प्रगत संशोधन आणि नवोपक्रमांना पाठिंबा देण्यासाठी अत्याधुनिक सुविधांनी सुसज्ज असलेले हे केंद्र ४००० चौरस फूट जागेवर विकसित करण्यात आले आहे.

बौद्धिक विकासात बुद्धिमान प्रणाली केंद्राचे (CIS) महत्त्व

- 'सीआयएस'द्वारे असे तंत्रज्ञान विकसित केले जाते, जे नवकल्पना कशा स्वीकारल्या जातील, याचा अंदाज बांधण्यास मदत करतात. या दूरदृष्टीमुळे संशोधनाची गुणवत्ता वाढते आणि विद्यमान तांत्रिक क्षेत्रांत नवीन संशोधनाची दिशा ओळखण्यास मदत होते.
- 'सीआयएस'चा व्यापक परिणाम
  - या केंद्राचा लाभ विज्ञान आणि तंत्रज्ञान, समाजशास्त्र, पर्यावरण, शिक्षण आणि कृषी यांसारख्या अनेक क्षेत्रांना होणार आहे. यामुळे विश्लेषणात्मक तंत्रज्ञानाचा विकास होईल.
  - अभियांत्रिकी आणि तंत्रज्ञान विषयातील पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांमधील अनुभवाधारित शिक्षणाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना संशोधनाचे फायदे दिले जातात. हे अभ्यासक्रम सध्याच्या मागण्या आणि तांत्रिक गरजांच्या अनुषंगाने तयार केलेले आहेत.
  - 'सीआयएस'द्वारे मिळणाऱ्या अनुभवामुळे आणि संधींमुळे पदव्युत्तर आणि डॉक्टरेटचे विद्यार्थी विविध क्षेत्रांत उच्च शिक्षण आणि संशोधन करण्यासाठी प्रवृत्त होतील.
  - आधुनिक अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमांना आधार देण्यासाठी आवश्यक असलेल्या तांत्रिक प्रणाली आणि पायाभूत सुविधांसाठी सीआयएस प्रयोगशाळा एक मौल्यवान संसाधन म्हणून काम करते.

प्लेसमेंटची ठळक वैशिष्ट्ये

सीआयएस संलग्न अभ्यासक्रमांमधून पदवी प्राप्त केलेल्या विद्यार्थ्यांना नामांकीत राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय संस्थांमध्ये उत्कृष्ट नोकरीच्या संधी मिळाल्या आहेत.

- **'सीआयएस'द्वारे विद्यार्थ्यांना मिळालेल्या व्यवसाय संधी...**

  - डेटा विश्लेषक
  - डेटा शास्त्रज्ञ
  - सॉफ्टवेअर डेव्हलपर
  - एआय/एमएल अभियंता
  - क्लाउड सोल्युशन्स असोसिएट
  - बिझनेस इंटेलिजन्स डेव्हलपर

२.६ डिझाइन इनोव्हेशन सेंटर

अ. डिझाइन इनोव्हेशन सेंटरमार्फत २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात हाती घेण्यात आलेले उपक्रम...

अ. क्र.	उपक्रम	दिनांक	सहभागी व्यक्ती
१	'आधुनिक उद्योग आणि शेतीमध्ये प्रमाणित बुरशींची भूमिका' या विषयावर कार्यशाळा	२४/१०/२०२४	५२
२	'करिअरची संधी म्हणून उद्योजकता आणि नवोन्मेष' या विषयावर कार्यशाळा	१७/०१/२०२५	१७५
३	एचपीटीएलसी आणि एचपीएलसी अनुप्रयोगांवर सर्वसमावेशक प्रशिक्षण कार्यशाळा	२१/०३/२०२५	३५
४	एचपीटीएलसीची मूलतत्त्वे आणि एचपीएलसी उपकरणे, त्यांचे उपयोजन, विश्लेषणात्मक पद्धतीचा विकास आणि प्रमाणीकरण या विषयावर चर्चासत्र	२१/०३/२०२५	३५

ब. डिझाइन इनोव्हेशन सेंटरमार्फत २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात आयोजित केलेले अभ्यासक्रम...

अ. क्र.	अभ्यासक्रम	कालावधी	विद्यार्थ्यांची संख्या
१	न्यायवैद्यक आणि औद्योगिक अनुप्रयोगांच्या डिझाइनसाठी क्रोमॅटोग्राफिक तंत्रातील प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम	०६ महिने	११
२	सायबर सुरक्षेचा परिचय अनिवार्य (अतिरिक्त ०४ क्रेडिट) अभ्यासक्रम	-	१०००

क. २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षात डिझाइन इनोव्हेशन सेंटरने खालीलप्रमाणे विविध राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय कार्यक्रमांमध्ये सहभाग घेतला...

अ. क्र.	कार्यक्रम	स्थळ	दिनांक	सहभागी व्यक्ती
१	एनडीआयएन डिझाइन शिक्षण मेळावा	भारतीय विज्ञान संस्था **(IISc),** बंगळूर.	२३/०८/२०२४	०१
२	सिकल सेल रोगावरील आंतरराष्ट्रीय परिषद : व्यवस्थापन आणि प्रतिबंधातील प्रगती	**ICMR-CRMCH** चंद्रपूर, महाराष्ट्र	०४/१०/२०२४ आणि ०६/१०/२०२३	०२
३	एनआयडीआय योजनेची आढावा बैठक	भारतीय तंत्रज्ञान संस्था (आयआयटीडी), नवी दिल्ली	०३/०३/२०२५	०१
४	ई-शिखर परिषद २०२५ (आयआयसी आयपी आणि टीटी कार्यशाळा)	भारती विद्यापीठ अभियांत्रिकी महाविद्यालय, लवळे, पुणे.	११/०३/२०२५	०२

२.७ शैक्षणिक बहुमाध्यम संशोधन केंद्र (ईएमएमआरसी)

- केंद्राने जुलै २०२४ ते जून २०२५ या कालावधीत स्वयं पोर्टलसाठी ०६ मुक्स (moocs) (२५७ मॉड्यूल्स) आणि ०१ 'स्वयं प्रभा' अभ्यासक्रम (२५ मॉड्यूल्स) तयार केले आहेत. केंद्राने तयार केलेले २९ अभ्यासक्रम 'स्वयं' ऑनलाइन प्लॅटफॉर्मवर उपलब्ध करून देण्यात आले.
- केंद्राने प्रजासत्ताक दिन, विद्यापीठ स्थापना दिन, छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती, महात्मा फुले जयंती आणि इतर अनेक प्रमुख उपक्रमांचे व्हिडिओ रेकॉर्डिंग केले आहे.
- केंद्रामध्ये १४ व १५ नोव्हेंबर २०२४ रोजी दोन दिवसीय १०६ वी समन्वय समितीची बैठक पार पडली. या बैठकीला 'सीईसी'चे संचालक प्रा. जे. बी. नड्डा, माननीय कुलगुरू प्रा. डॉ. सुरेश गोसावी, 'सीईसी'चे अतिरिक्त संचालक डॉ. रजनीश श्रीवास्तव आणि इतर राज्यांतील 'ईएमएमआरसी' केंद्रांचे सर्व संचालक उपस्थित होते.
- केंद्र सरकारने निर्मित केलेल्या 'कपल फॉर द एन्व्हायर्नमेंट' या माहितीपटाला **AICEeCC** तर्फे शासकीय संस्था श्रेणीमध्ये 'सर्वोत्कृष्ट शैक्षणिक कार्यक्रम' म्हणून पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.
- 'आयसीएमआर-एनआयटीव्हीएआर'साठी भारतातील संसर्गजन्य रोगांच्या नियंत्रणाकरिता गणितीय मॉडेलिंगवर मोड्यूल विकसित केले.
- महाराष्ट्र दिनानिमित्त केंद्र सरकारतर्फे राज्यपाल माननीय सी. पी. राधाकृष्णन यांच्या उपस्थितीत महाराष्ट्राचा समृद्ध सांस्कृतिक वारसा, ऐतिहासिक महत्त्व आणि युनेस्को जागतिक वारसा स्थळांवर आधारित एक माहितीपट सादर करण्यात आला.

२.८ ई-कंटेंट डेव्हलपमेंट अँड लर्निंग इनोव्हेशन सेंटर (ई-सीडीएलआयसी)

विद्यापीठाने परिसरात आधुनिक सुविधांनी सुसज्ज असे एक सर्वसमावेशक ई-कंटेंट डेव्हलपमेंट अँड लर्निंग इनोव्हेशन सेंटर स्थापन केले आहे. अध्यापन-अध्ययन प्रक्रियेची परिणामकारकता वाढवण्यासाठी असंख्य ई-कंटेंट मोड्यूल्स तयार करण्यात आली आहेत आणि डिजिटल वर्गखोल्या उभारण्यात आल्या आहेत. विद्यापीठात एक पूर्णपणे कार्यरत, अत्याधुनिक ई-कंटेंट निर्मिती स्टुडिओ आहे. त्यामुळे शिक्षकांना विविध आयटी साधनांचा वापर करून त्यांची सत्र हाय-डेफिनिशन व्हिडिओ फॉरमॅटमध्ये रेकॉर्ड करता येतात. प्राध्यापक व्याख्यानांच्या तयारीसाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा मोठ्या प्रमाणावर वापर करतात. संलग्न महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांसाठी सत्रांचे थेट ऑनलाइन प्रक्षेपण केले जाते आणि वेबसाइटद्वारे प्रश्न स्वीकारण्याची यंत्रणाही उपलब्ध आहे. व्याख्यानांचे प्रभावी आणि कार्यक्षम वितरण करण्यासाठी विद्यापीठाने अनेक डिजिटल वर्गखोल्या विकसित केल्या आहेत.
'ई-सीडीएलआयसी'द्वारे आयोजित ऑनलाइन पीएच.डी. मौखिक परीक्षेमधून विविध शैक्षणिक शाखांमध्ये एक सशक्त, सर्वसमावेशक आणि कार्यक्षमता असलेली शैक्षणिक मूल्यांकन प्रक्रिया दिसून आली.

२०२४-२५ मध्ये यशस्वीरित्या पार पडलेल्या एकूण ६१७ पीएच.डी. ऑनलाइन मौखिक परीक्षेमुळे या डिजिटल शैक्षणिक परिसंस्था मजबूत असल्याचे स्पष्ट झाले. विज्ञान (१६२) आणि अभियांत्रिकीमध्ये (११९) सर्वाधिक सहभाग नोंदवला गेला, जो मूळ आणि उपयोजित विज्ञानातील सक्रिय संशोधन सहभागावर आधारित होता. कला (९३), व्यवस्थापन (७१), वाणिज्य (५१) आणि मानसिक, नैतिक आणि सामाजिक विज्ञानातही (५०) लक्षणीय संख्या नोंदवली गेली. ज्यामुळे मानव विकास शास्त्रे आणि सामाजिक विज्ञानांमधील संतुलित प्रतिनिधित्व दिसले. फार्मसी (३६), शिक्षण (१८), कायदा (१०), शारीरिक शिक्षण (३), तंत्रज्ञान (३) आणि ललित कला (१) यांसारख्या व्यावसायिक आणि विशेष क्षेत्रांनी एकूण संख्येत आणखी भर घातली. ऑनलाइन पद्धतीने या मौखिक परीक्षांचे सुरळीत आयोजन केल्यामुळे शैक्षणिक शिस्त, सुलभता आणि डॉक्टरल मूल्यांकनाचे सातत्य राखता आले. साहजिकच डिजिटल सक्षम वातावरणात दर्जेदार संशोधन मूल्यांकनासाठी **'eCDLIC'** वचनबद्ध असल्याचे स्पष्ट झाले.

२.९ शिष्यवृत्ती

शिष्यवृत्ती/पाठ्यवृत्ती सांख्यिकी माहिती २०२४-२५

अ. क्र.	शिष्यवृत्तीचे नाव	एकूण विद्यार्थ्यांची संख्या	एकूण मंजूर रक्कम रु. मध्ये
१	क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले अर्थसहाय्य योजना	१०३७	५१,८५,०००
२	लोकशाहीर अण्णा भाऊ साठे अर्थसहाय्य योजना	५१७	२५,८५,०००
३	राजर्षि छत्रपती शाहू महाराज अर्थसहाय्य योजना	९५२	८८,९६,०००
४	महात्मा ज्योतिराव फुले अर्थसहाय्य योजना	९६३	९३,७२,०००
५	स्वामी विवेकानंद अर्थसहाय्य योजना (पूरग्रस्त, दुष्काळग्रस्त, आपत्तीग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांसाठी)	११६	२,३२,०००

६	छत्रपती शिवाजी महाराज अर्थसहाय्य योजना	४२	२,१०,०००
७	डी. के. भावे शिष्यवृत्ती	१	५,००,०००
८	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पोस्ट डॉक्टरल फेलोशिप (एसपीपीयू-पीडीएफ)	१४	(४३,८०० प्रति महिना + घरभाडे भत्ता)

पीएच.डी. पदवी प्रदान केलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या (२०२४-२०२५)

अ. क्र.	विद्याशाखा	पुरुष	स्त्री	तृतीयपंथी	एकूण
१	विज्ञान आणि तंत्रज्ञान	१७१	१४९	०	३२०
२	वाणिज्य आणि व्यवस्थापन	६२	५९	०	१२१
३	मानवविज्ञान	८३	७१	०	१५४
४	आंतरविद्याशाखीय अभ्यास	९	१३	०	२२
एकूण		३२५	२९२	०	६१७

२.१० कौशल्य विकास केंद्र (एसडीसी)

'अक्षय ऊर्जा' विषयातील बी. व्होक

- कौशल्य विकास केंद्राने १ फेब्रुवारी २०२५ ते ३१ मार्च २०२५ या कालावधीत क्वीन मेरीज टेक्निकल इन्स्टिट्यूट (क्यूएमटीआय, पुणे) येथे दिव्यांग सैनिकांसाठी सौर पीव्ही प्रणालीची स्थापना, संचालन आणि देखभाल या विषयावर प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केला होता.
- इंडस्ट्री अकॅडेमिया फोरमने 'यूबी सोलर'चे दीपक कांबळे यांचे 'सोलर पीव्हीएस'मधील तांत्रिक कौशल्यांवर आधारित व्याख्यान आयोजित केले होते.
- विंडसन एनर्जी, व्होलस्टार एनर्जी, यूबी सोलर आणि सैली इलेक्ट्रिकल यांनी विद्यार्थ्यांना व्यवसाय संधी उपलब्ध करून दिल्या.

उत्पादन तंत्रज्ञानातील बी. व्होक

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या कौशल्य विकास केंद्राने चाके बनवणारी मॅक्सिऑन व्हील्स कंपनी आणि ब्राझीलचे आयोप (**Iochpe**) फाउंडेशन यांच्या सहकार्याने मॅन्युफॅक्चरिंग टेक्नॉलॉजीमधील बी. व्होक. अभ्यासक्रमासाठी 'फॉर्मार' ही शैक्षणिक शिष्यवृत्ती सुरू केली आहे. वर्गातील शिक्षणाला प्रत्यक्ष कामाच्या ठिकाणाच्या अनुभवांशी जोडून वंचित भारतीय तरुणांची रोजगारक्षमता वाढवणे हा या कार्यक्रमाचा उद्देश आहे. विद्यापीठाच्या अभ्यासक्रमात सिद्धांतांचा समावेश करून आणि पुणे परिसरातील 'मॅक्सिऑन व्हील्स'च्या कंपन्यांमध्ये व्यावसायिक कौशल्य प्रशिक्षण देऊन हे उद्दीष्ट साध्य केले जाते. विद्यार्थ्यांना मॅक्सिऑन व्हील्सद्वारे

प्रायोजित एक सर्वसमावेशक शैक्षणिक शिष्यवृत्ती मिळते. त्यात शिक्षण शुल्काचा १०० टक्के परतावा, गणवेश, वाहतूक, भोजन आणि मासिक भत्ता देखील मिळतो. या भागातील इतर शैक्षणिक शिष्यवृत्तींपेक्षा वेगळेपण सिद्ध करणारी ही शिष्यवृत्ती सहभागींना नोकरीत सर्वांगीण यश मिळवण्याची संधी मिळवून देते. हा अनोखा उपक्रम विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या नव्या राष्ट्रीय शिक्षण धोरणानुसार **(NEP)** राबवला जात आहे. जो रोजगाराच्या विविध संधी उपलब्ध करून देणारा व उत्पादन उद्योगात कुशल व्यावसायिकांची नवीन पिढी घडवणारा आहे.

बी. व्होक. (रिटेल मॅनेजमेंट)

- रिटेल मॅनेजमेंटमधील 'बी. व्होक.'च्या एकूण २५ विद्यार्थ्यांना मारुती सुझुकी इंडिया लिमिटेड आणि टाटा मोटर्सच्या शोरूममध्ये इंटर्नशिप देण्यात आली. प्रत्येक विद्यार्थ्याला दरमहा १५,००० रुपयांचे विद्यावेतन दिले जाते.
- कौशल्य विकास केंद्रामार्फत चालवले जाणारे '४-क्रेडिट कौशल्याआधारित अभ्यासक्रम' ६००० विद्यार्थ्यांनी पूर्ण केले. हे अभ्यासक्रम विद्यापीठाच्या मूडल एलएमएस **(Moodle LMS)** वरील ई-कंटेंटद्वारे आयोजित केले जातात. हे अभ्यासक्रम खालीलप्रमाणे आहेत...
  - **I.** वैयक्तिक आर्थिक नियोजन
  - **II.** प्रोग्रामेबल लॉजिक कंट्रोलर आणि व्यावसायिक संवाद कौशल्ये
- २८ फेब्रुवारी २०२५ रोजी कौशल्य विकास केंद्राने विद्यार्थी आणि कर्मचाऱ्यांमध्ये 'रस्ता सुरक्षेविषयी जागरूकता' आणि 'जबाबदारीने वाहन चालवण्याच्या सवयींना प्रोत्साहन' देण्याच्या उद्देशाने 'सुरक्षित वाहन चालविण्याची कार्यशाळा' आयोजित केली होती. शिक्षण आणि व्यावहारिक प्रशिक्षणाद्वारे वाहतूक अपघात आणि जीवितहानी कमी करण्याच्या व्यापक उपक्रमाचा हा एक भाग होता. या कार्यशाळेची सुरुवात रस्ते सुरक्षातज्ज्ञ आणि 'साई सर्व्हिस मारुती सुझुकी'चे प्रशिक्षक श्री. प्रदीप काटेकर यांच्या सत्रांनी झाली. त्यांनी रस्ते अपघातांची चिंताजनक आकडेवारी सांगून, जीव वाचवण्यासाठी चालकांच्या प्रशिक्षणाच्या महत्त्वपूर्ण गरजेवर भूमिका मांडली. वाहतुकीचे नियम समजून घेणे, रस्त्यावरील चिन्हे ओळखणे आणि बेदरकारपणे वाहन चालवण्याचे परिणाम यावर त्यात भर देण्यात आला होता.

BHAU (बांबू हस्तकला आणि कला युनिट)

गुणवत्ता सुधार योजनेअंतर्गत २९ फेब्रुवारी २०२५ ते ८ मार्च २०२५ या कालावधीत आदिवासी भागातील १० महाविद्यालयांमध्ये यशस्वीरित्या बांबू प्रकल्पावर आधारित प्रशिक्षण आयोजित करण्यात आले होते. विद्यापीठाच्या गुणवत्तासुधार कार्यक्रमांतर्गत 'बांबू प्रक्रिया प्रकल्प योजना' या उपक्रमांतर्गत कार्यशाळांच्या आयोजनासाठी खालील महाविद्यालयांना आर्थिक सहाय्य देण्यात आले...

अ. क्र.	महाविद्यालयाचे नाव	दिनांक	विद्यार्थी
१	क्रांतिवीर वसंतराव नारायणराव नाईक शिक्षण संस्था, कला व वाणिज्य महाविद्यालय, शासकीय आयटीआय जवळ, दिंडोरी, जि. नाशिक, पिन-४२२२०२	२९ जानेवारी ते ३१ जानेवारी २०२५	९१
२	मराठा विद्याप्रसारक समाज, कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, दिंडोरी, जि. नाशिक, पिन-४२२२०२	१ फेब्रुवारी ते ३ फेब्रुवारी २०२५	६३
३	मराठा विद्याप्रसारक समाज, कर्मवीर रावसाहेब थोरात अत्रे व वाणिज्य महाविद्यालय, वणी, ता. दिंडोरी, जि. नाशिक, पिन-४२२२१५	४ फेब्रुवारी ते ६ फेब्रुवारी २०२५	६४
४	डांग सेवा मंडळाचे, कला व वाणिज्य महाविद्यालय, उंबरठाण, पो. उंबरठाण, ता. सुरगाणा, जि. नाशिक, पिन-४२२२११	७ फेब्रुवारी ते ९ फेब्रुवारी २०२५	७५
५	डांग सेवा मंडळ, दादासाहेब बीडकर कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, ता. पेठ, जि. नाशिक, पिन-४२२२०८	१७ फेब्रुवारी ते १९ फेब्रुवारी २०२५	७३
६	कळवण एज्युकेशन सोसायटी, कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, कळवण, जि. नाशिक, पिन-१२३५०१	२० फेब्रुवारी ते २२ फेब्रुवारी २०२५	९१
७	आदिवासी सेवा समिती, कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, मानूर, ता. कळवण, जि. नाशिक, पिन-४२३५०१	२४ फेब्रुवारी ते २६ फेब्रुवारी २०२५	८४
८	तुळजाभवानी एज्युकेशन सोशल अँड वेलफेअर सोसायटी, श्री कॉमर्स कॉलेज, डांगसूडणे, ता. बागलाण, जि. नाशिक, पिन-४२३३०१	२७ फेब्रुवारी ते १ मार्च २०२५	७०
९	कल्याणी चॅरिटेबल ट्रस्ट, रवींद्र गंभीरराव सपकाळ कॉलेज ऑफ फार्मसी, अंजनेरी, त्र्यंबकेश्वर, जि. नाशिक	३ मार्च ते ५ मार्च २०२५	६३
१०	सत्यनिकेतन संस्था, ॲड. मनोहरराव नानासाहेब देशमुख कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, राजूर, ता. अकोले, जि. अहिल्यानगर, पिन-४२२६०४	६ मार्च ते ८ मार्च २०२५	४६

प्रकरण ३

उपक्रम आणि यश

३.१ करिअर संधी आणि कॉर्पोरेट संबंध कक्ष

विद्यार्थ्यांना करिअरच्या योग्य संधी मिळवून देण्यासाठी मार्गदर्शन आणि सहाय्य करण्याकरिता विद्यापीठात एक सक्रिय 'करिअर संधी कक्ष' (प्लेसमेंट सेल) कार्यरत आहे. अनेक कंपन्या विद्यापीठाच्या 'प्लेसमेंट ड्राइव्ह' मध्ये सक्रिय सहभागी होतात आणि अनेक नामांकीत संस्था नियमितपणे विद्यार्थ्यांना संधी उपलब्ध करून देतात. विद्यापीठाच्या या कक्षातर्फे करिअर समुपदेशन, मार्गदर्शनही केले जाते. ज्यामुळे विद्यार्थ्यांची रोजगारक्षमता वाढण्यास व करिअर संधी मिळण्यास मदत होते.

२०२४-२५ या वर्षात विविध प्लेसमेंट उपक्रमांमध्ये सहभागी झालेल्या कंपन्या खालीलप्रमाणे...

अ. क्र.	कंपन्यांची नावे
१	ॲक्युइटी नॉलेज पार्टनर्स लि.
२	आदित्य बिर्ला कॅपिटल लिमिटेड
३	आदित्य बिर्ला सन लाइफ इन्शुरन्स
४	अलिकॉन कॅस्टालॉय लिमिटेड
५	अलाइन्मेंट ऑटोमेशन
६	अमी लाइफ सायन्सेस प्रा. लि.
७	अपोलो ग्लोबल मॅनेजमेंट
८	ॲस्पेक्ट रेशो प्रायव्हेट लिमिटेड
९	आसोसिएट प्रॉम्प्ट इंजिनिअर
१०	अवलारा टेक्नॉलॉजीज प्रायव्हेट लिमिटेड
११	बजाज फिनसर्व्ह लि.
१२	बटाविया फार्मा प्रा. लि.
१३	सीएट लिमिटेड
१४	कोगोपोर्ट
१५	कोहरन्ट मार्केट इनसाइट्स
१६	क्रिसिल

१७	डेलॉइट
१८	ईटन टेक्नॉलॉजीज प्रा. लि.
१९	एमक्योर फार्मास्युटिकल
२०	एमके ग्लोबल फायनान्शियल सर्व्हिसेस लि.
२१	इस्टेट हब
२२	ई-झेस्ट डिजिटल सोल्युशन्स प्रा. लि.
२३	फेडरल बँक
२४	फेरेरो इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड
२५	फिनोव्हेट फायनान्शियल सर्व्हिसेस
२६	जीपीएस रिन्युएबल्स प्रा. लि.
२७	एचडीएफसी बँक लि.
२८	एचडीएफसी अर्गो
२९	हेक्सागॉन न्यूट्रिशन लि.
३०	आयसीआयसीआय बँक लि.
३१	इंकार्प लॅब इन्स्ट्रुमेंट्स
३२	इप्का लॅबोरेटोरीज
३३	किर्लोस्कर ऑइल इंजिन्स प्रा. लि.
३४	केपीएमजी
३५	लाइव्ह पर्सन
३६	ल्युपिन डिजिटल हेल्थ
३७	महिंद्रा फायनान्स
३८	मार्केट्स अँड मार्केट्स रिसर्च प्रा. लि.
३९	मेफार्म लाइफ सायन्सेस
४०	नेरोलॅक
४१	निवा बुपा हेल्थ इन्शुरन्स कंपनी
४२	ओशनिक फार्मा केम
४३	ओम्निशिएंट सॉफ्टवेअर प्रा. लि.

४४	पॅटर्न टेक्नॉलॉजीज इंडिया प्रा. लि.
४५	पर्सिस्टंट सिस्टम्स लि.
४६	फार्मएनएक्सटी बायोटेक
४७	प्रेसिडेन्स रिसर्च
४८	पल्स फार्मास्युटिकल्स
४९	आरबीएल बँक लिमिटेड
५०	रीच ग्लोबल इंडिया प्रा. लि.
५१	आरटीएम हेल्थकेअर ग्रुप
५२	रुसान फार्मा लि.
५३	समृद्धी ऑरगॅनिक फार्म इंडिया प्रा. लि.
५४	सावा हेल्थकेअर लिमिटेड
५५	एसबीआय फंड्स मॅनेजमेंट लिमिटेड
५६	स्कोडा ऑटो फोक्सवॅगन इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड
५७	स्कायक्वेस्ट कन्सल्टंट प्रा. लि.
५८	एसएलबी वनसबसी
५९	एसएलटीएल
६०	स्पेशालिटी मेडिसिन प्रा. लि.
६१	टाटा स्टील डाउनस्ट्रीम प्रॉडक्ट
६२	टीबीएसपीएल
६३	टीसीएस
६४	ट्रिनॅमिक्स सिस्टीम्स प्रा. लि.
६५	टीएसडीपीएल
६६	उज्जीवन स्मॉल फायनान्स बँक
६७	व्हीई कमर्शियल व्हेइकल्स
६८	व्हिएउ इंक. इंकॉर्पोरेट

सारांश	२०२४-२०२५
प्लेसमेंटमध्ये सहभागी झालेल्या कंपन्या/फर्मची संख्या	७०
प्लेसमेंटमध्ये सहभागी झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	२८०
ज्या विद्यार्थ्यांना नोकरीची संधी मिळाली, त्यांची संख्या	१६१

३.२ विद्यापीठ अनुदान आयोग-मानव संसाधन विकास केंद्र

हे केंद्र नव्याने नियुक्त झालेल्या महाविद्यालयीन/विद्यापीठीय शिक्षकांसाठी अभिमुखता कार्यक्रम आयोजित करते; तसेच 'यूजीसी'ने निर्धारित केलेल्या विविध विषयांमध्ये सेवेत असलेल्या वरिष्ठ महाविद्यालयीन/विद्यापीठीय शिक्षकांसाठी विषयाधारित उजळणी कार्यक्रम नियमितपणे आयोजित करते. सर्व उजळणी आणि अभिमुखता कार्यक्रमांना यूजीसी, नवी दिल्ली यांच्याकडून आर्थिक सहाय्य पुरवले जाते.

केंद्रामार्फत १ जुलै २०२४ ते ३० जून २०२५ या कालावधीत आयोजित करण्यात आलेल्या कार्यक्रमांचा तपशील खालीलप्रमाणे...

अ) विद्यापीठ अनुदान आयोग (यूजीसी) पुरस्कृत कार्यक्रम

१.रिफ्रेशर प्रोग्राम्स

अ. क्र.	विषय	एकूण सहभागी	लिंग	
			पुरुष	स्त्री
१	वाणिज्य आणि व्यवस्थापन	७७	३९	३८
२	भारतीय आणि परकीय भाषा	४१	२६	१५
३	नेतृत्व आणि प्रशासन (उच्च शिक्षण)	४०	१९	२१
४	गणित आणि संगणकीय विज्ञान	२८	२४	०४
५	शारीरिक शिक्षण तंदुरूस्ती मंत्र	४५	३७	०८
	एकूण	**२३१**	**१४५**	**८६**

२. फॅकल्टी इंडक्शन प्रोग्राम (गुरू-दक्षता) (एफआयपी)

अ. क्र.	कार्यक्रमाचे नाव	एकूण सहभागी	लिंग	
			पुरुष	स्त्री
१	प्राध्यापक परिचय कार्यक्रम	७०	३०	४०

३. वरिष्ठ प्राध्यापकांसाठी प्राध्यापक विकास कार्यक्रम (एफडीपी)

अ. क्र.	कार्यक्रमाचे नाव	एकूण सहभागी	लिंग	
			पुरुष	स्त्री
१	आयकेएस-विद्यार्थी विविधता आणि समावेशक शिक्षण	२२	१०	१२
२	अध्यापन आणि मूल्यमापनातील नवोपक्रम	४९	२७	२२
३	'इंडस्ट्री ४.०'च्या दिशेने क्षमता बांधणी	३२	१५	१७
४	शिक्षकांसाठी सॉफ्ट स्किल्स	३८	१८	२०
५	अभ्यासक्रम विकास, अध्यापनशास्त्र आणि मूल्यांकन	३४	१८	१६
	एकूण	**१७५**	**८८**	**८७**

४. शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांसाठी व्यावसायिक विकास कार्यक्रम (PDP)

अ. क्र.	कार्यक्रमाचे नाव	एकूण सहभागी	लिंग	
			पुरुष	स्त्री
१	लिपिक वर्गासाठी पीडीपी	५४	३६	१८

५. 'एनईपी-२०२०'वरील एफडीपी ओरिएंटेशन अँड सेन्सिटायझेशन

अ. क्र.	कार्यक्रमाचे नाव	एकूण सहभागी
१	'एनईपी-२०२०'वरील ओरिएंटेशन अँड सेन्सिटायझेशन	२५६

ब) स्वयं-अर्थसहाय्यित कार्यक्रम

१.प्राध्यापक विकास कार्यक्रम

अ. क्र.	कार्यक्रमाचे नाव	एकूण सहभागी	लिंग	
			पुरुष	स्त्री
१	सायबर सुरक्षा आणि डेटा सायन्सची साधने आणि तंत्रे	३६	०८	२८

क) इतर अनुदानित कार्यक्रम

१. रिफ्रेशर प्रोग्राम्स

अ. क्र.	कार्यक्रमाचे नाव	एकूण सहभागी	लिंग	
			पुरुष	स्त्री
१	शिकवण्याच्या आणि शिकण्याच्या पद्धती	२७	२३	०४

२. प्राध्यापक विकास कार्यक्रम

अ. क्र.	कार्यक्रमाचे नाव	निधी देणारी संस्था	कार्यक्रमांची संख्या	एकूण सहभागी
१	'एमओओसी' (मुक्स)	पीएम-उषा	१	३७
	कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि मशीन लर्निंगमधील प्रगतीवरील एफडीपी	पीएम-उषा	१	१९
२	'आयकेएस'चा धांडोळा : वैदिक काळापासून आधुनिक युगापर्यंत	पीएम-उषा	१	१२
	एकूण		**३**	**६८**

ड) इतर कार्यक्रम (यूजीसी)

प्राध्यापक विकास कार्यक्रम

अ. क्र.	कार्यक्रमाचे नाव	एकूण सहभागी
१	'आयकेएस'वरील क्षमता बांधणी कार्यक्रम	५१

३.३ स्पर्धा परीक्षा केंद्र

खालील उद्दिष्टांसाठी स्पर्धा परीक्षा केंद्र सुरू करण्यात आले.

- महाराष्ट्रातील युवकांमध्ये यूपीएससी/एमपीएससी या नागरी सेवांतील परीक्षा आणि इतर स्पर्धा परीक्षांसाठी जागरूकता निर्माण करणे आणि त्यांना प्रोत्साहित करणे.
- अशा परीक्षांसाठी आवड निर्माण करणे आणि आवश्यक असलेले विशिष्ट प्रशिक्षण देणे.
- सतत समुपदेशनाद्वारे विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मविश्वास निर्माण करणे आणि त्यांना स्पर्धात्मक वातावरणाचा आवश्यक अनुभव उपलब्ध करून देणे.
- ही उद्दिष्ट्ये साध्य करण्यासाठी पुरेशा पायाभूत सुविधा आणि अत्याधुनिक प्रशिक्षण साधने उपलब्ध करून देणे.

स्पर्धा परीक्षा केंद्राचे यश

अ. क्र.	निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांची नावे	बॅच	मिळवलेले पद/रँक	शेरा
१	वायकर शुभम शेषराव	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	सहायक कमांडंट	**UPSC CAPF (ACs)** २०२३ (निकाल दिनांक ०६/०७/२०२४ रोजी जाहीर झाला)
२	गावंढ भास्कर बापू	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	राज्य कर निरीक्षक (एसटीआय)	एमपीएससी राज्य कर निरीक्षक (एसटीआय) २०२३ (निकाल ०६/०७/२०२४ रोजी जाहीर)
३	नौकुडकर स्नेहल विलास	यूजीसी एमपीएससी २०२०-२१	राज्य कर निरीक्षक (एसटीआय)	एमपीएससी राज्य कर निरीक्षक (एसटीआय) २०२३ (निकाल ०६/०७/२०२४ रोजी जाहीर)
४	शेख अस्मा कय्यूम	पीएमसी एमपीएससी २०१८-१९	राज्य कर निरीक्षक (एसटीआय)	एमपीएससी राज्य कर निरीक्षक (एसटीआय) २०२३ (निकाल ०६/०७/२०२४ रोजी जाहीर)
५	बारगोडे कौस्तुभ शशिकांत	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	वरिष्ठ वैज्ञानिक सहाय्यक	एसएससी फेज-**XI**/२०२३ निवड पद २०२३ (निकाल २२/०८/२०२४ रोजी जाहीर)
६	देशमुख निखिल प्रमोदराव	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	कालवा निरीक्षक	डब्ल्यूआरडी कालवा निरीक्षक २०२३(निकाल २४/०८/२०२४ रोजी जाहीर झाला)
७	पाटील प्रतीक गणेश	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	कोल्हापूर	जिल्हा परिषद आरोग्य सेवक २०२३ (२९/०८/२०२४ रोजी निकाल जाहीर)
८	पावरा हितेंद्र कलूसिंग	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	कायदेशीर मेट्रोलॉजी निरीक्षक गट – ब	एमपीएससी कायदेशीर मेट्रोलॉजी निरीक्षक गट ब (निकाल दिनांक ०५/०९/२०२४ रोजी जाहीर)
९	भेंडारकर शुभम मधुकर	यूजीसी एमपीएससी २०२०-२१	कायदेशीर मेट्रोलॉजी निरीक्षक गट - ब	एमपीएससी कायदेशीर मेट्रोलॉजी निरीक्षक गट ब (निकाल दिनांक ०५/०९/२०२४ रोजी जाहीर)
१०	धांडे विशाल गणपत	टीआरटीआय २०२३-२४	ग्राम सेवक (अहिल्यानगर)	जिल्हा परिषद ग्रामसेवक २०२४ (निकाल १४/०९/२०२४ रोजी घोषित)
११	भोजने काजल पांडुरंग	टीआरटीआय २०२३-२४	ग्राम सेवक (अहिल्यानगर)	जिल्हा परिषद ग्रामसेवक २०२४ (निकाल १४/०९/२०२४ रोजी घोषित)

१२	कवितके नेताजी संभाजी	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	ग्राम सेवक (पुणे)	जिल्हा परिषद ग्रामसेवक २०२४ (निकाल १४/०९/२०२४ रोजी घोषित)
१३	अप्पा किसन वाडेकर	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	पीएसआय	एमपीएससी राज्य पोलीस उपनिरीक्षक (पीएसआय) २०२३ (निकाल १९/०९/२०२४ रोजी जाहीर)
१४	राऊत धनंजय रामदास	टीआरटीआय २०२३-२४	(नाशिक) तलाठी	तलाठी २०२३ (०७/१०/२०२४ रोजी निकाल जाहीर)
१५	चौधरी वंदना भीमराज	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	(नाशिक) तलाठी	तलाठी २०२३ (०७/१०/२०२४ रोजी निकाल जाहीर)
१६	पदवी दीपाली पुंडलिक	टीआरटीआय २०१८-१९	(पालघर) तलाठी	तलाठी २०२३ (०७/१०/२०२४ रोजी निकाल जाहीर)
१७	कोचे प्रफुल्ल माणिक	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	(नगर) तलाठी	तलाठी २०२३ (०७/१०/२०२४ रोजी निकाल जाहीर)
१८	बांगर गणेश गोरख	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	एएसओ	एमपीएससी ग्रुप बी २०२३(निकाल ११/१०/२०२४ रोजी जाहीर झाला)
१९	भीमकर सायली सुनील	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	फार्मासिस्ट	एसएससी फार्मासिस्ट २०२४(निकाल २१/११/२०२४ रोजी जाहीर झाला)
२०	ठाकरे वैभवी राजेंद्र	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	सहायक ब्युरो	**IB ACIO** २०२४ (१८/१२/२०२४ रोजी निकाल घोषित)
२१	शहरे मयूर मधुकर	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	सहायक ब्युरो	**IB ACIO** २०२४ (१८/१२/२०२४ रोजी निकाल घोषित)
२२	कांबळे स्वप्नील धोंडीराम	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	कल्याण अधिकारी	एमपीएससी ओबीसी बहुजन कल्याण अधिकारी गट - ब २०२४ (निकाल २०/१२/२०२४ रोजी जाहीर)
२३	दमसे तुषार जयराम	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	कल्याण अधिकारी	एमपीएससी ओबीसी बहुजन कल्याण अधिकारी गट - ब २०२४ (निकाल २०/१२/२०२४ रोजी जाहीर)
२४	बनकर अक्षय बलिराम	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	ईपीएफओ	**UPSC EPFO** २०२४(निकाल दिनांक ०१/०१/२०२५ रोजी जाहीर)

२५	शहरे मयूर मधुकर	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	ईपीएफओ	**UPSC EPFO** २०२४(निकाल दिनांक ०१/०१/२०२५ रोजी जाहीर)
२६	चौधरी वंदना भीमराज	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	कर सहायक	एमपीएससीकर सहायक गट-क (निकाल ११/०२/२०२५ रोजी जाहीर)
२७	कांबळे विकास राजाराम	यूजीसी एमपीएससी २०२२-२३	कर सहायक	एमपीएससीकर सहायक गट-क (निकाल ११/०२/२०२५ रोजी जाहीर)
२८	आशिष अरुण गवई	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	ग्रेड-बी	आरबीआय ग्रेड-बी(निकाल ११/०२/२०२५ रोजी जाहीर झाला)
२९	चौधरी वंदना भीमराज	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	महसूल सहाय्यक	एमपीएससी महसूल सहायक गट-क (निकाल दिनांक ११/०२/२०२५ रोजी जाहीर)
३०	कांबळे विकास राजाराम	यूजीसी एमपीएससी २०२२-२३	महसूल सहायक	एमपीएससी महसूल सहायक गट-क (निकाल दिनांक ११/०२/२०२५ रोजी जाहीर)
३१	किरवले मंगेश	यूजीसी एमपीएससी २०२२-२३	महसूल सहायक	एमपीएससीमहसूल सहायक गट-क (निकाल दिनांक ११/०२/२०२५ रोजी जाहीर)
३२	होवाळ प्रणोती शिवाजी	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	महसूल सहायक	एमपीएससी महसूल सहायक गट-क (निकाल दिनांक ११/०२/२०२५ रोजी जाहीर)
३३	अधिक अतुल सुनील	यूजीसी एमपीएससी २०२२-२३	कनिष्ठ सहायक (जिल्हा पोलिस)	जिल्हा परिषद गट क (निकाल २२/०४/२०२५ रोजी जाहीर)
३४	राऊत धनंजय रामदास	टीआरटीआय २०२३-२४	उपजिल्हाधिकारी, गट - अ	एमपीएससी (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग – २०२३) (निकाल दिनांक ०८/०५/२०२५ रोजी जाहीर)
३५	इनामदार सिकंदर दस्तगीर	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	ब्लॉक विकास अधिकारी, गट-अ	एमपीएससी (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग – २०२३) (निकाल दिनांक ०८/०५/२०२५ रोजी जाहीर)
३६	धोते सारिपुत्र माणिक	यूजीसी एमपीएससी २०१९-२०	ब्लॉक विकास अधिकारी, गट-अ	एमपीएससी (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग – २०२३) (निकाल दिनांक ०८/०५/२०२५ रोजी जाहीर)

३७	ठाकरे राहुल कारभारी	टीआरटीआय २०२३-२४	सहायक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, गट - अ	एमपीएससी (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग – २०२३) (निकाल दिनांक ०८/०५/२०२५ रोजी जाहीर)
३८	भोये राहुल मनोहर	टीआरटीआय २०१९-२०	सहायक आयुक्त / मुख्य अधिकारी, महानगरपालिका / परिषद, गट-अ	एमपीएससी (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग – २०२३) (निकाल दिनांक ०८/०५/२०२५ रोजी जाहीर)
३९	आनंद नामदेव जांभळे	यूजीसी एमपीएससी २०२३-२४	मंत्रालयाचे विभाग अधिकारी, गट - ब	एमपीएससी (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग – २०२३) (निकाल दिनांक ०८/०५/२०२५ रोजी जाहीर)
४०	प्रशांत रघुनाथ गंगावणे	यूजीसी एमपीएससी २०२२-२३	सहायक गट विकास अधिकारी, गट - ब	एमपीएससी (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग – २०२३) (निकाल दिनांक ०८/०५/२०२५ रोजी जाहीर)
४१	माने हरिदत्त दादासाहेब	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	मुख्य अधिकारी, गट-ब	एमपीएससी (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग – २०२३) (निकाल दिनांक ०८/०५/२०२५ रोजी जाहीर)
४२	लोंढे गणेश पोपट	यूजीसी एमपीएससी २०१९-२०	मुख्य अधिकारी, गट-ब	एमपीएससी (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग – २०२३) (निकाल दिनांक ०८/०५/२०२५ रोजी जाहीर)
४३	अजेस्र अभिषेक रवींद्र	यूजीसी एमपीएससी २०१८-१९	उपअधीक्षक, भूमी अभिलेख, गट - ब	एमपीएससी (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग – २०२३) (निकाल दिनांक ०८/०५/२०२५ रोजी जाहीर)
४४	लोंढे पोपट नागनाथ	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	उपअभियंता (यांत्रिक आणि विद्युत)	बृहन्मुंबई महानगरपालिका (निकाल दिनांक १२/०६/२०२५ रोजी जाहीर)
४५	मोगले रोहित नागनाथ	यूजीसी यूपीएससी २०२३-२४	सहायक कमांडंट	**UPSC CAPF 2025** (निकाल दिनांक १४/०६/२०२५ रोजी जाहीर)

३.४ माहिती अधिकार कार्यालय (आरटीआय)

माहिती अधिकार कक्षाला माहिती अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत एकूण ६९१ अर्ज प्राप्त झाले. या अर्जांपैकी ६६३ अर्जांवर कार्यवाही करण्यात आली. यांपैकी ७४ अपील प्रथम, तर ८७ अपील पुन्हा (दुसऱ्यांदा) करण्यात आली होती.

३.५ पात्रता विभाग

पात्रता विभागाने ऑनलाइन पात्रता प्रक्रियेद्वारे २,९६,१७५ विद्यार्थ्यांना नवीन पात्रता क्रमांक प्रदान केले. या विभागाने विद्यार्थ्यांना ९,६५९ स्थलांतर प्रमाणपत्रेदेखील प्रदान केली.

३.६ आरक्षण कक्ष

आरक्षण कक्षाने पुणे/नाशिक मागासवर्गीय कक्षाच्या अंतिम पडताळणीसाठी एकूण ९८ संलग्न महाविद्यालये/संस्थांच्या प्राथमिक रोस्टरची तपासणी पूर्ण केली. शैक्षणिक विभागाच्या दिनांक ११/६/२०२४ च्या परिपत्रक क्र. १३८/२०२४ आणि आरक्षण कक्षाच्या दिनांक १२/०६/२०२४ च्या परिपत्रक क्र. १३९/२०२४ नुसार, तदर्थ (ॲडहॉक) नियुक्तीसाठी एकूण ६६ महाविद्यालयांच्या रोस्टरची पडताळणी पूर्ण झाली आहे.

महाविद्यालयांमधील विविध शिक्षक पदांसाठी पात्र उमेदवारांची यादी ऑनलाइन प्रणालीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. महाराष्ट्र शासनाच्या सामाजिक आरक्षण धोरणानुसार, एकूण ३२५२ शिक्षक नियुक्तींच्या मंजुरी प्रकरणांची छाननी करून पुढील कार्यवाहीसाठी शिक्षक मान्यता विभागाकडे पाठवण्यात आली.

३.७ तक्रार कक्ष

१ जुलै २०२४ ते ३० जून २०२५ या कालावधीत तक्रार निवारण समितीने एकूण ५३ नवीन तक्रारी दाखल करून त्यांची नोंदणी केली आणि एकूण २८ तक्रारींवर निर्णय देऊन त्या निकाली काढल्या आहेत.

३.८ विद्यार्थी विकास मंडळ (बीएसडी)

विद्यार्थी विकास मंडळाचे उद्दिष्ट विद्यापीठीय स्तरावरील स्पर्धा, तसेच कौशल्य विकास कार्यशाळा आणि संवादात्मक उपक्रमांचे आयोजन करून सादरीकरण कला आणि इतर कलांना प्रोत्साहन देणे आहे. हे मंडळ समाज, महाविद्यालये, संस्था आणि विद्यापीठ यांच्यातील अंतर कमी करण्यास मदत करते.

विद्यार्थी विकास मंडळाची महत्त्वपूर्ण कामगिरी

अ. क्र.	कार्यक्रमाची तारीख/ कालावधी	कार्यक्रमाचे स्वरूप	सहभागींची संख्या	कार्यक्रमाचे आयोजक आणि स्थळ
१	१० जून २०२४	वृक्षारोपण (जागतिक पर्यावरण दिन सोहळा)	१५	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२	१८ जून २०२४	वार्षिक पारितोषिक वितरण कार्यक्रम (२०२०-२१ आणि २०२२-२३)	६५ (महाविद्यालये)	पुणे, अहिल्यानगर आणि नाशिक
३	३० जुलै २०२४	विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्यांची वार्षिक नियोजन बैठक	३९४	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

४	१९ ते २५ सप्टेंबर २०२४	जिल्हास्तरीय युवा महोत्सव	६८५०	पुणे, अहिल्यानगर आणि नाशिक
५	२९ सप्टेंबर २०२४	विद्यापीठ स्तरावरील युवा महोत्सव	१७९०	शिक्षण प्रसारक संस्था संगमनेर नगरपालिका कला, डी. जे. मालपाणी वाणिज्य व बी. एन. शारदा विज्ञान महाविद्यालय. संगमनेर जि. अहिल्यानगर
६	०४ ऑक्टोबर २०२४	माजी कुलपती डॉ. पी. सी. अलेक्झांडर आंतरमहाविद्यालयीन मराठी आणि इंग्रजी वक्तृत्व स्पर्धा	६८	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
७	१० ऑक्टोबर २०२४	माजी कुलपती डॉ. पी. सी. अलेक्झांडर आंतरविद्यापीठ मराठी वक्तृत्व स्पर्धा	०७	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
८	३१ ऑक्टोबर २०२४	दिवाळीच्या निमित्ताने विद्यार्थ्यांना मिठाईचे वाटप	६००	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
९	७ ते ११ नोव्हेंबर २०२४	राज्यस्तरीय इंद्रधनुष्य सांस्कृतिक युवा महोत्सवात सहभाग	५५	डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला
१०	२६ नोव्हेंबर २०२४	संविधान दिन (संविधान दिवस) कार्यक्रम	३१५	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
११	६ डिसेंबर २०२४	भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर महापरिनिर्वाण दिनानिमित्त व्याख्यान	२७०	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१२	४ ते ८ जानेवारी २०२५	पश्चिम विभागीय आंतर-विद्यापीठ सांस्कृतिक युवा महोत्सवात सहभाग	५५	गणपत विद्यापीठ, मेहसाणा, गुजरात
१३	२३ जानेवारी २०२५	'भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विचार आणि भारताचा शाश्वत विकास' या विषयावर राष्ट्रीय परिषद	२२०	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१४	८ मार्च २०२५	सावित्रीबाई फुले सन्मान सत्कार कार्यक्रम - सामाजिक सुधारणांमधील उल्लेखनीय कामगिरीबद्दल ५ महिला कार्यकर्त्यांचा सत्कार	२२५	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

१५	०३ ते ०७ मार्च २०२५	राष्ट्रीय युवा महोत्सवात सहभाग	१७	एएमईटी विद्यापीठ, नोएडा
१६	१५ ते १८ मार्च २०२५	'होय! मला लेखक व्हायचंय' कार्यशाळा	२६०	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१७	२० मे २०२५	कर्मवीर भाऊराव पाटील 'कमवा आणि शिका' योजनेच्या विद्यार्थ्यांसाठी कौशल्याधारित वस्तू (कागदी पिशवी, पाकिटे बनवणे) बनवण्यावर कार्यशाळा	९२	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१८	२१ जून २०२५	आंतरराष्ट्रीय योग दिनानिमित्त 'भक्ती योग-२०२५' कार्यक्रम'	२७० (महाविद्यालये) १२००० (विद्यार्थी स्वयंसेवक)	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे पुणे आणि पिंपरी चिंचवड १ महानगरपालिका क्षेत्रातील महाविद्यालये

३.९ क्रीडा आणि शारीरिक शिक्षण मंडळ

विद्यापीठाचे क्रीडा आणि शारीरिक शिक्षण मंडळ खेळ आणि विविध क्रीडा प्रकारांना प्रोत्साहन देण्यासाठी विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रात विशेष प्रयत्न करते. शैक्षणिक वर्षादरम्यान क्रीडा आणि शारीरिक शिक्षण मंडळाने सुमारे २५० आंतरमहाविद्यालयीन स्पर्धा आणि ५२ आंतरविभागीय स्पर्धांचे आयोजन केले. या व्यतिरिक्त विद्यापीठाच्या खेळाडूंनी पश्चिम विभाग, दक्षिण-पश्चिम विभाग, अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ, तसेच आशियाई आणि जागतिक विद्यापीठ स्तरावरील जवळपास ५२ स्पर्धांमध्ये भाग घेतला आणि उल्लेखनीय कामगिरी बजावली.

विद्यापीठाच्या खेळाडूंनी खालील स्पर्धांमध्ये असाधारण कामगिरी बजावली.

अखिल भारतीय आंतरविद्यापीठ स्पर्धा

सांघिक स्पर्धा

अ. क्र.	सांघिक कार्यक्रम	जागा
१	मल्लखांब (पुरुष)	पहिला
२	नेमबाजी (पुरुष) १० मीटर एअर रायफल	पहिला
३	कॅनोइंग आणि कयाकिंग (पुरुष आणि महिला) टीबीआर १००० मीटर	पहिला
४	कॅनोइंग आणि कयाकिंग (पुरुष आणि महिला) टीबीआर २०० मीटर	दुसरा
५	कयाकिंग (पुरुष) के-२ १००० मीटर	दुसरा

६	कयाकिंग (पुरुष) के-२ ५०० मीटर	दुसरा
७	मल्लखांब (महिला)	दुसरा
८	रोइंग (महिला) २००० मीटर **LW4X**	दुसरा
९	रोइंग (पुरुष) २००० मीटर एलएम२एक्स	दुसरा
१०	खो-खो (महिला)	दुसरा
११	बेसबॉल (महिला)	दुसरा
१२	रोइंग (महिला) ५०० मीटर **LW4X**	तिसरा
१३	जलतरण (महिला) ४**X**१०० मेडले रिले	तिसरा
१४	जलतरण (महिला) ४**x**१०० फ्री स्टाइल रिले	तिसरा
१५	जलतरण (महिला) ४**x**२०० फ्री स्टाइल रिले	तिसरा
१६	नेमबाजी (महिला) ५० मीटर ३-पॉइंटर	तिसरा
१७	नेमबाजी (महिला) २५ मीटर स्पोर्ट पिस्तूल	तिसरा
१८	सायकलिंग ट्रॅक (पुरुष) सांघिक स्प्रिंट	तिसरा
१९	तिरंदाजी (महिला) कंपाउंड	तिसरा
२०	कॅनोइंग (पुरुष) सी-२ २०० मीटर	तिसरा
२१	बेसबॉल (पुरुष)	तिसरा
२२	कॉर्फबॉल (मिश्र)	चौथे

वैयक्तिक स्पर्धा

अ. क्र.	**खेळाडूचे नाव**	**श्रेणी**	**पदक**
डायव्हिंग			
१	गिराम बिल्वा	१ माउंट स्प्रिंग बोर्ड	सोने
		३ माउंट स्प्रिंग बोर्ड	चांदी
मल्लखांब			
२	शिंदे पल्लवी	ऑल राउंड	सोने
		बरीड	कांस्य

सायकलिंग ट्रॅक			
३	टाकोगे मंगेश	केइरिन	सोने
		टाईम ट्रायल	कांस्य
वजन उचलणे			
४	ठाकूर वैष्णव	१०२ किलो	सोने
सर्वोत्तम शरीरयष्टी			
५	भागडे गणेश	७० किलो	सोने
मल्लखांब			
६	क्षीरसागर नेहा	ऑल राउंड	चांदी
		बरीड	चांदी
		हॅगिंग	चांदी
पोहणे			
७	वाडकर भक्ती	५० मीटर बॅक स्ट्रोक	चांदी
		१०० मीटर बॅक स्ट्रोक	चांदी
		२०० मीटर बॅक स्ट्रोक	कांस्य
८	भागवत सलील	१०० मीटर बटरफ्लाय	चांदी
		५० मीटर बटरफ्लाय	चांदी
सायकलिंग ट्रॅक			
९	पाटील सिद्धेश	स्क्रॅच रेस	चांदी
तिरंदाजी			
१०	पठाण महेक	कंपाउंड ५० मीटर	चांदी
बॉक्सिंग			
११	वाघमारे वैष्णवी	५७ ते ६० किलो	चांदी
मल्लखांब			
१२	आंबेकर कृष्ण	हॅगिंग	चांदी
रोइंग			
१३	दर्शन गवळी	एलएम१एक्स २००० मीटर	चांदी

सर्वोत्तम शरीरयष्टी			
१४	बोंडे पंढरीनाथ	६५ किलो	चांदी
पोहणे			
१५	यादव दीक्षा	२०० मीटर फ्री स्टाइल	कांस्य
		८०० मीटर फ्री स्टाइल	कांस्य
		४०० मीटर फ्री स्टाइल	कांस्य
ॲथलेटिक्स			
१६	लौकिक मेल्गे	१०० मीटर	कांस्य
बॉक्सिंग			
१७	घोरपडे देविका	५० ते ५२ किलो	कांस्य
मल्लखांब			
१८	मानकारे चेतन	बरिड	कांस्य
पोहणे			
१९	पवार साहिल	५० मीटर फ्री स्टाइल	कांस्य
२०	धायगुडे शुभम	२०० मीटर बटरफ्लाय	कांस्य
सायकलिंग ट्रॅक			
२१	शिर्के सिद्धी	पॉइंट रेस	कांस्य
तिरंदाजी			
२२	सोनावणे साक्षी	भारतीय	कांस्य
२३	फुगे प्रथमेश	संयुक्त	कांस्य

पश्चिम विभागीय आंतरविद्यापीठ स्पर्धा (सांघिक)

अ. क्र.	सांघिक कार्यक्रम	जागा
१	क्रिकेट (पुरुष)	पहिला
२	क्रिकेट (महिला)	पहिला
३	बास्केटबॉल (पुरुष)	दुसरा
४	खो-खो (महिला)	दुसरा
५	लॉन टेनिस (पुरुष)	तिसरा

६	हॉकी (महिला)	तिसरा
७	लॉन टेनिस (महिला)	चौथे
८	बॅडमिंटन (महिला)	चौथे
९	खो-खो (पुरुष)	चौथे
१०	टेबल टेनिस (महिला)	चौथे

२६ वा महाराष्ट्र राज्य आंतरविद्यापीठ 'क्रीडा महोत्सव' गोंडवाना विद्यापीठातर्फे गडचिरोली येथे १८ ते २२ फेब्रुवारी २०२५ दरम्यान आयोजित करण्यात आला होता. या महोत्सवात १८० खेळाडू आणि अधिकाऱ्यांनी आठ वेगवेगळ्या क्रीडा प्रकारांमध्ये विद्यापीठाचे प्रतिनिधित्व केले. विद्यार्थ्यांनी खालीलप्रमाणे या स्पर्धेत सर्वसाधारण उपविजेतेपद पटकावले.

क्रीडा महोत्सव (वैयक्तिक यश)

अ. क्र.	कार्यक्रम	सोने	चांदी	कांस्य
१	ॲथलेटिक्स (पुरुष)	२	४	२
२	ॲथलेटिक्स (महिला)	२	१	४

क्रीडा महोत्सव (सांघिक यश)

अ. क्र.	सांघिक कार्यक्रम	जागा
१	कबड्डी (पुरुष)	पहिला
२	बास्केटबॉल (पुरुष)	पहिला
३	व्हॉलीबॉल (महिला)	पहिला
४	बॅडमिंटन (महिला)	पहिला
५	व्हॉलीबॉल (पुरुष)	दुसरा
६	बुद्धिबळ (पुरुष)	दुसरा
७	खो-खो (महिला)	तिसरा
८	टेबल टेनिस (महिला)	तिसरा
९	बॅडमिंटन (पुरुष)	तिसरा

३.१० राष्ट्रीय सेवा योजनेअंतर्गत (NSS) आयोजित कार्यक्रम

आयोजित कार्यक्रम आणि स्पर्धा

अ. क्र.	कार्यक्रमाची तारीख	कार्यक्रमाचा तपशील
१	जुलै २०२४	विद्यापीठाने राष्ट्रीय सेवा योजनेशी संलग्न असलेल्या महाविद्यालयांमार्फत 'एक पेड माँ के नाम' ही मोहीम राबवली.
२	जुलै २०२४	विद्यापीठातर्फे राष्ट्रीय सेवा योजनेशी संलग्न असलेल्या महाविद्यालयांमार्फत 'सायबर जागरूकता दिन' साजरा करण्यात आला.
३	जुलै ते ऑगस्ट २०२४	लोकशाही प्रक्रियेत युवकांच्या सहभागाला प्रोत्साहन देण्यासाठी २०२४ च्या विधानसभा सार्वत्रिक निवडणुकांकरिता मतदार नोंदणी मोहीम आयोजित करण्यात आली होती. नव युवा मतदार नोंदणी मोहिमेअंतर्गत १ जुलै २०२४ या पात्रतेच्या तारखेनुसार छायाचित्र-आधारित पडताळणीसह मतदार यादीचा दुसरा विशेष संक्षिप्त पुनरावलोकन कार्यक्रम ९ ऑगस्ट २०२४ पर्यंत राबविण्यात आला.
४	१ जुलै ते २१ ऑगस्ट २०२४	पर्यावरण मंत्रालय आणि शिक्षण विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित राष्ट्रीय विद्यार्थी पर्यावरण स्पर्धेत पुणे, नगर आणि नाशिक जिल्ह्यातील महाविद्यालयांमधील स्वयंसेवकांनी सहभाग घेतला.
५	३ ऑगस्ट २०२४	अवयवदान दिनानिमित्त 'एनएसएस'ने प्रत्यारोपण केंद्राच्या सहकार्याने प्रश्नमंजूषा, निबंध लेखन आणि घोषवाक्य स्पर्धा यांसारखे जनजागृती कार्यक्रम आयोजित केले. पुणे, अहिल्यानगर आणि नाशिक जिल्ह्यांतील महाविद्यालयांमधील विद्यार्थी, शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी अवयवदानाची शपथ घेतली.
६	१३ ऑगस्ट २०२४	अहिल्यादेवी होळकर यांच्या पुण्यतिथीनिमित्त विद्यापीठाने राष्ट्रीय सेवा योजना आणि विद्यार्थी विकास मंडळाच्या सहकार्याने १३ ऑगस्ट २०२४ रोजी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात अहिल्यादेवी होळकर यांच्या सामाजिक आणि सांस्कृतिक योगदानावर एका कार्यक्रमाचे आयोजन केले. डॉ. विनया खडपेकर यांनी उपस्थितांशी संवाद साधला. १४ ऑगस्ट २०२४ रोजी 'विभजा विभिषिका' स्मृतीदिन साजरा करण्यात आला. ज्यात डॉ. प्रशांत साठे यांनी विद्यार्थ्यांना संबोधित करून मार्गदर्शन केले. या कार्यक्रमासाठी एकूण २०० स्वयंसेवक आणि कार्यक्रम अधिकारी उपस्थित होते.
७	९ ऑगस्ट ते १५ ऑगस्ट २०२४	'एनएसएस'तर्फे आयोजित 'हर घर तिरंगा' अभियानात पुणे, अहिल्यानगर आणि नाशिक येथील महाविद्यालयांतील स्वयंसेवकांनी सहभाग घेतला.
८	३० आणि ३१ ऑगस्ट २०२४	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या ७५ व्या वर्धापन वर्षाच्या निमित्ताने, विद्यापीठाच्या एज्युकेशन कॅम्पस हॉलमध्ये 'छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या जीवन आणि कार्याचे एकविसाव्या शतकातील महत्त्व व प्रासंगिकता' या

		विषयावर राष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन करण्यात आले होते. हा कार्यक्रम मा. कुलगुरू, मा. प्र-कुलगुरू, मा. व्यवस्थापन परिषद सदस्य, मा. राज्य व केंद्रीय मंत्री यांच्या मार्गदर्शनाखाली आणि तज्ज्ञांच्या उपस्थितीत पार पडला.
९	२४ सप्टेंबर २०२४	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजना आणि विद्यार्थी विकास मंडळ यांच्या संयुक्त प्रयत्नांनी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी सांस्कृतिक आणि साहित्यिक स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले होते. जिल्हास्तरीय सांस्कृतिक स्पर्धांमधील विजेत्यांचा एसपीपीयू कॅम्पसमध्ये विद्यापीठ स्तरावर सत्कार करण्यात आला; तसेच प्रत्येक कला प्रकारातील पहिल्या तीन विद्यार्थ्यांना सन्मानित करण्यात आले.
१०	१४ सप्टेंबर २०२४	दरवर्षी मुंबईत राज्यस्तरीय प्रजासत्ताक दिन परेड आणि दिल्लीत राष्ट्रीय स्तरावरील प्रजासत्ताक दिन परेड शिबिर आयोजित केले जाते. विद्यापीठाच्या 'एनएसएस' विभागानेही कॅम्पसमध्ये निवड शिबिर आयोजित केले होते.
११	२६ ते २८ सप्टेंबर २०२४	२६ ते २८ सप्टेंबर २०२४ या कालावधीत स्वामी रामानंदतीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांच्या वतीने राज्यस्तरीय प्रजासत्ताक दिन परेड शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते.
१२	७ ते १६ नोव्हेंबर २०२४.	राज्य संपर्क अधिकारी आणि महाराष्ट्राचे सन्माननीय राज्यपाल यांच्या निर्देशांनुसार संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती येथे आपत्ती व्यवस्थापन शिबिर (आव्हान) आयोजित करण्यात आले होते.
१३	१२ ते २१ नोव्हेंबर २०२४	पश्चिम विभागीय प्रजासत्ताक दिन परेड शिबिराचे आयोजन कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव यांच्या वतीने करण्यात आले होते.
१४	२५ नोव्हेंबर ते ४ डिसेंबर २०२४	हिमाचल प्रदेशातील मनाली येथील अटलबिहारी वाजपेयी गिर्यारोहण आणि संलग्न क्रीडा संस्थेत साहसी शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते.
१५	१२ डिसेंबर २०२४	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातील 'एनएसएस'च्या वतीने 'जलसंवर्धन' विषयावर एकदिवसीय राज्यस्तरीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते.
१६	१४ डिसेंबर २०२४	पुणे पुस्तक महोत्सव कार्यक्रमांतर्गत फर्ग्युसन महाविद्यालय, पुणे येथे मा. कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी यांच्या मार्गदर्शनाखाली ज्ञानसरिता ग्रंथदिंडीचे आयोजन करण्यात आले होते.
१७	१४ आणि १५ डिसेंबर २०२४	भोसला मिलिटरी कॉलेज, नाशिकतर्फे भारतीय लष्करातील शस्त्रास्त्रांच्या प्रदर्शनाचे आयोजन करण्यात आले होते.
१८	१ ते ३१ जानेवारी २०२५	मुंबईतील विद्यानगरी कलिना कॅम्पस येथील क्रीडा संकुलात राज्यस्तरीय प्रजासत्ताक दिन परेड शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते.
१९	१ ते ३१ जानेवारी २०२५	१ ते ३१ जानेवारी २०२५ या कालावधीत दिल्ली येथे राष्ट्रीय स्तरावरील प्रजासत्ताक दिन परेड शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. या शिबिरात ४ स्वयंसेवक आणि १ संघनायक सहभागी झाले होते.
२०	जानेवारी २०२५	भारत सरकारच्या रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या निर्देशांनुसार जानेवारी महिना 'राष्ट्रीय रस्ते सुरक्षा महिना' म्हणून साजरा करण्यात आला.

		१. ३१ जानेवारी २०२५ रोजी महाविद्यालयाच्या आवारात आणि सार्वजनिक ठिकाणी 'रस्ते सुरक्षा जनजागृती मोहीम' आयोजित करण्यात आली होती. २. रस्ते सुरक्षा जनजागृती उपक्रमाची माहिती त्वरित संकलित करून पोर्टलवर अपलोड करण्यात आली. ३. 'एनएसएस'च्या विद्यार्थ्यांनी संबंधित वाहतूक पोलिस विभागाशी समन्वय साधला. या उपक्रमात पुणे, अहिल्यानगर आणि नाशिक जिल्ह्यांतील महाविद्यालयांनी सहभाग घेतला.
२१	१ आणि २ फेब्रुवारी २०२५.	विश्व मराठी संमेलनाच्या **उद्घाटन** प्रसंगी मा. कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी यांच्या मार्गदर्शनाखाली एनएसएस आणि बीएसडी विभागातर्फे मिरवणूक आयोजित करण्यात आली होती.
२२	०३ ते ०९ फेब्रुवारी २०२५.	राजस्थानमधील जयपूर येथील अमिटी विद्यापीठात राष्ट्रीय एकात्मता शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. ज्यामध्ये देशभरातील विविध विद्यापीठांमधील स्वयंसेवक आणि कार्यक्रम अधिकाऱ्यांनी सहभाग घेतला.
२३	१६ ते २२ फेब्रुवारी २०२५	कोल्हापूर येथील शिवाजी विद्यापीठात राष्ट्रीय एकात्मता शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. ज्यामध्ये देशभरातील विविध विद्यापीठांमधील स्वयंसेवक आणि कार्यक्रम अधिकाऱ्यांनी सहभाग घेतला.
२४	१९ फेब्रुवारी २०२५	छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या जयंतीनिमित्त, केंद्रीय युवक कल्याण आणि क्रीडा राज्यमंत्री आणि महाराष्ट्र राज्याच्या उच्च व तंत्रशिक्षण विभागातील राष्ट्रीय सेवा योजना **(NSS)** संपर्क अधिकाऱ्यांच्या निर्देशांनुसार कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंगच्या **(COEP)** वसतिगृहाच्या मैदानापासून फर्ग्युसन कॉलेजपर्यंतच्या मार्गावर 'जय शिवाजी, जय भारत' या भव्य पदयात्रेचे आयोजन करण्यात आले होते. विद्यार्थ्यांनी बॅनर, पोस्टर्स आणि घोषणा देत यात सहभाग घेतला.
२५	२४ आणि २५ फेब्रुवारी २०२५	स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांच्या पुण्यतिथीनिमित्त, राष्ट्रीय सेवा योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र राज्यात नेत्रदान जनजागृती आणि रक्तदान शिबिरांचे आयोजन करण्यात आले.
२६	१७ ते २१ मार्च २०२५	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर येथे 'प्रेरणा राज्यस्तरीय नेतृत्व विकास शिबिरा'चे आयोजन करण्यात आले होते.
२७	१४ एप्रिल २०२५	भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त 'एनएसएस' स्वयंसेवकांकडून पुढील उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. १. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुतळा येथे 'जय भीम यात्रा' २. संविधान शपथ ३. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे जीवन आणि योगदान यावर प्रश्नमंजूषा
२८	७ मे २०२५	पुणे शहर, पिंपरी-चिंचवड आणि नाशिक जिल्ह्यातील स्वयंसेवकांनी नागरी संरक्षण मॉक ड्रिलमध्ये भाग घेतला.
२९	२० जून ते ०६ जुलै २०२५	राष्ट्रीय सेवा योजना, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, राष्ट्रीय सेवा योजनेअंतर्गत 'स्वच्छ वारी-स्वस्थ वारी-निर्मल

		वारी-हरित वारी' या उपक्रमांतर्गत संत ज्ञानेश्वर महाराज पालखी मार्गावर राज्यस्तरीय 'तणावमुक्ती आणि व्यसनमुक्ती दिंडी'चे आयोजन करण्यात आले होते. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या दिंडीची ही परंपरा गेल्या २१ वर्षांपासून सुरू आहे.
३०	२१ जून २०२५	आंतरराष्ट्रीय योग दिनानिमित्त, महाराष्ट्र राज्याच्या उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने, पुणे महानगरपालिका आणि सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या एनएसएस विभागाच्या सहकार्याने 'भक्तियोग' या सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते. या कार्यक्रमाचे उद्घाटन खाशाबा जाधव क्रीडा संकुल येथे मा. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री मा. चंद्रकांत पाटील, मा. कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी, मा. प्र-कुलगुरू डॉ. पराग कळकर, डॉ. ज्योती भाकरे, विद्यापीठाचे अधिकारी आणि इतर मान्यवरांच्या उपस्थितीत झाले. पुणे शहर, पिंपरी-चिंचवडमधील महाविद्यालयांतील विद्यार्थी, प्राध्यापक, कर्मचारी आणि दिंडीमध्ये सहभागी झालेल्या वारकऱ्यांनी या कार्यक्रमात सक्रिय सहभाग घेतला.
३१	५ जून ते ३० जून २०२५	जागतिक पर्यावरण दिनानिमित्त, 'एक पेड माँ के नाम २.०' या देशव्यापी मोहिमेचा एक भाग म्हणून वृक्षारोपण कार्यक्रम राबविण्यात आला. या उपक्रमात सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे स्वयंसेवक आणि कार्यक्रम अधिकारी यांच्यासह समाजातील विविध घटकांनी सक्रिय सहभाग घेतला.

उत्कर्ष राज्यस्तरीय सामाजिक आणि सांस्कृतिक स्पर्धा (२०२४-२५)

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने वर्ष २०२४-२५ साठी उत्कर्ष राज्यस्तरीय सामाजिक आणि सांस्कृतिक स्पर्धेचे आयोजन केले होते. ही स्पर्धा २३ ते २५ फेब्रुवारी २०२५ दरम्यान पार पडली. यामध्ये नाटक, नृत्य, साहित्य, ललित कला, संगीत, गोल्डन बॉय, गोल्डन गर्ल, वैयक्तिक पदके आणि सांघिक पारितोषिके, तसेच सर्वसाधारण विजेतेपद या पारितोषिकांचा समावेश होता.

महाराष्ट्र शासनातर्फे आजवर एकूण १५ वेळा ही स्पर्धा आयोजित करण्यात आली आहे. त्यात सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाने ९ वेळा सर्वसाधारण विजेतेपद आणि ३ वेळा उपविजेतेपद पटकावले आहे. 'उत्कर्ष'मध्ये महाराष्ट्रातून १५ संघांनी भाग घेतला होता. या स्पर्धेत ९ मुले, ९ मुली आणि १ संघनायक सहभागी झाले होते.

अ. क्र.	**कार्यक्रमाचे नाव**	**पुरस्काराचा तपशील**
१	सर्वसाधारण विजेता	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
२	सर्वोत्कृष्ट अभिनय गोल्डन गर्ल	अंजली जाधव
३	सर्वोत्कृष्ट अभिनय गोल्डन बॉय	जगन्नाथ शिंदे

४	पथनाट्य	प्रथम पारितोषिक
५	निबंध	प्रथम पारितोषिक
६	लोकवाद्य	प्रथम पारितोषिक
७	समूहगीत	प्रथम पारितोषिक
८	संकल्पना नृत्य	प्रथम पारितोषिक
९	पोस्टर आणि घोषवाक्य	पहिले आणि दुसरे पारितोषिक
१०	कविता	पहिले आणि दुसरे पारितोषिक
११	लोकगीत	दुसरे पारितोषिक
१२	वक्तृत्व	दुसरे पारितोषिक

३.११ मुक्त आणि दूरस्थ शिक्षण

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात दूरस्थ शिक्षण पद्धतीनेही शिक्षण दिले जाते. या शिक्षण अभ्यासक्रमांचा लाभ घेतलेल्या विद्यार्थ्यांची आकडेवारी खालीलप्रमाणे...

पदवीपूर्व (बी.ए./बी.कॉम.)

जिल्हा	**मुले**	**मुली**	**एकूण**
पुणे	४१४	५७५	९८९
अहिल्यानगर	१४	१३	२७
नाशिक	१०९	१२०	२२९
दादरा-नगर-हवेली	१०	३२	४२
एकूण	**५४७**	**७४०**	**१२८७**

पदव्युत्तर (एम.ए./एम.कॉम./एमबीए)

जिल्हा	**मुले**	**मुली**	**एकूण**
पुणे	३४१	७६०	११०१
अहिल्यानगर	९०	१२९	२१९
नाशिक	९७	१७८	२७५
दादरा-नगर-हवेली	१०	३२	४२
एकूण	**५३८**	**१०९९**	**१६३७**

३.१२ दीक्षांत समारंभ विभाग

या शैक्षणिक वर्षादरम्यान विद्यापीठाने अनुक्रमे ३ जुलै २०२४ आणि ५ डिसेंबर २०२४ रोजी १२४ वा आणि १२५ वा असे दोन दीक्षांत समारंभ आयोजित केले. पदवी प्रदान केलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या आणि प्रदान केलेल्या सुवर्ण पदकांची संख्या या संदर्भातील दीक्षांत समारंभांचा तपशील खालीलप्रमाणे...

विद्यापीठाचा १२४ वा दीक्षांत समारंभ (३ जुलै २०२४)

अ. क्र.	विषयाचे नाव	पदवीधर	पदव्युत्तर	पीएच.डी.	पदविका	पदव्युत्तर पदविका
१	वास्तूकला	४५	-	-	-	-
२	कला	१२	०४	०७	-	-
३	वाणिज्य	१२९४	४१	११	-	-
४	शिक्षणशास्त्र	०४		०२	-	-
५	अभियांत्रिकी	९५६	४६	३८	-	-
६	कायदा	१८६	०२	०२	२४	-
७	व्यवस्थापन	१३	४६०	३४	-	०७
८	मानसनीती आणि समाजविज्ञान	२०५	१७	०७	-	-
९	औषधनिर्माण शास्त्र	२९	०८	११	-	-
१०	शारीरिक शिक्षण	-	-	०३	-	-
११	विज्ञान	८६९	१८४	३३	-	-
१२	तंत्रज्ञान	-	-	०४	-	-
	एकूण	३६१३	७६२	३३१५२	२४	०७

३ जुलै २०२४ रोजी आयोजित १२४ व्या दीक्षांत समारंभात प्रदान करण्यात आलेली सुवर्णपदके

१. विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विद्याशाखा		
अ. क्र.	**सुवर्णपदकांची नावे**	**उमेदवारांची नावे आणि तपशील**
१	मे २०२१ मध्ये वनस्पतीशास्त्र विभागात झालेल्या एम.एस्सी. (वनस्पतीशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'पद्मभूषण डॉ. एस. बी. मुजुमदार सुवर्णपदक'	सुयल शिखा वनस्पतिशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२	श्रीमती (डॉ.) मीरा सुरेश कपाले, एम.एस्सी. बायोकेमिस्ट्री सुवर्णपदक. मे २०२१ मध्ये झालेल्या एम.एस्सी. (बायोकेमिस्ट्री) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल	देशपांडे अदिती निशिकांत रसायनशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

३	एप्रिल / मे २०२१ मध्ये झालेल्या एम.एस्सी. (भौतिकशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्री पुरुषोत्तम नारायण भोगे सुवर्णपदक'	शिंदे स्वरांजली जगदीप न्यू आर्ट्स, कॉमर्स आणि सायन्स महाविद्यालय, पारनेर
४	मे २०२१ मध्ये झालेल्या एमए/एम.एस्सी. (गणित) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. दामोदर गणेश रामदासी स्मृती सुवर्णपदक'	तांबोळी आसिया गफुर न्यू आर्ट्स, कॉमर्स आणि सायन्स महाविद्यालय, पारनेर
५	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.एस्सी. (रेग्युलर) परीक्षेत महिला उमेदवारांमध्ये प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'पद्मश्री कै. कर्मवीर काकासाहेब वाघ सुवर्णपदक'	मुस्फेरा एरम मोहम्मद शफीक महिलारत्न पुष्पाताई हिरे कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय, मालेगाव, नाशिक
६	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.एस्सी. (सांख्यिकी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. ए. आर. कामत सुवर्णपदक'	कावळे स्नेहल कोंडिबा न्यू आर्ट्स, कॉमर्स आणि विज्ञान कॉलेज, अहिल्यानगर
७	एप्रिल २०२१ मध्ये झालेल्या एम. फार्मसी परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. डॉ. शिवाजीराव कदम सुवर्णपदक'	गुंदेचा गौतम संजय एआयएसएसएमएस कॉलेज ऑफ फार्मसी, पुणे
८	एप्रिल २०२१ मध्ये झालेल्या एम. फार्मसी परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. डॉ. शिवराम ऊर्फ गोपाळकृष्ण भडभडे लक्ष्मेश्वर सुवर्णपदक'	गुंदेचा गौतम संजय एआयएसएसएमएस कॉलेज ऑफ फार्मसी, पुणे
९	एप्रिल २०२२ मध्ये झालेल्या एम. फार्मसी परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. डॉ. शिवाजीराव कदम सुवर्णपदक'	सौदागर नीतू रवींद्रनाथ डॉ. एम. एस. गोसावी कॉलेज ऑफ फार्मास्युटिकल एज्युकेशन, नाशिक
१०	एप्रिल २०२२ मध्ये झालेल्या एम. फार्मसी परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. डॉ. शिवराम ऊर्फ गोपाळकृष्ण भडभडे लक्ष्मेश्वर सुवर्णपदक'	सौदागर नीतू रवींद्रनाथ डॉ. एम. एस. गोसावी कॉलेज ऑफ फार्मास्युटिकल एज्युकेशन, नाशिक
११	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी. फार्मसी परीक्षेत प्रथम क्रमांक पटकावल्याबद्दल 'रूपचंद बोरा फार्मसी सुवर्णपदक'	लोमटे मयुरी अनिल सिंहगड कॉलेज ऑफ फार्मसी, वडगाव, पुणे
१२	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी. फार्मसी परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्रीमती काशीबाई नवले फार्मसी सुवर्णपदक'	लोमटे मयुरी अनिल सिंहगड कॉलेज ऑफ फार्मसी, वडगाव, पुणे

१३	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी. फार्मसी परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. पी. डी. पाटील सुवर्णपदक'	लोमटे मयुरी अनिल सिंहगड कॉलेज ऑफ फार्मसी, वडगाव, पुणे
१४	मे २०२१ मध्ये झालेल्या बी.ई. (सर्व शाखा) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'टेक. एम. फेलो अवॉर्ड टेक. महिंद्रा लि. गोल्ड मेडल'	मुजावर अझहर शकील पिंपरी चिंचवड कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग, पुणे
१५	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (सर्व शाखा) परीक्षेत महिला उमेदवारांमध्ये प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'पद्मश्री दिवंगत कर्मवीर काकासाहेब वाघ सुवर्णपदक'	गुंजाळ श्रेया महेश पिंपरी चिंचवड कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग, पुणे
१६	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (सर्व शाखा) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'टेक. एम. फेलो अवॉर्ड टेक. महिंद्रा लि. गोल्ड मेडल'	१.गुंजाळ श्रेया महेश पिंपरी-चिंचवड कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग, पुणे २.अग्रवाल प्रतीक शामप्रकाश पुणे इन्स्टिट्यूट ऑफ कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी, पुणे
१७	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (मेकॅनिकल) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. आयुर्वेदतीर्थ हरी विष्णू देशवांडीकर सुवर्णपदक'	गुंजाळ श्रेया महेश पिंपरी-चिंचवड कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग, पुणे
१८	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (मेकॅनिकल) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'जी. एच. रायसोनी सुवर्णपदक'	गुंजाळ श्रेया महेश पिंपरी-चिंचवड कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग, पुणे
१९	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (मेकॅनिकल) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'वामन केशव सावळे सुवर्णपदक'	गुंजाळ श्रेया महेश पिंपरी-चिंचवड कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग, पुणे
२०	मे २०२१ मध्ये झालेल्या बी.ई. (कॉम्प्युटर) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. डी. वाय. पाटील सुवर्णपदक'	फुलारी अनुज नामदेव व्ही. पी. कमलनयन बजाज इन्स्टिट्यूट ऑफ इंजिनीअरिंग अँड टेक्नॉलॉजी, पुणे
२१	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (कॉम्प्युटर) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'चिरंजीव अमित विजय बहुले सुवर्णपदक'	अग्रवाल प्रतीक श्यामप्रकाश पुणे इन्स्टिट्यूट ऑफ कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी, पुणे
२२	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (कॉम्प्युटर) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. डी. वाय. पाटील सुवर्णपदक'	अग्रवाल प्रतीक श्यामप्रकाश पुणे इन्स्टिट्यूट ऑफ कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी, पुणे

२३	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (कॉम्प्युटर) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'जी. एच. रायसोनी सुवर्णपदक'	अग्रवाल प्रतीक श्यामप्रकाश पुणे इन्स्टिट्यूट ऑफ कॉम्प्युटर टेक्नॉलॉजी, पुणे
२४	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (ई अँड टीसी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. गोविंद काशीनाथ वाणी सुवर्णपदक'	खिलारी हर्षदा विजय पिंपरी-चिंचवड अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे
२५	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (ई अँड टीसी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'जी. एच. रायसोनी सुवर्णपदक'	खिलारी हर्षदा विजय पिंपरी-चिंचवड अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे
२६	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (ई अँड टीसी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. श्री. श्रीकांत रामचंद्र कुलकर्णी स्मृतीप्रित्यर्थ सुवर्णपदक'	खिलारी हर्षदा विजय पिंपरी-चिंचवड अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे
२७	मे २०२१ मध्ये आयोजित बी.ई. (सिव्हिल) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'पी. एस. शारंगपाणी सुवर्णपदक'	वालेकर स्वप्नील विष्णू पिंपरी-चिंचवड कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग, पुणे
२८	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (सिव्हिल) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'जी. एच. रायसोनी सुवर्णपदक'	गिरासे मनजितसिंह इंद्रसिंह पिंपरी-चिंचवड अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे
२९	मे २०२२ मध्ये आयोजित बी.ई. (सिव्हिल) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'पी. एस. शारंगपाणी सुवर्णपदक'	गिरासे मनजितसिंह इंद्रसिंह पिंपरी-चिंचवड अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे
३०	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी. ई. (सिव्हिल) परीक्षेत प्रथम क्रमांक पटकावल्याबद्दल 'माननीय डॉ. पी. डी. पाटील सुवर्णपदक'	गिरासे मनजितसिंह इंद्रसिंह पिंपरी-चिंचवड अभियांत्रिकी महाविद्यालय, पुणे
३१	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (इलेक्ट्रिकल) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. रमाकांत (दादासाहेब) मनोहर एकबोटे सुवर्णपदक'	दगडे किरण विष्णू पीव्हीजी कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग अँड टेक्नॉलॉजी आणि जी. के. पाटे (वाणी) इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट, पुणे
३२	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (इलेक्ट्रिकल) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'जी. एच. रायसोनी सुवर्णपदक'	दगडे किरण विष्णू पीव्हीजी कॉलेज ऑफ इंजिनिअरिंग अँड टेक्नॉलॉजी आणि जी. के. पाटे (वाणी) इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट, पुणे
३३	मे २०२१ मध्ये झालेल्या बी.ई. (इलेक्ट्रॉनिक्स) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. डी. वाय. पाटील सुवर्णपदक'	अनिकेत आर्य के. के. वाघ इन्स्टिट्यूट ऑफ इंजिनिअरिंग एज्युकेशन अँड रिसर्च, नाशिक

३४	मे २०२१ मध्ये झालेल्या बी. ई. (इलेक्ट्रॉनिक्स) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. मंदार श्रीपाद संत सुवर्णपदक'	अनिकेत आर्य के. के. वाघ इन्स्टिट्यूट ऑफ इंजिनिअरिंग एज्युकेशन अँड रिसर्च, नाशिक
३५	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (इलेक्ट्रॉनिक्स) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. डी. वाय. पाटील सुवर्णपदक'	लव्हाटे प्रतीक सोमनाथ कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग, प्रवरानगर
३६	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ई. (इलेक्ट्रॉनिक्स) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. मंदार श्रीपाद संत सुवर्णपदक'	लव्हाटे प्रतीक सोमनाथ कॉलेज ऑफ इंजिनीअरिंग, प्रवरानगर
३७	मे २०२१ मध्ये झालेल्या अंतिम वर्षाच्या बी.आर्च. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कुमारी नयना मुरलीधर रोडा स्मृती सुवर्णपदक'	प्रिया गुप्ता पद्मश्री डॉ. डी. वाय. पाटील कॉलेज ऑफ आर्किटेक्चर, पुणे
३८	मे २०२२ मध्ये झालेल्या अंतिम वर्षाच्या बी.आर्च. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कुमारी नयना मुरलीधर रोडा स्मृती सुवर्णपदक'	सावला वृषाल राजेश सिंहगड कॉलेज ऑफ आर्किटेक्चर, पुणे
३९	जून २०२२ मध्ये झालेल्या एम. टेक (कॉम्प्युटर आणि इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी) परीक्षेत सर्वोत्कृष्ट प्रबंध सादर केल्याबद्दल 'परसिस्टंट सर्वोत्कृष्ट एम. टेक प्रबंध सुवर्णपदक'	ओंकार अशोककुमार देशमुख तंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
४०	जून २०२२ मध्ये झालेल्या एम. टेक (मेकॅनिकल अँड मटेरिअल्स टेक्नॉलॉजी) परीक्षेत सर्वोत्कृष्ट प्रबंध सादर केल्याबद्दल 'फोर्ब्स मार्शल बेस्ट एम.टेक थीसिस गोल्ड मेडल'	पिंगळे प्रथमेश विलास तंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
४१	जून २०२२ मध्ये झालेल्या एम. टेक (केमिकल अँड बायोटेक्नॉलॉजी) परीक्षेत सर्वोत्कृष्ट प्रबंध सादर केल्याबद्दल 'प्राज सर्वोत्कृष्ट एम. टेक प्रबंध सुवर्णपदक'	शेफाली विजय पवार तंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
४२	जून २०२२ मध्ये झालेल्या एम. टेक (इलेक्ट्रॉनिक्स आणि इलेक्ट्रिकल टेक्नॉलॉजी) परीक्षेत सर्वोत्कृष्ट प्रबंध सादर केल्याबद्दल 'केपीआयटी सर्वोत्कृष्ट एम. टेक प्रबंध सुवर्णपदक'	वेहाळे ऋचिता कैलास तंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
४३	२०२२ साली पीएच.डी. (संगणक आणि माहिती तंत्रज्ञान) मध्ये सर्वोत्कृष्ट प्रबंध सादर केल्याबद्दल 'परसिस्टंट सर्वोत्कृष्ट पीएच.डी. प्रबंध सुवर्णपदक'	हेंद्रे माणिक नागनाथ तंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ शहाणी स्नेहकुमार नरेंद्रकुमार तंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

४४	२०२१ साली पीएचडीसाठी (मेकॅनिकल अँड मटेरियल्स टेक्नॉलॉजी) सर्वोत्कृष्ट प्रबंध सादर केल्याबद्दल 'थर्मॅक्स सर्वोत्कृष्ट पीएच.डी. प्रबंध सुवर्णपदक'	चौगुले अभिजीत सुभाष तंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
४५	२०२२ साली पीएच.डी. साठी (केमिकल आणि बायोटेक्नॉलॉजी) सर्वोत्कृष्ट प्रबंध सादर केल्याबद्दल 'प्राज सर्वोत्कृष्ट पीएच.डी. प्रबंध सुवर्णपदक'	घारपुरे साई सुभाष तंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
४६	२०२२ साली पीएचडीसाठी (इलेक्ट्रॉनिक्स आणि इलेक्ट्रिकल टेक्नॉलॉजी) सर्वोत्कृष्ट प्रबंध सादर केल्याबद्दल 'केपीआयटी सर्वोत्कृष्ट पीएच.डी. प्रबंध सुवर्णपदक'	स्वाती परमार तंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
वाणिज्य आणि व्यवस्थापन विद्याशाखा		
१	एप्रिल २०२२ मध्ये झालेल्या एम.कॉम. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. चि. प्र. शेजवलकर अमृत महोत्सव सुवर्णपदक'	सिंग अभिजीतसिंग कुलदीपसिंग कन्नड संघाचे कावेरी कॉलेज ऑफ सायन्स अँड कॉमर्स, पुणे
२	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी. कॉम. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्राचार्य डॉ. सुधाकर उद्धवराव जाधवर सुवर्णपदक'	शेख शाहीन आसिफ मुलाणी राधाबाई काळे महिला महाविद्यालय, अहिल्यानगर
३	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.कॉम. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'इन्स्टिट्यूट ऑफ सीए ऑफ इंडिया गोल्ड मेडल'	शेख शाहीन आसिफ मुलाणी राधाबाई काळे महिला महाविद्यालय, अहिल्यानगर
४	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी. कॉम. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल आयसीएसआय 'सिग्नेचर अवॉर्ड गोल्ड मेडल'	शेख शाहीन आसिफ मुलाणी राधाबाई काळे महिला महाविद्यालय, अहिल्यानगर
५	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.कॉम. परीक्षेत 'ॲडव्हान्स अकाउंटन्सी' विषयात प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. मधुसूदन अच्युत केळकर स्मृती सुवर्णपदक'	शेलार मीनल राजेंद्र, सराफ श्रुती विकास बेलापूर एज्युकेशन सोसायटी, कला आणि वाणिज्य महाविद्यालय, श्रीरामपूर, अहिल्यानगर
६	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.कॉम. परीक्षेत 'ॲडव्हान्स अकाउंटन्सी' विषयात प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'सीए एस. बी. झावरे सुवर्णपदक'	शेलार मीनल राजेंद्र, सराफ श्रुती विकास बेलापूर एज्युकेशन सोसायटी, कला आणि वाणिज्य महाविद्यालय, श्रीरामपूर, अहिल्यानगर

७	मे २०२१ मध्ये झालेल्या एमबीए (अंतिम) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'आंतरराष्ट्रीय व्यवसाय व्यवस्थापनातील कमिन्स सुवर्णपदक'	देशमुख मनस्वी अनुप एस. बी. पाटील इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट, निगडी, पुणे
८	मे २०२१ मध्ये झालेल्या एमबीए (अंतिम) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. प्र. चिं. शेजवलकर अमृत महोत्सव सुवर्णपदक'	देशमुख मनस्वी अनुप एस. बी. पाटील इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट, निगडी, पुणे
९	मे २०२१ मध्ये झालेल्या एमबीए (त्रैमासिक पद्धतीच्या) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. डॉ. सुभाष वामन भावे सुवर्णपदक'	काळे गीतांजली सुरेश व्यवस्थापन विज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
मानवविज्ञान विद्याशाखा		
१	मे २०२१ मध्ये झालेल्या एम. ए. (मराठी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. बळवंत सहदेव तिडके सुवर्णपदक'	सानप गोपाळ बाळासाहेब **SNADJMC** आणि **BNSS** कॉलेज, संगमनेर
२	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. ए. (मराठी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रसिद्ध समीक्षक एम. एन. अद्वंत मेमोरियल सुवर्णपदक'	श्रीया मनोहर टेंगसे मराठी विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
३	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (मराठी) परीक्षेत प्रथम आल्याबद्दल 'कै. बळवंत सहदेव तिडके सुवर्णपदक'	श्रीया मनोहर टेंगसे मराठी विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
४	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. ए. (मराठी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. प्रमिला दत्तात्रय आलेगावकर सुवर्णपदक'	श्रीया मनोहर टेंगसे मराठी विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
५	मे २०२२ मध्ये मराठी विभागात झालेल्या एम. ए. (मराठी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्रीमती उषा शाम टिळक स्मृती सुवर्णपदक'	श्रीया मनोहर टेंगसे मराठी विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
६	मे २०२२ मध्ये मराठी विभागात झालेल्या एम.ए. (मराठी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. प्रमिला दत्तात्रय काळकर सुवर्णपदक'	श्रीया मनोहर टेंगसे मराठी विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
७	मे २०२२ मध्ये मराठी विभागात झालेल्या एम.ए. (मराठी) परीक्षेत महिला उमेदवारांमध्ये प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. सौ. नर्मदा नामदेव रानवडे स्मृती सुवर्णपदक'	श्रीया मनोहर टेंगसे मराठी विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

८	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एमए (मराठी) परीक्षेत पुरुष उमेदवारांमध्ये प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. श्री. ह. भ. प. नामदेव श्रीपती रानवडे स्मृती सुवर्णपदक'	गाडे भाऊसाहेब अजिनाथ पेमराज सारडा महाविद्यालय, अहिल्यानगर
९	मे २०२१ मध्ये झालेल्या एम.ए. (संस्कृत) परीक्षेत प्रथम येण्यासाठी 'दी लेट प्रिन्सिपल एनजी ऊर्फ नानासाहेब सुरू गोल्ड मेडल'	वलंजू भार्गव लक्ष्मण संस्कृत आणि प्राकृत भाषा विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
१०	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. ए. (संस्कृत) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कुलपतींचे सुवर्णपदक'	जोशी चैत्राली अजय संस्कृत व प्राकृत भाषा विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
११	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. ए. (संस्कृत) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'महादेव रामकृष्ण आलेगावकर स्मृती सुवर्णपदक'	जोशी चैत्राली अजय संस्कृत व प्राकृत भाषा विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
१२	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. ए. (संस्कृत) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. वैद्य मोहन अभ्यंकर लक्ष्मेश्वर सुवर्णपदक'	जोशी चैत्राली अजय संस्कृत व प्राकृत भाषा विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
१३	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए .(संस्कृत) परीक्षेत प्रथम येण्यासाठी 'दी लेट प्रिन्सिपल एनजी ऊर्फ नानासाहेब सुरू गोल्ड मेडल'	जोशी चैत्राली अजय संस्कृत व प्राकृत भाषा विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
१४	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (संस्कृत) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्री. बी. जे. पटेल डायमंड ज्युबिली ट्रस्ट सुवर्णपदक'	जोशी चैत्राली अजय संस्कृत व प्राकृत भाषा विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
१५	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (संस्कृत) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. उज्वला झा स्मृती सुवर्णपदक (संस्कृत)'	जोशी चैत्राली अजय संस्कृत व प्राकृत भाषा विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
१६	मे २०२२ मध्ये संस्कृत विभागात झालेल्या एम. ए. संस्कृत परीक्षेत वेद विषयात प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'वेदमहर्षी कै. विनायकभट्ट घैसास गुरूजी सुवर्णपदक'	जोशी चैत्राली अजय संस्कृत व प्राकृत भाषा विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
१७	मे २०२२ मध्ये आयोजित इंग्रजी विभागातील एम.ए. (इंग्रजी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. एस. नागराजन स्मृती सुवर्णपदक'	कोयल दासगुप्ता इंग्रजी विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
१८	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (इंग्रजी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'आलेगावकर बंधू स्मृती सुवर्णपदक'	पत्की चैताली विनय **HPT** कला आणि **RYK** विज्ञान महाविद्यालय, नाशिक

१९	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (हिंदी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'दत्तात्रय महादेव आलेगावकर सुवर्णपदक'	भंडारे सुप्रिया औदुंबर हिंदी विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
२०	सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षात बी. ए. परीक्षेत सर्वप्रथम येणाऱ्या आदिवासी विद्यार्थी/विद्यार्थिनीस 'ॲड. मनोहरराव नानासाहेब देशमुख सुवर्णपदक'	गोडे स्मिता शरद एमईएस आबासाहेब गरवारे कला आणि विज्ञान महाविद्यालय, पुणे
२१	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (मानसशास्त्र) परीक्षेत मानसनीती आणि समाजविज्ञान या गटात प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'सुधाताई ढवळे सुवर्णपदक'	कौर निम्रतप्रीत मानसशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
२२	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (मानसशास्त्र) परीक्षेत मानसनीती आणि समाजविज्ञान या गटात प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. सौ. अनुराधा भोईटे (समाजशास्त्र) स्मृती सुवर्णपदक'	कौर निम्रतप्रीत मानसशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
२३	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (अर्थशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'विद्यावाचस्पती दिवाकर अभ्यंकर सुवर्णपदक'	खान जमिरूल्ला अताउल्लाह पूना कॉलेज ऑफ आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स, पुणे
२४	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (अर्थशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्रीमती इंदिराबाई कुलकर्णी सुवर्णपदक'	खान जमिरूल्ला अताउल्लाह पूना कॉलेज ऑफ आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स, पुणे
२५	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (अर्थशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्री यशवंतराव चव्हाण स्मृती सुवर्णपदक'	खान जमिरूल्ला अताउल्लाह पूना कॉलेज ऑफ आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स, पुणे
२६	मे २०२१ मध्ये झालेल्या एम.ए. (राज्यशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्री यशवंतराव चव्हाण स्मृती सुवर्णपदक'	तनपुरे गौरी विजय कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, राहुरी, अहिल्यानगर
२७	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. ए. (राज्यशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्रीमती नलिनी ठाकर सुवर्णपदक'	अनवट अजित भाऊसेठ जीएमडी आर्ट्स अँड बीडब्ल्यू कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेज, सिन्नर, नाशिक
२८	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (समाजशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्रीमती आशा जोशी सुवर्णपदक'	काळे विशाखा शंकर समाजशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२९	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (इतिहास) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'स्वा. विनायक दामोदर सावरकर सुवर्णपदक'	चौधरी सुदर्शन अशोक कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, नारायणगाव, पुणे

३०	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या एलएल.एम. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. नानी ए. पालखीवाला सुवर्णपदक'	खान अमीर अब्दुलवाहब ए. के. न्यू लॉ अकादमी, पुणे
३१	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या एलएल.एम. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. दादासाहेब अभ्यंकर (वकील) लक्ष्मेश्वर सुवर्णपदक'	खान अमीर अब्दुलवाहब ए. के. न्यू लॉ अकादमी, पुणे
३२	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या एलएल.एम. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. डॉ. भास्कर विष्णू घाणेकर सुवर्णपदक'	खान अमीर अब्दुलवाहब ए. के. न्यू लॉ अकादमी, पुणे
३३	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या एलएल.एम. परीक्षेत 'करार कायदा - सामान्य तत्त्वे' या विषयात प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'पी. एच. कोठडिया सुवर्णपदक'	पिसाळ स्नेहल भैरवनाथ डीईएसचे श्री नवलमल फिरोदिया लॉ कॉलेज, पुणे
३४	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या तिसऱ्या एलएल.बी. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'विठ्ठलपंत तुळपुळे सुवर्णपदक'	सय्यद मुक्तदीर जहिर कॉलेज **AKK** न्यू लॉ अकादमी, पुणे
३५	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या तृतीय वर्ष एलएल.बी. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. राधाबाई गोविंद साळवी स्मृती सुवर्णपदक'	सय्यद मुक्तदीर जहिर **AKK** न्यू लॉ अकादमी, पुणे
३६	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या तृतीय वर्ष एलएल.बी. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कर्मवीर भाऊसाहेब हिरे सुवर्णपदक'	सय्यद मुक्तदीर जहिर **AKK** न्यू लॉ अकादमी, पुणे
३७	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या तृतीय वर्ष एलएल.बी. परीक्षेत 'दिवाणी प्रक्रिया संहिता' या विषयात प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'पी. एच. कोठडिया सुवर्णपदक'	सहस्रबुद्धे रोहन गिरीश मराठवाडा मित्र मंडळ शंकरराव चव्हाण विधी महाविद्यालय, पुणे
३८	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बीए. एलएल.बी.च्या (नवीन पंचवार्षिक कायदा अभ्यासक्रम) पाचव्या वर्षाच्या परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'नामदार गोपालकृष्ण गोखले सुवर्णपदक'	सौम्या जैन बालाजी लॉ कॉलेज, पुणे

३९	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बीए.एलएल.बी. (नवीन पंचवार्षिक विधी अभ्यासक्रम) परीक्षेत प्रथम क्रमांक पटकावल्याबद्दल 'डॉ. सुरेशचंद्र आर. भोसले विधी उत्कृष्ट पुरस्कार सुवर्णपदक'	सौम्या जैन बालाजी लॉ कॉलेज, पुणे
आंतरविद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखा		
१	मे २०२२ मध्ये शिक्षण व विस्तार विभागातर्फे आयोजित एम.एड. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. प्रा. एस. एम. ठिगळे सुवर्णपदक'	रमादेवी कंदी शिक्षण व विस्तार विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
२	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.एड. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. व. झा. साळी सुवर्णपदक'	गायकवाड दिप्ती तुषार निर्मलाताई थोपटे शिक्षण महाविद्यालय, भोर, पुणे
३	एप्रिल २०२१ मध्ये झालेल्या एम.पी.एड. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'स्वर्गीय प्राचार्य एम. जी. पटवर्धन सुवर्णपदक'	कश्यप हरी ओम चंद्रशेखर आगाशे शारीरिक शिक्षण महाविद्यालय, पुणे
४	'डॉ.पद्माकर महादेव आलेगावकर सुवर्णपदक' एप्रिल २०२१ मध्ये झालेल्या एम.पी.एड. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल.	कश्यप हरी ओम महाविद्यालय - चंद्रशेखर आगाशे शारीरिक शिक्षण महाविद्यालय, पुणे.
५	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.पी.एड. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'स्वर्गीय प्राचार्य एम. जी. पटवर्धन सुवर्णपदक'	तळेकर श्रद्धा साईनाथ विभाग- शारीरिक शिक्षण विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
६	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.पी.एड. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. पद्माकर महादेव आलेगावकर सुवर्णपदक'	तळेकर श्रद्धा साईनाथ शारीरिक शिक्षण विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
७	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये शारीरिक शिक्षण विभागात आयोजित एम.ए. योग परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. डॉ. मनोहर लक्ष्मण घरोटे स्मृतीप्रित्यर्थ सुवर्णपदक'	बर्गे गीता संजीव शारीरिक शिक्षण विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
८	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.एस्सी. बी.एड. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'अशोका सुवर्णपदक'	चमोली स्वाती शिक्षण व विस्तार विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
९	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ए. (नाट्य) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'स्वर्गीय वसंत सबनीस सुवर्णपदक'	लाटणकर अवंती वीरेंद्र ललित कला केंद्र, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
१०	मे २०२२ मध्ये झालेल्या बी.ए. (संगीत) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्रीमती पुष्पा वेणीकर सुवर्णपदक'	ताटे सोहम किशोर ललित कला केंद्र, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.

११	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (संगीत) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'ज्येष्ठ संगीत समीक्षक कै. दत्ता मारुलकर सुवर्णपदक'	सुतार विवेक संजय ललित कला केंद्र, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
१२	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (भरतनाट्यम) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. सुरेंद्र व्ही. वडगावकर स्मृती सुवर्णपदक'	विशाल नियती उपेंद्र ललित कला केंद्र, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
१३	मे २०२२ मध्ये ललित कला केंद्र विभागात झालेल्या एम.ए. (कथक) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'पं. रोहिणी भाटे सुवर्णपदक'	शितोळे मयूर संजय ललित कला केंद्र, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
१४	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए. (तबला) परीक्षेत प्रथम येण्यासाठी 'स्वर्गीय सूर्यकांत (छोटू) गोखले सुवर्णपदक'	आमरूळे प्रथमेश देवीदास ललित कला केंद्र, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
१५	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.एस.डब्ल्यू. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'हरी मालिनी जोशी सुवर्णपदक'	माने पुनिथजोलिन संतोष कर्वे समाजसेवा संस्था, पुणे
१६	मे २०२१ मध्ये आयोजित ग्रंथालय आणि माहिती विज्ञान विभागातील एम. लिब. आणि आय. एस्सी. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'विजया देशमुख सुवर्णपदक'	चिंचोलकर रवीनिशा रवींद्र ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१७	मे २०२२ मध्ये आयोजित ग्रंथालय आणि माहिती विज्ञान विभागातील एम. लिब. आणि आय. एस्सी. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'विजया देशमुख सुवर्णपदक'	मुठेकर सायली संजय ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१८	मे २०२२ मध्ये ग्रंथालय आणि माहिती विज्ञान विभागात झालेल्या एम. लिब. आणि आय. एस्सी. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. एस. एन. कारखानीस सुवर्णपदक'	मुठेकर सायली संजय ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१९	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. लिब. आणि आय. एस्सी. परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'डॉ. ललिता विजय खरे सुवर्णपदक'	मुठेकर सायली संजय ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

५ डिसेंबर २०२४ रोजी पार पडलेल्या विद्यापीठाच्या १२५ व्या दीक्षांत समारंभाबाबतची आकडेवारी

अनुक्रमांक	विषयाचे नाव	पदवीधर	पदव्युत्तर	पीएच.डी.	पदविका	पदव्युत्तर पदविका
१	वास्तूकला	९०६	०८		-	-
२	कला	१३६	१५६	१८	-	-
३	वाणिज्य	१८९४४	२०२३	१२	-	११
४	शिक्षणशास्त्र	२१३६	४७	०३	-	-
५	अभियांत्रिकी	३१६७०	७९०	४६	-	-
६	कायदा	३३३०	२३६	०१	९८	-
७	व्यवस्थापन	१७२	१११७६	१८	-	३९
८	मानसनीती आणि समाजविज्ञान	३२४५	११९५	११	-	०२
९	औषधनिर्माण शास्त्र	४२४४	१०२५	१०	-	-
१०	शारीरिक शिक्षण	४८	३७	०२	-	-
११	विज्ञान	१११५७	४१५२	३४	-	०१
१२	तंत्रज्ञान	-	१९	०६	-	१४
	एकूण	७५९८८	२०८६४	१६१	९८	६७

५ डिसेंबर २०२४ रोजी आयोजित १२५ व्या दीक्षांत समारंभात प्रदान करण्यात आलेल्या सुवर्णपदकांची यादी खालीलप्रमाणे...

अ. क्र.	सुवर्णपदकांची नावे	उमेदवारांची नावे आणि तपशील
१	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या 'कमवा व शिका' या योजनेअंतर्गत सन २०२३-२४ मध्ये उत्कृष्ट कार्य करणाऱ्या विद्यार्थिनीला 'श्रीमती निलीमाताई पवार सुवर्णपदक'	माने दिपाली दत्तात्रय संगमनेर नगरपालिका कला, डी. जे. मालपाणी कॉमर्स आणि बी.एन. सायन्स कॉलेज, संगमनेर, अहिल्यानगर
२	माजी कुलपती पी. सी. अलेक्झांडर आंतरविद्यापीठीय मराठी वक्तृत्व स्पर्धा सन २०२३-२४ मध्ये प्रथम क्रमांकाचे पारितोषिक रु. ५,०००/-	श्रावणी श्रीकांत रोटे संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
३	माजी कुलपती पी. सी. अलेक्झांडर आंतरविद्यापीठीय मराठी वक्तृत्व स्पर्धा सन २०२३-२४ मध्ये द्वितीय क्रमांकाचे पारितोषिक रु. २,०००/-	श्रेया उमेश कुलकर्णी मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
४	सन २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षासाठी मराठी विभागातील पीएच. डी.च्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनीच्या उत्कृष्ट प्रबंधासाठी 'श्रीकृष्ण केशव क्षीरसागर सुवर्णपदक'	काशीद संतोष उद्धव मराठी विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

५	एप्रिल / मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.एस्सी. (वनस्पतिशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. डॉ. टी. एस. महाबळे सुवर्णपदक'	अर्घा सिन्हा वनस्पतीशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
६	एप्रिल / मे २०२२ मध्ये वनस्पतीशास्त्र विभागात आयोजित एम. एस्सी. (वनस्पतिशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'पद्मभूषण डॉ. एस. बी. मुजुमदार सुवर्णपदक'	अर्घा सिन्हा वनस्पतीशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
७	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. एस्सी (बायोटेक्नॉलॉजी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'माननीय माजी कुलगुरू डॉ. डब्ल्यू. एन. गाडे सुवर्णपदक'	स्वाती लांबा जैवतंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
८	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. एस्सी. (बायोटेक्नॉलॉजी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'उषाकांत बक्षी गुणवत्तापूर्ण सुवर्णपदक'	स्वाती लांबा जैवतंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
९	एप्रिल / मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. एस्सी. (बायोटेक्नॉलॉजी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. अण्णासाहेब आठवले पुणे (दुग्ध व्यावसायिक) सुवर्णपदक'	स्वाती लांबा जैवतंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१०	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये बायोटेक्नॉलॉजी विभागात आयोजित एम. एस्सी. (बायोटेक्नॉलॉजी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. सोहन पी. मोडक सुवर्णपदक (बायोटेक्नॉलॉजी)'	स्वाती लांबा जैवतंत्रज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
११	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. एस्सी. (बायोकेमिस्ट्री) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्रीमती (डॉ.) मीरा सुरेश कपाले एम. एस्सी. बायोकेमिस्ट्री सुवर्णपदक'	उदार पिंकी विजय रसायनशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१२	एप्रिल / मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. एस्सी. (भौतिकशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'श्री पुरुषोत्तम नारायण भोगटे सुवर्णपदक'	शाइस्ता जबीन जमील अहमद महाराजा सयाजीराव गायकवाड कॉलेज, मालेगाव, नाशिक
१३	एप्रिल / मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. एस्सी. (भौतिकशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'स्वर्गीय प्राचार्य रँग्लर गोपालकृष्ण लक्ष्मण चंद्रात्रे सुवर्णपदक'	शाइस्ता जबीन जमील अहमद महाराजा सयाजीराव गायकवाड कॉलेज, मालेगाव, नाशिक
१४	एप्रिल / मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. एस्सी. (भौतिकशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'विद्यावाचस्पती दिवाकर अभ्यंकर सुवर्णपदक'	शाइस्ता जबीन जमील अहमद महाराजा सयाजीराव गायकवाड कॉलेज, मालेगाव, नाशिक

१५	एप्रिल/ मे २०२२ मध्ये भौतिकशास्त्र विभागात झालेल्या एम. एस्सी. (भौतिकशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. प्रा. वामन माधव दबडघाव सुवर्णपदक'	अभिषेक भौतिकशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१६	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये भौतिकशास्त्र विभागात झालेल्या एम. एस्सी. (भौतिकशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. बी. बी. लाड सुवर्णपदक'	अभिषेक भौतिकशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१७	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये भूविज्ञान विभागात आयोजित एम. एस्सी. (भूविज्ञान) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. बी. जी. देशपांडे सुवर्णपदक'	कपाडिया त्वीशा राजीवभाई भूविज्ञान विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१८	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए./एम. एस्सी. (गणित) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'दिवंगत प्राचार्य रँग्लर गोपाळकृष्ण लक्ष्मण चंद्रत्रे सुवर्णपदक'	अभय जयराजन गणित विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१९	एप्रिल/मे २०२० मध्ये झालेल्या एम.ए./एम. एस्सी. (गणित) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. दामोदर गणेश रामदासी स्मृती सुवर्णपदक'	अभय जयराजन गणित विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२०	मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम.ए./एम. एस्सी. (गणित) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'पंडित जी. एम. जोशी सुवर्णपदक'	अभय जयराजन गणित विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२१	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये मीडिया आणि कम्युनिकेशन स्टडीज विभागात झालेल्या एम. एस्सी (मीडिया आणि कम्युनिकेशन स्टडीज) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. भाऊसाहेब थोते स्मृती सुवर्णपदक'	चिंचपुरे कृपा रमेश माध्यम आणि संवाद अभ्यास विभाग सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२२	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये मीडिया अँड कम्युनिकेशन स्टडीज विभागात आयोजित एम. एस्सी. (मीडिया अँड कम्युनिकेशन स्टडीज) परीक्षेत 'व्हिडिओ प्रॉडक्शन' या विषयात प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. भाऊसाहेब थोते स्मृती सुवर्णपदक'	ईशा चौहान, माध्यम आणि संवाद अभ्यास विभाग सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२३	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये बायोइन्फॉर्मेटिक्स विभागात झालेल्या एम. एस्सी. (बायोइन्फॉर्मेटिक्स) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कोळस्कर सुवर्णपदक'	देबरूप सेन बायोइन्फॉर्मेटिक्स विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२४	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. एस्सी. (पर्यावरण विज्ञान) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. श्रीमती हिराबाई बाळासाहेब सावंत-पाटील सुवर्णपदक'	उदय काळू साळुंके केटीएचएम कॉलेज, नाशिक

२५	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये रसायनशास्त्र विभागात आयोजित एम. एस्सी. (भौतिक रसायनशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. डॉ. एस. एफ. पाटील सुवर्णपदक'	सेबॅस्टियन इमॅन्युएल रसायनशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२६	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये रसायनशास्त्र विभागात झालेल्या एम. एस्सी. (भौतिक रसायनशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'कै. दत्तात्रय अनंत काळकर सुवर्णपदक'	सेबॅस्टियन इमॅन्युएल रसायनशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२७	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये सांख्यिकी विभागात झालेल्या एम. एस्सी. (सांख्यिकी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. ए. आर. कामत सुवर्णपदक'	देसाई शिवानी किरण संख्याशात्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२८	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये सांख्यिकी विभागात झालेल्या एम. एस्सी. (सांख्यिकी) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. बी. के. काळे स्मृती सुवर्णपदक'	देसाई शिवानी किरण संख्याशात्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२९	एप्रिल/मे २०२२ मध्ये भूगोल विभागात आयोजित एम.ए./एम. एस्सी. (भूगोल) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्राध्यापक वीणा जोशी सुवर्णपदक'	स्वच्छतोया दास भूगोल विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
३०	प्राणीशास्त्र विभागात एप्रिल / मे २०२२ मध्ये झालेल्या एम. एस्सी. (प्राणीशास्त्र) परीक्षेत प्रथम क्रमांक मिळवल्याबद्दल 'प्रा. सोहन पी. मोडक सुवर्णपदक'	निधी शर्मा प्राणीशास्त्र विभाग, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

३.१३ सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे नाशिक उपकेंद्र

१. विद्यापीठाच्या नाशिक उपकेंद्रात व्यवस्थापन शास्त्र विभागांतर्गत बीबीए पदवी अभ्यासक्रम आणि मंदिर व्यवस्थापनातील प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरू करण्यात आला.

२. नाशिक जिल्ह्यातील संशोधन केंद्र समन्वयक आणि संशोधन मार्गदर्शकांसाठी पीएच.डी. प्रवेश प्रक्रियेची ऑनलाइन प्रणाली आणि नवीन पीएच.डी. नियम व विनियम या संदर्भात १३ आणि १४ नोव्हेंबर २०२४ रोजी कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती.

३. विद्यापीठाच्या परीक्षांच्या सुरळीत नियोजनासाठी जिल्ह्यातील आठ नवीन परीक्षा केंद्रांची पाहणी करण्यात आली. या केंद्रांचा पाहणी अहवाल परीक्षा केंद्राचे माननीय संचालक, परीक्षा आणि मूल्यांकन मंडळ यांना सादर करण्यात आला.

४. २०२४-२५ वर्षात एकूण २,५१६ स्थलांतर प्रमाणपत्रे आणि एकूण १६५ हस्तांतरण प्रमाणपत्रे वितरीत करण्यात आली.

५. नाशिक जिल्ह्यातील राष्ट्रीय मूल्यांकन आणि अधिस्वीकृती **(NAAC)** प्रक्रियेसाठी पात्र असूनही अद्याप

अर्ज न केलेल्या महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांची आणि संचालकांची बैठक बोलावण्यात आली. मिळालेल्या सूचनांनुसार, **NAAC** साठी पात्र महाविद्यालयांना साहाय्य करण्यासाठी इतर **NAAC** पूर्ण केलेल्या महाविद्यालयांमधील वरिष्ठ प्राध्यापक आणि प्राचार्यांना मार्गदर्शक तथा तज्ज्ञ म्हणून नियुक्त करण्यात आले.

शिक्षक आणि विद्यार्थी-केंद्रित उपक्रम

टाटा समूहाची कंपनी असलेल्या टाटा स्ट्राइव्हने 'सीएसआर' अंतर्गत विद्यापीठाद्वारे राबविलेल्या योजनांसंदर्भात कंपनीच्या अधिकाऱ्यांसोबत बैठक घेण्यात आली. टाटा स्ट्राइव्हने विद्यार्थ्यांसाठी रोजगार-केंद्रित नोकरीपूर्व औद्योगिक प्रशिक्षण उपक्रम आणि नाशिक जिल्ह्यातील शिक्षकांसाठी एफडीपी **(FDP)** मंजूर केला आहे.

पुढाकार, सक्षमीकरण, सामाजिक जबाबदारी

सौर ऊर्जेसाठी एपिरोक मायनिंग इंडिया प्रा. लि. कंपनीसोबत सामंजस्य करार करण्यात आला आहे. कंपनीने 'सीएसआर'अंतर्गत नाशिक उपकेंद्रात सौर ऊर्जा प्रकल्पासाठी अंदाजे ७५ लाख रुपयांचे योगदान देण्याचे मान्य केले आहे.

परीक्षा आणि मूल्यांकना मधील समन्वय

विद्यापीठाच्या परीक्षा सुरळीत पार पाडण्यासाठी नाशिक जिल्ह्यातील विविध परीक्षा केंद्रांना भेटी देण्यात आल्या. त्यानंतर संबंधित परीक्षा केंद्रांना आवश्यक सूचना देण्यात आल्या. त्याचा अहवाल परीक्षा व मूल्यांकन मंडळाच्या संचालकांना सादर करण्यात आला.

उपकेंद्रातील पायाभूत सुविधांचा विकास

मा. उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री श्री. चंद्रकांतदादा पाटील यांनी विधानसभा सदस्या श्रीमती देवयानी फरांदे आणि महाराष्ट्र शासनाच्या राष्ट्रीय शिक्षण धोरण **(NEP)** अंमलबजावणी समितीचे सदस्य श्री. महेश दाबक यांच्यासमवेत ९ मे २०२५ रोजी शिवनाई सब-कॅम्पसला भेट दिली. या भेटीदरम्यान एका आढावा बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते. मा. प्र-कुलगुरू प्रा. डॉ. पराग काळकर यांनी माननीय मंत्र्यांना उपकेंद्राच्या प्रगतीविषयी आणि शासनाकडून अपेक्षित असलेल्या पायाभूत सुविधांविषयी माहिती दिली.

कार्यशाळा

जिल्ह्यातील महाविद्यालये आणि संस्थांसाठी खालील कार्यशाळा आयोजित करण्यात आल्या होत्या.

• सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या वित्त आणि लेखा विभागातर्फे कार्यशाळेचे आयोजन. संलग्न महाविद्यालयांमधील लेखा कर्मचाऱ्यांसाठी परीक्षेची खाती ऑनलाइन करण्याकरिता उपयुक्त तांत्रिक सत्र

• परीक्षा आणि मूल्यांकन मंडळाच्या संचालकांसाठी, परीक्षा प्रक्रिया आणि ठराविक कालावधीतील निकाल या विषयावर एक कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती.

• जिल्ह्यातील सर्व संशोधन केंद्रांचे समन्वयक आणि संशोधन मार्गदर्शक यांच्यासाठी पीएच.डी. प्रवेश परीक्षा आणि पीएच.डी. प्रवेश नियमांविषयी जागरूकता निर्माण करण्याकरिता एका कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते.

नवोन्मेष, संशोधन आणि सहकार्य

स्वायत्त महाविद्यालये आणि उद्योग क्षेत्रातील व्यक्तींच्या उपस्थितीत, प्र-कुलगुरू डॉ. पराग काळकर आणि 'इनोव्हेशन आणि इन्क्युबेशन सेंटर'चे संचालक प्रा. डॉ. देवीदास गोल्हार यांनी एईडीपीबाबत (ॲप्रेंटिसशिप

एम्बेडेड डिग्री प्रोग्राम) बैठक आयोजित केली होती. या बैठकीत ॲप्रेंटिसशीप एम्बेडेड डिग्री प्रोग्राम सुरू करण्यासंदर्भात चर्चा करून कार्यपद्धती निश्चित करण्यात आली.

विद्यार्थी कल्याण मंडळ आणि राष्ट्रीय सेवा योजना

• विद्यार्थी कल्याण मंडळाचे संचालक आणि राष्ट्रीय सेवा योजनेचे संचालक यांच्या उपस्थितीत जिल्ह्यातील महाविद्यालयांमध्ये विविध कार्यशाळा आणि उपक्रम आयोजित करण्यात आले. त्यात देयके, खाते पडताळणी आणि 'कमवा व शिका' योजनेच्या देयकांवरील कार्यशाळेसह इतर उपक्रमांचा समावेश होता.

• नाशिक येथे होणाऱ्या 'सिंहस्थ कुंभमेळा २०२७'च्या आयोजनासंदर्भात पोलिस आयुक्त कार्यालयाच्या पुढाकाराने महाविद्यालये आणि विद्यार्थी कल्याण अधिकाऱ्यांसाठी व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. याप्रसंगी प्र-कुलगुरू डॉ. पराग काळकर आणि नाशिकचे पोलिस आयुक्त श्री. संदीप कर्णिक उपस्थित होते.

३.१४ विद्यापीठाचे अहिल्यानगर येथील उपकेंद्र

शैक्षणिक कार्य

अहिल्यानगर उपकेंद्राच्या नवीन प्रशासकीय इमारतीत शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून चार वर्षांचा बी.एस्सी. डेटा सायन्स हा पदवी अभ्यासक्रम यशस्वीरित्या सुरू करण्यात आला आहे. या अंतर्गत एकूण १५०६ मायग्रेशन सर्टिफिकेट्स आणि एकूण ५८ ट्रान्सफर सर्टिफिकेट्स जारी करण्यात आली.

विद्यार्थीकेंद्रित उपक्रम

अहिल्यानगर उपकेंद्रातील इयत्ता १२ वीच्या विज्ञान परीक्षेला बसलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी आणि त्यांच्या पालकांसाठी १७ मे २०२५ रोजी एक दिवसीय मार्गदर्शन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. बी.एस्सी. डेटा सायन्स अभ्यासक्रमाबद्दल माहिती देणे आणि त्यांना भविष्यातील शैक्षणिक व व्यावसायिक संधींबाबत मार्गदर्शन करणे, हा या कार्यशाळेचा उद्देश होता.

कार्यशाळा

जिल्ह्यातील महाविद्यालये आणि संस्थांसाठी खालील कार्यशाळा आयोजित करण्यात आल्या होत्या.

संलग्न महाविद्यालयांमधील लेखा विभागाच्या कर्मचाऱ्यांसाठी परीक्षेची खाती ऑनलाइन सादर करण्याकरिता वित्त आणि लेखा विभागाद्वारे कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. त्यात महत्त्वपूर्ण तांत्रिक सत्र पार पडले. परीक्षा प्रक्रिया आणि निकाल निर्धारित वेळेत जाहीर करणे, तसेच परीक्षेसंबंधी इतर तांत्रिक आणि प्रशासकीय समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी मा. कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी आणि परीक्षा व मूल्यांकन मंडळाचे संचालक डॉ. प्रभाकर देसाई यांच्यासमवेत एक कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती.

दुसरी कार्यशाळा जिल्ह्यातील सर्व संशोधन केंद्रांचे समन्वयक आणि संशोधन मार्गदर्शक यांच्यासाठी पीएच.डी. प्रवेश परीक्षा आणि पीएच.डी. प्रवेश नियमांविषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आयोजित करण्यात आली होती. विद्यापीठातील डॉ. प्रमोद पाटील (प्रभारी अधिष्ठाता), डॉ. यशोधन मिठारे (प्रभारी अधिष्ठाता), डॉ. मुंजाजी रासवे (उपकुलसचिव), श्रीमती सुनीता हजारे (उपकुलसचिव) आणि तंत्रज्ञांनी सहभागींना मार्गदर्शन केले.

कुलसचिव डॉ. ज्योती भाकरे यांच्या मार्गदर्शनाखाली १८ फेब्रुवारी २०२५ रोजी एकदिवसीय ऑनलाइन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यशाळेत अहिल्यानगर आणि नाशिक उपकेंद्रांमध्ये कार्यरत

असलेल्या प्रशासकीय अधिकाऱ्यांनी आपापल्या उपकेंद्रांच्या कामाचा अहवाल सादर केला.
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या सब-कॅम्पस मंडळाची बैठक २२ मे २०२५ रोजी अहिल्यानगर उपकेंद्रात माननीय प्र-कुलगुरू आणि सब-कॅम्पस मंडळाचे अध्यक्ष डॉ. पराग काळकर यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित करण्यात आली होती.

प्रशासकीय काम

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या अहिल्यानगर जिल्ह्यातील सर्व महाविद्यालयांच्या बीए आणि एमए कला शाखेच्या ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२४ आणि एप्रिल/मे २०२५ च्या विद्यापीठ परीक्षेचा केंद्रीय मूल्यांकन कार्यक्रम अहिल्यानगर उपकेंद्रात यशस्वीरित्या आयोजित करण्यात आला होता.

अहिल्यानगर जिल्ह्यातील नॅक (**NAAC**) मूल्यांकन न झालेल्या महाविद्यालयांना मार्गदर्शन करण्यासाठी त्यांच्या भागातील 'नॅक' मूल्यांकन झालेल्या महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना विनंती करण्यात आली होती. मार्गदर्शनासाठी त्या भागातील ५-७ महाविद्यालये त्यांना देण्यात आली होती. १४ फेब्रुवारी २०२५ रोजी सर्व महाविद्यालयांची एक ऑनलाइन बैठक आयोजित करण्यात आली. या बैठकीत विद्यापीठाच्या 'आयक्यूएसी' (**IQAC**) सेलचे मार्गदर्शक डॉ. आर. एस. माळी यांच्या मार्गदर्शनाखाली महाविद्यालयांना मार्गदर्शन करण्यात आले. त्यावेळी 'नॅक'बाबतच्या त्यांच्या शंका व समस्यांचे निराकरण करण्यात आले.

प्रकरण ४

वित्त आणि अनुदान

४.१ विविध निधी संस्थांकडून मिळालेली अनुदाने

विद्यापीठाला संशोधन आणि इतर शैक्षणिक उपक्रमांसाठी विविध संस्थांकडून एकूण २९.३२ कोटी रुपयांचे अनुदान मिळाले आहे.

निधी देणाऱ्या संस्थेचे नाव	**मिळालेले अनुदान (कोटी रुपये)**
विद्यापीठ अनुदान आयोग	११.६७
भारत सरकार	९.६२
वैज्ञानिक आणि औद्योगिक संशोधन परिषद **(CSIR)**	०.०७
इतर संस्था आणि मंडळे	४.३७
महाराष्ट्र राज्य सरकार	३.५९
एकूण	२९.३२

४.२ राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (RUSA) (01.07.2024 ते 30.06.2025)

अ. क्र.	**विषय**	**अर्थशीर्ष**	**मंजूर रक्कम (कोटी रुपये)**	**वितरित निधी (कोटी रुपये)**
१.	संशोधन आणि नावीन्य		७५	
१.१	सेंटर फॉर इंटेलिजंट सिस्टीम	सीआयएस	१०	०.१९
१.२	इनोव्हेशन फॉर इंडस्ट्री ४.०	आय४आय४	३१	०
१.३	सेंटर फॉर मटेरिअल सायन्स	सीएमएस	१०	२.२८
१.४	सेंटर फॉर सस्टेनेबल टेक्नॉलॉजीज	सीएसटी	१०	०
१.५	सेंटर फॉर बायोलॉजिकल सायन्सेस	सीबीएस	१०	०.१६

१.६	सेंटर फॉर पब्लिक पॉलिसीज अँड डेमोक्रॅटिक गव्हर्नन्स	सीपीपीडीजी	४	०.१६
२.	क्षमता बांधणी		१५	
२.१	रिसर्च पार्क फाउंडेशन (आरपीएफ)	आरपीएफ	६	०.०६
२.२	सेंटर फॉर एम्प्लॅबिलिटी एनहान्समेंट	सीईई	५	०
२.३	सेंटर फॉर आऊटरिच ॲक्टिव्हिटीज	सीओए	२	०
२.४	सेंटर फॉर इंटरनॅशनलायझेशन	सीआय	२	०
३.	उन्नयन आणि नूतनीकरण		१०	
३.१	ऑडिओ व्हिज्युअल स्टुडिओ	एव्हीएस	३	०
३.२	आहार्य स्टुडिओ	एएस	१	०
३.३	कृत्रिम टर्फ सुविधा	एसटीएफ	४	०
३.४	कॅन्टीन	सीएनटी	२	०.३९
	एकूण		**१००**	**३.२४**

देणगी : ३० जून २०२५ पर्यंत विद्यापीठाला ९ देणगीदारांकडून एकूण ६९,१६,१०० रुपयांची देणगी मिळाली.

प्रकरण ५

केंद्रीय सुविधा

५.१ केंद्रीय उपकरण सुविधा (CIF)

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातील केंद्रीय उपकरण सुविधा **(CIF)** विद्यापीठाच्या आवारातील आणि संलग्न महाविद्यालयांमधील शिक्षणतज्ज्ञ व संशोधकांच्या मूलभूत विज्ञानातील उच्च प्राधान्याच्या संशोधन क्षेत्रांमधील गरजा पूर्ण करण्यासाठी स्थापन करण्यात आली आहे. ही सुविधा भारतातील सर्व विद्यापीठे, शैक्षणिक संस्था, राष्ट्रीय संशोधन संस्था, संरक्षण संस्था आणि उद्योगांपर्यंत विस्तारित आहे. या सुविधेमुळे विद्यापीठाच्या प्रकाशनांच्या प्रक्रियेला लक्षणीय चालना मिळाली आहे.

प्रमुख सुविधा आणि सेवा

पात्र आणि अनुभवी कर्मचाऱ्यांच्या टीमद्वारे व्यवस्थापित केलेल्या सेवांमध्ये नमुन्यांचे विश्लेषण, प्रणालींचा विकास, उपकरणांचे प्रशिक्षण आणि तांत्रिक सल्ला यांचा समावेश आहे. 'सीआयएफ'मध्ये खालीलप्रमाणे विविध प्रकारची उच्चस्तरीय विश्लेषणात्मक उपकरणे आहेत.

- 'न्यूक्लिअर मॅग्नेटिक रेझोनान्स' द्रव अवस्था ५०० मेगाहर्ट्झ **(NMR) :** याचा उपयोग प्रामुख्याने सेंद्रिय रेणूंची आण्विक रचना निश्चित करण्यासाठी केला जातो.
- लिक्विड क्रोमॅटोग्राफी मास स्पेक्ट्रोमीटर **(LCMSMS) :** सेंद्रिय/समन्वय संयुगे, वनस्पती अर्क, प्रथिने, पेप्टाइड्स, शर्करा, न्यूक्लियोटाइड्स इत्यादींच्या रेणूभाराचे निर्धारण करण्यासाठी केला जातो.
- गॅस क्रोमॅटोग्राफी मास स्पेक्ट्रोमीटर **(GCMSMS) :** पर्यावरणीय प्रदूषक, औषधांचे रेणू, सेंद्रिय/अजैविक संयुगे, कीटकनाशके इत्यादींची ओळख पटविण्यासाठी केला जातो.
- फील्ड एमिशन स्कॅनिंग इलेक्ट्रॉन मायक्रोस्कोपी **(FESEM)**-एनर्जी डिस्पर्सिव्ह स्पेक्ट्रोस्कोपी **(EDS) :** सूक्ष्म वैशिष्ट्यांचे मापन, पृष्ठभागाची आकाररचना, गुणात्मक आणि परिमाणात्मक मूलद्रव्य विश्लेषण, मूलद्रव्यांचे मानचित्रण केले जाते.
- सर्क्युलर डायक्रोइझम स्पेक्ट्रोपोलॅरिमीटर वीथ 'स्टॉप्ड फ्लो' **(CD) :** बदलता **pH,** तापमान आणि वेळेनुसार प्रथिनांच्या द्वितीयक आणि तृतीयक संरचनांचा अभ्यास. पेप्टाइड्सचे स्टिरिओ-केमिकल विश्लेषण केले जाते.
- थर्मोफोरेसिस **:** परिमाणात्मक विश्लेषण आणि जैवआण्विक, प्रथिन-प्रथिन आंतरक्रिया अभ्यास, न्यूक्लिक आम्ल-प्रथिन बंधन, जटिल जैविक प्रणालींचा अभ्यास केला जातो.
- अणुशक्ती सूक्ष्मदर्शिका **(AFM) :** अणुस्तरावरील पृष्ठभागाचा अभ्यास केला जातो.

- **'आयसीपीएमएस-एलए' (Inductively Coupled Plasma Mass Spectrometry with Laser Ablation) :** खडकांमधील मूलद्रव्यांच्या उगमाचा मागोवा घेणे, मूलद्रव्यांचे मॅपिंग करणे यासाठी केला जातो.

- भौतिक गुणधर्म मापन प्रणाली **(PPMS) :** चुंबकत्व आणि औष्णिक गुणधर्म इत्यादी मोजून पदार्थांचे वैशिष्ट्यीकरण करण्यासाठी केला जातो.

- पावडर एक्स-रे डिफ्रेक्टोमीटर **(PXRD) :** औषधांची बहुरूपता ओळखणे, नॅनोकणांचे वैशिष्ट्यीकरण करणे, हे एक विनाशरहित तंत्र आहे. जे चूर्ण केलेल्या पदार्थांची स्फटिक रचना, अवस्था आणि शुद्धता ओळखण्यासाठी वापरले जाते.

ही अत्याधुनिक उपकरणे वैज्ञानिक संशोधन, संशोधन आणि विकास, औषधनिर्माण, उत्पादन, पदार्थ विज्ञान आणि पर्यावरण विश्लेषण यांसारख्या क्षेत्रांतील प्रयोगांना उपयुक्त ठरतात. शैक्षणिक आणि औद्योगिक संशोधनासाठी उच्च गुणवत्तेचे विश्लेषणात्मक सहाय्य प्रदान करण्यात सीआयएफ **(CIF)** महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते.

'सीआयएफ'मध्ये आपण ३५०० हून अधिक लाभार्थ्यांना सेवा पुरवतो...

- सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या विविध विभागांत संशोधन करणारे विद्यार्थी
- पुणे, अहिल्यानगर, नाशिक इत्यादी ठिकाणची संलग्न महाविद्यालये
- संपूर्ण भारतातील इतर विद्यापीठे
- **HEMRL-DRDO, NCCS, NCMR, ARI, NIV, IITM, NCL,** गव्हर्नमेंट इन्स्टिट्यूट ऑफ फॉरेन्सिक सायन्स, **IISER, PPCRC,** नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, सीरम इन्स्टिट्यूट ऑफ इंडिया इत्यादी सरकारी संस्था
- इनोव्हासिंथ टेक्नॉलॉजीज, हिकल, विपानन ॲनालिटिकल टेक्नॉलॉजीज, नोकेम लॅब, मॅट्रिक्स ग्लोबल स्पेशालिटी, ॲनलेज मटेरियल्स, स्पेशालिटी सिंटर्ड-शिरवळ, एचकेआर बायोटेक इत्यादी उद्योगांसाठी..

जुलै २०२४ ते जून २०२५ पर्यंतचे उपक्रम

- जुलै २०२४ ते जून २०२५ या कालावधीत विश्लेषण केलेले नमुने

वर्ष जुलै २०२४ - जून २०२५	नमुन्यांची संख्या
विद्यापीठ परिसर	१०९६
विद्यापीठ संलग्न महाविद्यालये	७३५९
इतर विद्यापीठे	१३७४
शासकीय संस्था	६०७
उद्योग	१६५१
एकूण	१२०८७

५.२ आरोग्य केंद्र

विद्यापीठ परिसरात दोन निवासी वैद्यकीय डॉक्टर आणि तज्ज्ञांच्या पॅनेलसह एक सुसज्ज आरोग्य केंद्र आहे. हे आरोग्य केंद्र आपल्या विद्यार्थ्यांना आणि कर्मचाऱ्यांना आरोग्याशी संबंधित विविध सुविधा पुरवते. आरोग्य केंद्राद्वारे पुरविल्या जाणाऱ्या सुविधा खालीलप्रमाणे आहेत...

- विशेषज्ञ सल्ला सेवा (सर्व विद्यार्थ्यांसाठी मोफत) : फिजिशियन, जनरल सर्जन, ईएनटी सर्जन, त्वचारोग तज्ज्ञ, ऑर्थोपेडिक सर्जन, नेत्र सर्जन, दंत सर्जन, स्त्रीरोग तज्ज्ञ, आयुर्वेदिक वैद्य, होमिओपॅथिक तज्ज्ञ वेळापत्रकानुसार विद्यार्थी आरोग्य केंद्राला भेट देतात.
- दंतरोग उपचार केंद्र आणि नेत्ररोग विभाग : दात काढणे, सिमेंट फिलिंग, सिल्व्हर फिलिंग, प्रोफीलॅक्सिस, रूट कॅनल उपचार, दातांचा एक्स-रे हे नाममात्र शुल्कात केले जाते, तर सर्व विद्यार्थ्यांना चष्म्याविषयीची माहिती मोफत दिली जाते.
- मानसिक आरोग्य सेवा आणि समुपदेशन सेवा (सर्व विद्यार्थ्यांसाठी मोफत) : यामध्ये आरोग्य आणि जीवनशैली समुपदेशनाचा समावेश आहे.
- आर्थिक गरजू विद्यार्थ्यांना मदत : विद्यापीठाच्या नियमांनुसार गरजू विद्यार्थ्यांना त्यांच्या आजारपणासाठी, शस्त्रक्रियेसाठी, रुग्णालयातील खर्चासाठी आर्थिक मदत दिली जाते.
- आरोग्य वसतिगृह आणि आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थ्यांची तपासणी : नियमित आरोग्य तपासणी केली जाते.
- विद्यार्थ्यांसाठी योग शिक्षण : 'कैवल्यधाम लोणावळा' यांच्या सहकार्याने योग शिक्षण केंद्र चालवले जाते. त्यात पुरुष आणि महिलांसाठी सकाळी दोन आणि संध्याकाळी दोन असे स्वतंत्र वर्ग असतात. एक महिला आणि एक पुरुष असे दोन योग प्रशिक्षक हे काम पाहतात.
- योग प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम : 'कैवल्यधाम लोणावळा' व विद्यापीठ यांच्या संयुक्त विद्यमाने तीन महिन्यांच्या कालावधीचा अर्धवेळ अभ्यासक्रम राबवला जातो.
- फिजिओथेरपी सेवा : आठवड्यातून पाच दिवस फिजिओथेरपिस्टची भेट. इलेक्ट्रॉनिक ट्रॅक्शन, शॉर्ट वेव्ह डायथर्मी, अल्ट्रासाउंड, इंटरफेरेंशियल थेरपी युनिट, थेरा बँड, थेरा ट्यूब, डंब बेल इत्यादींच्या मदतीने उपचारात्मक व्यायाम उपलब्ध आहेत.
- 'हिपॅटायटिस बी' लसीकरण सुविधा.... १०० रुपयांत
- विविध शिबिरे : योग शिबिर, रक्तदान शिबिर, होमिओपॅथी शिबिर, कर्करोग निदान शिबिर, शारीरिक क्षमता मूल्यांकन शिबिर इत्यादी विविध शिबिरे नियमितपणे आयोजित केली जातात.

विद्यार्थी आणि कर्मचाऱ्यांनी घेतलेल्या विविध सुविधांची आकडेवारी खालीलप्रमाणे...

अ. विद्यापीठ आरोग्य केंद्रात उपलब्ध बाह्यरूग्ण सेवा

१.	कर्मचारी आणि त्यांचे कुटुंबीय	१६७२९
२.	विद्यार्थी	१९५७४
३.	इतर	२४६३
	एकूण	**३८७६६**

ब. पॅथॉलॉजिकल प्रयोगशाळा

तपासणी	५२७१
नियमित रक्त तपासणी	१५२७
मूत्र तपासणी	५१०
मल तपासणी	२७
रक्तातील संतुलन	३७४३
व्हीडीआरएल चाचण्या	४१८
थुंकी तपासणी	१२३
रक्तगट तपासणी	४५९
गर्भधारणा चाचणी	११८
आरए घटक	२७६
विषमज्वर चाचणी	२५८
हिपॅटायटीस बी चाचणी	२१७
नमुन्यांची एकूण संख्या	१२९४७

i)	प्रयोगशाळेतील तपासण्यांमुळे लाभ मिळालेल्या कर्मचाऱ्यांची आणि त्यांच्या कुटुंबीयांची एकूण संख्या	३१५६
ii)	प्रयोगशाळेमुळे लाभ झालेल्या विद्यार्थ्यांची एकूण संख्या	५३१२
	एकूण	**८४६८**

क) विशेष बाबी

१. दररोज योगाभ्यास करणारे विद्यार्थी १२७

२. विद्यार्थी-कर्मचारी समुपदेशन केंद्रातील उपस्थिती ३७१

३. भारत सरकारच्या आयुष विभागाच्या निधीतून, आरोग्य केंद्र आणि विद्यापीठाच्या आरोग्य विज्ञान विभागाने संयुक्तपणे अश्वगंधाच्या चाचण्या घेतल्या.

ड)	इतर सेवा	संख्या
१.	ईसीजी	१४९
२.	एसडब्ल्यूडी	५७
३.	अल्ट्रासाऊंड	२६०
४.	आयएफटी	२३६
५.	ट्रॅक्शन	४३
६.	नेब्युलायझेशन	०
७.	एक्स-रे	६२२

५.३ वसतिगृह कार्यालय

सुविधा

मुली आणि मुलांच्या वसतिगृहांमध्ये पिण्याच्या पाण्याचे प्युरिफायर आणि कूलर, अखंड वीजपुरवठ्यासाठी सौर पॅनेल प्रणाली, गिझर, वॉशिंग मशीन, वाय-फाय, पार्किंग, मेस, वाचनकक्ष, हिंदी, इंग्रजी आणि मराठीतील वर्तमानपत्रे, खेळासाठी मैदाने आणि क्रीडा सुविधा, ओपन जिम, २४ तास सुरक्षा, बायोमेट्रिक प्रवेश/ट्रायपॉड प्रणाली, मनोरंजन कक्ष आणि चोवीस तास उपलब्ध वैद्यकीय सेवा यांसारख्या विविध सुविधा आहेत. या व्यतिरिक्त महिलांच्या वसतिगृहांमध्ये ग्रंथालय, व्हेंडिंग मशीन आणि कचरा जाळण्याची यंत्रे (इन्सिनरेटर) आहेत. सुरक्षितता आणि सुखद वातावरणासाठी सीसीटीव्ही कॅमेरे आणि सुस्थितीतील उद्यानांचीही सोय आहे.

अ. क्र.	विशिष्ट	मुले	मुली	एकूण
१	वसतिगृहांची संख्या	०९	१०	१९
२	वसतिगृहातील निवास	१६८९	१७३६	३४२५

५.४ गृह व्यवस्थापन कार्यालय

या कार्यालयातर्फे विद्यापीठ परिसरात खालील सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत...

१. विद्यापीठाच्या आवारात विद्यार्थ्यांसाठी पुढील व्यवस्था कार्यरत आहेत. कॅन्टीन-१, मेस-४ (त्यातील एक मुलींसाठी), गेस्ट हाऊस डायनिंग हॉल-२, किराणा दुकान-२, डेअरी-१, लॉन्ड्री-१, सलून-१, गॅरेज-१, फूड मॉलमध्ये खाद्यपदार्थांचे स्टॉल-५
२. गृह व्यवस्थापक कार्यालयाच्या अखत्यारित मुख्य अतिथीगृह आणि शैक्षणिक अतिथीगृह अशी दोन अतिथीगृहे आहेत. त्यापैकी मुख्य अतिथीगृहात राहण्यासाठी ३३ खोल्या आहेत. शैक्षणिक अतिथीगृहात एकूण ५१ खोल्या आहेत. येथे विविध अभ्यागत संशोधक, प्राध्यापक, व्याख्याते आणि इतर मान्यवर पाहुणे येतात.
३. विद्यापीठाच्या विविध शैक्षणिक आणि प्रशासकीय विभागांच्या मागणीनुसार या विभागांतर्गत असलेल्या मुख्य इमारतीमधील संत ज्ञानेश्वर सभागृह, छत्रपती शिवाजी महाराज सभागृह, संत रामदास सभागृह आणि मार्बल हॉल हे कार्यक्रमासाठी उपलब्ध करून देण्यात येतात.
४. विद्यापीठाच्या आवारात विद्यार्थ्यांसाठी बस सेवेची सुविधाही उपलब्ध आहे.

५.५ जयकर ज्ञान संसाधन केंद्र (JKRC)

जयकर ग्रंथालयाचे नाव बदलून 'जयकर ज्ञान संसाधन केंद्र' असे ठेवण्यात आले आहे.

ज्ञान संसाधन केंद्र समिती

आठ सदस्यांचा समावेश असलेली ज्ञान संसाधन केंद्र समिती ही जयकर ज्ञान संसाधन केंद्राचे व्यवस्थापन करणारी सर्वोच्च कार्यकारी संस्था आहे. वर्ष २०२४-२५ मध्ये या समितीमार्फत कामकाजासंबंधी धोरणे ठरवण्यात आली आणि त्यांची सुरळीत अंमलबजावणी करण्यात आली.

अर्थसंकल्पीय तरतूद

एप्रिल २०२४ ते मार्च २०२५ या आर्थिक वर्षासाठी या केंद्राला एकूण ७.४५ कोटी रुपयांची अर्थसंकल्पीय तरतूद मिळाली. यापैकी ६ कोटी रुपये नियतकालिक वर्गणी आणि ऑनलाइन डेटाबेससाठी, तर १ कोटी रुपये पुस्तके आणि ई-पुस्तकांच्या खरेदीसाठी मंजूर करण्यात आले.

ज्ञान संसाधन केंद्रामार्फत जानेवारी २०२५ मध्ये 'वन नेशन वन सबस्क्रिप्शन' **(ONOS)** योजनेत ३० प्रकाशकांनी प्रकाशित केलेल्या १३,००० हून अधिक नियतकालिकांना प्रवेश मिळाला. परिणामी नियतकालिकांवर २,०८,०६,६२१ रुपये आणि पुस्तकांवर ८४,२४,३९७ रुपये खर्च करण्यात आले; तसेच ३,७३७ पुस्तके खरेदी करण्यात आली.

जयकर ज्ञान संसाधन केंद्र : ग्रंथालय संग्रह आकडेवारी

तपशील	३० जून २०२४ रोजीची केंद्राची सांख्यिकीय माहिती	१ जुलै २०२४ ते ३० जून २०२५ पर्यंतचे नवीन समाविष्ट ग्रंथ	३० जून २०२५ रोजीची केंद्राची सांख्यिकीय माहिती
पुस्तके आणि नियतकालिकांचे बाइंड केलेले खंड	५१६३३९	३७३७ खरेदी केलेली पुस्तके देणगीवर +१ प्राप्त झाले + ४१७ नियतकालिकांचे बद्ध खंड एकूण ४१५५	५२०४९४
ई-पुस्तके	५७७४	-	५७५४
हस्तलिखिते	४४३९	-	४४३९
नकाशे	५३३७	-	५३३७
प्रबंध	१३४९९	९५	१३५९४
दृकश्राव्य	१८७१	-	१८७१
पत्रके	५१५१	-	५१५१
नमुना प्रती	११३६३	-	११३६३
मायक्रोफिल्म	५९२	-	५९२
कागदाची कात्रण	११०	-	११०
चित्रपट	४४	-	४४
अल्बम	१०१	-	१०१
सीडी	४१५	-	४१५
एकूण	५६५०३५	४२५०	५६९२८५

२०२४-२५ मध्ये ग्रंथालय संसाधनांमध्ये एकूण ३,७३७ पुस्तकांचा समावेश झाला.

निरूपयोगी, हरवलेल्या पुस्तकांची नोंद

निरूपयोगी किंवा वाचकांनी हरवल्याचे कळवलेली पुस्तके केंद्रातून काढून टाकण्यात आली. समितीच्या शिफारशींनुसार नोंदी ठेवण्यात आल्या आहेत. आजपर्यंत सुमारे ५,००० पुस्तके परत घेण्यात आली आहेत.

नियतकालिके

विभागप्रमुखांच्या शिफारशींनुसार २०२४-२५ मध्ये छापील आणि इलेक्ट्रॉनिक नियतकालिकांच्या वर्गणीचे नूतनीकरण करण्यात आले. वर्गणी घेतलेल्या नियतकालिकांची संख्या...

- राष्ट्रीय नियतकालिके : ३४
- डेटाबेसिस घेतलेले : १८
- **ONOS** योजनेंअंतर्गत प्राप्त डेटाबेसिस :३० (च्या मध्ये १३,००० हून अधिक जर्नल्सचा समावेश आहे)

वर्षभरात, बहुतांश वाचकांना केंद्राच्या वाचन संसाधनांचा आणि सेवांचा फायदा झाला. नियतकालिकांमधील लेखांच्या प्रती छायाप्रत काढून किंवा ऑनलाइन लेख डाउनलोड करून उपलब्ध करून देण्यात आल्या. नियमित सदस्यांसोबतच तात्पुरत्या सदस्यांनीही नियतकालिक विभागाच्या सेवांचा लाभ घेतला.

प्राध्यापकांना जर्नलच्या नवीन अंकांची स्कॅन केलेली अनुक्रमणिका ई-मेलद्वारे पुरवणारी 'आर्टिकल अलर्ट' सेवा या वर्षीही सुरू ठेवण्यात आली.

जानेवारी २०२५ मध्ये 'साहित्य शोध सेवा' नावाची एक नवीन सेवा सुरू करण्यात आली. या सेवेद्वारे विद्यापीठाच्या पीएच.डी. संशोधकांना आणि प्राध्यापकांना ई-मेलद्वारे शोधनिबंध प्राप्त झाले. २०२४-२५ मध्ये ३४ संशोधकांना एकूण २७० शोधनिबंध प्रदान करण्यात आले.

सदस्यत्वाची आकडेवारी

या वर्षातील नवीन सदस्यत्व आणि नूतनीकरण

अ. क्र.	वाचक प्रकार	संख्या
१	विद्यापीठातील प्राध्यापक	०९
२	सेवानिवृत्त प्राध्यापक	०५
३	प्रशासकीय कर्मचारी	०१
४	सेवानिवृत्त प्रशासकीय कर्मचारी	०६
५	संस्थात्मक सदस्य	१२१
६	औद्योगिक संस्था	०२
७	पदवीपूर्व विद्यार्थी	३३८
८	पदव्युत्तर विद्यार्थी	१८९९
९	संशोधन विद्यार्थी (पीएच.डी.)	६९
१०	सामान्य वाचक	०७
११	दैनंदिन सरासरी उपस्थिती : मुख्य केंद्र	६५

१२	दैनंदिन सरासरी उपस्थिती : केंद्राचा स्टडी हॉल	५६५
१३	तात्पुरते सदस्य	१५१
१४	चेअर प्रोफेसर	०४

२०२४-२५ मध्ये रोज सरासरी १०५ व्यवहारांसह एकूण २७,३५० पुस्तके वितरित (वितरित, परत, नूतनीकरण) करण्यात आली.

संदर्भ सेवा

संदर्भ सेवा ही सर्वांत महत्त्वाच्या ग्रंथालय सेवांपैकी एक आहे. हे केंद्र नियमित सदस्यांना ही सेवा वैयक्तिकरित्या, दूरध्वनी आणि ई-मेलद्वारे आणि तात्पुरत्या सदस्यांना मर्यादित स्वरूपात पुरवते.

नव्याने प्रवेश घेतलेल्या पदवी आणि पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी संसाधने आणि ऑनलाइन कॅटलॉग कसे वापरावे, यावर मार्गदर्शन कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले. विभागीय गटांना वाचन साहित्य कसे शोधावे आणि वापरावे, याचे प्रशिक्षण देण्यात आले.

सुविधा

केंद्राचा वाचन कक्ष वर्षातील ३६५ दिवस सकाळी ७ ते रात्री १२ पर्यंत खुला असतो. भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त '१८ तास अखंड वाचन' या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या व्यतिरिक्त ग्रंथालयातील वैशिष्ट्यपूर्ण रचना आणि मुद्रित साधनांनी युक्त असलेला समृद्ध संदर्भ विभाग कार्यालयीन वेळेत उपलब्ध असतो. भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सभागृहातही अतिरिक्त वाचन सुविधा उपलब्ध आहेत.

'**जेकेआरसी**' **पोर्टल**

सर्व संसाधने एकाच ठिकाणी उपलब्ध करून देण्यासाठी 'जेकेआरसी पोर्टल' विकसित करण्यात आले आहे. त्यात पुस्तके, प्रबंध, नियतकालिके आणि सर्वांसाठी खुली संसाधने समाविष्ट आहेत. हे पोर्टल **http://lib.unipune.ac.in** येथे ऑनलाइन उपलब्ध आहे.

सदस्यत्व घेतलेल्या ऑनलाइन डेटाबेसमध्ये खालील गोष्टींचा समावेश आहे...

१. एआयआर ऑनलाइन
२. ब्लूम्सबरी ड्रामा ऑनलाइन
३. सीएलए ऑनलाइन
४. सीएमआयई इकॉनॉमिक आउटलुक अँड स्टेट ऑफ इंडिया
५. **EBSCO** होस्ट कम्युनिकेशन अँड मास मीडिया कम्प्लीट
६. **EBSCO** चे बिझनेस सोर्स कम्प्लीट
७. इकॉनॉमिक ॲन्ड पॉलिटिकल वीकली (विथ अर्काईव्ह)

८. ईपीडब्ल्यू रिसर्च फाउंडेशन टाइम सिरीज
९. जिओसायन्स वर्ल्ड डेटाबेस
१०. जर्नल सायटेशन रिपोर्ट **(JCR)**
११. मनुपत्र
१२. प्रोजेक्ट युक्लिड प्राइम जर्नल कलेक्शन
१३. प्रोक्वेस्ट लिसा फुल टेक्स्ट
१४. साइक आर्टिकल्स
१५. सेज रिसर्च मेथड्स ऑनलाइन
१६. **SCC** ऑनलाइन वेब प्लॅटिनम प्लस
१७. सायफाइंडर
१८. स्कोपस

हे डेटाबेस विद्यापीठ कॅम्पसमधील संशोधकांकडून रिमोट लॉगिन सुविधेद्वारे नियमितपणे वापरले जाते. त्यांना दरमहा सरासरी ३०,००० पेक्षा जास्त हिट्स मिळतात.

या ऑनलाइन वापराला प्रोत्साहन देण्यासाठी २०२४-२५ मध्ये विविध विभागांसाठी अनेक वेबिनार आणि माहिती देणारे कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले. या कार्यक्रमांचा तपशील...

अ.क्र.	**डेटाबेस**	**विषय**	**तारीख**	**सहभागींची संख्या**
१	एआयआर ऑनलाइन	कायदा	०५/०८/२०२४	३०
२	एब्स्को कम्युनिकेशन अँड मास मीडिया	संज्ञापन आणि वृत्तपत्रविद्या; माध्यम, संज्ञापन अभ्यास	१२/०८/२०२४	३१
३	एल्सेव्हियर सायन्स डायरेक्ट आणि स्कोपस	सर्व विज्ञान विषय	१९/०९/२०२४	५४
४	**IEEE** डेटाबेस	तंत्रज्ञान	१२/०८/२०२४	५३
५	सेज रिसर्च मेथड्स डेटाबेस	समाजशास्त्र	३०/०८/२०२४	६२
६	सायफाइंडर ओरिएंटेशन प्रोग्राम	रसायनशास्त्र	०५/०८/२०२४	८७

डिजिटल लायब्ररी

डिजिटल ग्रंथालय विभागाने दुर्मिळ पुस्तके, हस्तलिखिते, छायाचित्रे आणि नामवंत व्यक्तींची पत्रे डिजिटल स्वरूपात रूपांतरित केली आहेत. ही सर्व साहित्यकृती अभ्यास आणि संदर्भासाठी ज्ञान केंद्राच्या संकेतस्थळावर ऑनलाइन उपलब्ध आहेत.

'शोधगंगा'

यूजीसी-इन्फ्लिबनेट शोधगंगा प्रकल्पांतर्गत २६ एप्रिल २०११ पासून विद्यापीठाचे पीएच.डी. प्रबंध डिजिटल स्वरूपात रूपांतरित करून अपलोड करण्यात आले आहेत. २०२४-२५ मध्ये ९५ पीएच.डी. प्रबंध अपलोड करण्यात आले.

'यूजीसी' अभ्यास कक्ष

ज्ञान केंद्रातर्फे रानडे इन्स्टिट्यूट, डेक्कन, पुणे येथे चालवल्या जाणाऱ्या अभ्यास कक्षात संलग्न महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांना रोज सकाळी ८ ते रात्री ११ पर्यंत वाचनाची सुविधा उपलब्ध आहे.

२०२४-२५ साठीचा तपशील...

- कामाचे दिवस : ३६५
- पुस्तके : ५,०४७
- स्थायी सदस्य : १३९
- तात्पुरते सदस्य : २३
- एकूण सदस्य : १६२
- पुस्तकाची हाताळणी : १,१७०

२०२४-२५ मधील प्रमुख घटना

महाराष्ट्र सरकारच्या 'वाचन संकल्प महाराष्ट्र' (रिडिंग रिझोल्यूशन महाराष्ट्र) या मोहिमेअंतर्गत जयकर ज्ञान संसाधन केंद्राने ३० डिसेंबर २०२४ ते १५ जानेवारी २०२५ दरम्यान अनेक कार्यक्रम आयोजित केले.

- ग्रंथालय स्वच्छता मोहीम (२९ डिसेंबर २०२४)
- दुर्मिळ आणि संदर्भ पुस्तकांचे प्रदर्शन (३०-३१ डिसेंबर २०२४)
- डॉ. राजेंद्र कुंभार यांची वाचन कौशल्यावरील कार्यशाळा (१ जानेवारी २०२५)
- विद्यापीठ कर्मचाऱ्यांसोबत सामूहिक वाचन सत्र (२ जानेवारी २०२५)
- लेखक-विद्यार्थी संवाद कार्यक्रम (३-७ जानेवारी २०२५) सहभाग : डॉ. सदानंद मोरे, डॉ. राजीव बर्वे, कवयित्री अंजली कुलकर्णी
- कथाकथन स्पर्धा (८ जानेवारी २०२५) : ११ सहभागींना ५,०००/३,०००/२,००० रुपयांची बक्षिसे प्रदान करण्यात आली.
- पुस्तक परीक्षण स्पर्धा (१६ जानेवारी २०२५) : ७६ सहभागी स्पर्धक. त्यातील ६ विजेत्यांना मराठी आणि इंग्रजी गटात ५,०००/३,०००/२,००० रुपयांची बक्षिसे मिळाली.
- पुस्तक परीक्षण पोर्टल प्रकल्प (१ जानेवारी २०२५ पासून) : आतापर्यंत १,७७० लिखित आणि ५८ व्हिडिओ समीक्षा अपलोड झाल्या आहेत. त्यात २९२ ग्रंथपालांनी सहभाग घेतला असून, पोर्टलला ६०,००० हून अधिक व्ह्यूज मिळाले आहेत.
- १० फेब्रुवारी २०२५ रोजी विद्यापीठाच्या ७६ व्या स्थापना दिनाच्या सोहळ्यादरम्यान बक्षीस वितरण समारंभ पार पडला.

इतर कार्यक्रम...

- ३ दिवसीय पुस्तक प्रदर्शन (१८-२० जुलै २०२४)
- ग्रंथपाल दिन (१२ ऑगस्ट २०२४)
- वाचन प्रेरणा दिवस : डॉ. संजय ढोले यांचे व्याख्यान (१५ ऑक्टोबर २०२४)
- संतोष घाटपांडे यांचे संगीत उपचारावरील 'हिंग्वे व्याख्यान' (८ नोव्हेंबर २०२४)
- नव्याने प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी 'अभिमुखता कार्यक्रम'

अण्णा भाऊ साठे, लोकमान्य टिळक, महात्मा गांधी, लाल बहादूर शास्त्री, डॉ. एपीजे अब्दुल कलाम, सावित्रीबाई फुले, स्वामी विवेकानंद, छत्रपती शिवाजी महाराज, कुसुमाग्रज, विज्ञान दिन, महिला दिन, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती, आंतरराष्ट्रीय योग दिन आदी प्रसंगी पुस्तक प्रदर्शने भरवली गेली.

सांख्यिकीय माहिती

संकलित आकडेवारी (३० जून २०२५ पर्यंत)

- पुस्तके आणि बांधील जर्नल्स : ५,२०,४९४
- ई-पुस्तके : ५,७७४
- हस्तलिखिते : ४,४३९
- नकाशे : ५,३३७
- प्रबंध : १३,५९४
- दृकश्राव्य : १,८७१
- पत्रके : ५,१५१
- नमुना प्रती : ११,३६३
- मायक्रोफिल्म्स : ५९२
- कात्रणे : ११०
- चित्रपट : ४४
- अल्बम : १०१
- सीडी : ४१५
- एकूण : ५,६९,२८५

प्रकरण ६

विद्यापीठाच्या शैक्षणिक विभागातर्फे राबविण्यात आलेल्या शैक्षणिक आणि संशोधन उपक्रमांचा सारांश

६.१ प्राध्यापकांचे कार्य, संशोधन आणि व्यावसायिक उपक्रम

अ. क्र.	वर्णन	अधिक माहिती	रक्कम/संख्या
१	गेल्या वर्षभरात उद्योग, कॉर्पोरेट कंपन्या, आंतरराष्ट्रीय संस्था, देणग्या आणि विभागांमधील अध्यासन यांसारख्या गैर-सरकारी स्रोतांकडून पुरस्कृत संशोधन प्रकल्पांसाठी मिळालेले एकूण अनुदान	**NA**	रु. २,९३,५५,१९१/-
२	गेल्या वर्षभरात विभागांमध्ये शासकीय स्रोतांकडून पुरस्कृत संशोधन प्रकल्पांसाठी एकूण अनुदान	**NA**	रु. ४९,०३,२२,४२६/-
३	गेल्या वर्षी सल्लागार सेवेतून मिळालेला रक्कम	**NA**	रु. ४७,३२,०४३/-
४	गेल्या वर्षी विभागाने आयोजित केलेल्या कॉर्पोरेट प्रशिक्षण कार्यक्रमांमधून मिळालेला रक्कम	**NA**	रु. १,५४,६९,३००/-
५	या चालू वर्षात **UGC-SAP, CAS, DST-FIST, DBT, ICSSR** आणि इतर शासकीय संस्थांकडून मिळालेली तत्सम मान्यता असलेला विभाग + मागील वर्षात पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी मिळालेला निधी	पायाभूत सुविधा अनुदानासाठी मान्यतांची संख्या (अनुदान देणाऱ्या संस्था) (जसे की **UGC-SAP, CAS, DST-FIST, DBT, ICSSR)**	५६
		एकूण मिळालेला पायाभूत सुविधा निधी	रु. १७,५३,९३,९३७/-
६	गेल्या वर्षभरात विभागांमध्ये इनक्यूबेट केलेल्या स्टार्ट-अप्सची संख्या	यशस्वीरित्या इनक्यूबेट केलेल्या स्टार्ट-अप्सची संख्या	२
		नोंदणी केलेल्या स्टार्ट-अप्सची संख्या	१

७	गेल्या वर्षभरात दाखल केलेले/प्रकाशित केलेले/प्रदान केलेले बौद्धिक संपदा हक्क (पेटंट/कॉपीराइट/ट्रेडमार्क/डिझाइन इत्यादी) आणि तंत्रज्ञान हस्तांतरण (ToT) यांची संख्या	दाखल केलेल्या / प्रकाशित झालेल्या पेटंट / बौद्धिक संपदा हक्कांची संख्या	२०
		मंजूर झालेल्या पेटंट/बौद्धिक संपदा हक्कांची संख्या	३
८	गेल्या वर्षभरात **NIRF** अंतर्गत दिलेल्या स्कोपस वेब ऑफ सायन्सेसमध्ये अधिसूचित जर्नल्समध्ये प्रकाशित झालेल्या शोधनिबंधांची एकूण संख्या	**NA**	७७०
९	गेल्या वर्षभरातील जर्नल सिटेशन्स रिपोर्ट/ थॉमसन रॉयटर्स डेटाबेसवर आधारित प्रत्येक शिक्षकाचा प्रभाव	संचयी प्रभाव घटक (Cumulative Impact Factor)	२३६४.६२६
१०	विभागाचा एच-इंडेक्स (सर्व पूर्ण-वेळ शिक्षकांचा एकत्रित एच-इंडेक्स)	**NA**	६०४.४
११	**UGC** सूचीबद्ध नॉन-स्कोपस/वेब ऑफ सायन्सेस शोधनिबंध/**ISSN** जर्नल्स + अग्रगण्य माध्यमांच्या अंकांमधील/इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांतील + जर्नल्सच्या संपादकांचे विशेष लेख	**NA**	२५७
१२	गेल्या वर्षी प्रतिष्ठित (राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय) प्रकाशनांनी प्रकाशित केलेल्या संपादित ग्रंथांमधील पुस्तकांची आणि प्रकरणांची एकूण संख्या (**ISBN** सह) आणि (स्वयं स्वयं अधिक एनपीटीईएल स्वयं)	लेखकांनी लिहिलेल्या संदर्भ पुस्तकांची एकूण संख्या	६१
		संपादित ग्रंथांमधील/ अनुवादित पुस्तकांमधील प्रकरणांची संख्या	१०२
		एकूण Moocs ची संख्या	**१४**

६.२ 'एनईपी'चे उपक्रम, अध्यापन, अध्ययन आणि मूल्यांकन प्रक्रिया

अ. क्र.	वर्णन	अधिक माहिती	संख्या
१	विभागांनी स्वीकारलेले **NEP** उपक्रम आणि व्यावसायिक उपक्रम	**NA**	५१

२	ई-सामग्री विकास/अध्यापन-अध्ययनासाठी डिजिटल शैक्षणिक साहित्याची निर्मिती	विकसित केलेल्या डिजिटल शैक्षणिक साहित्यासंदर्भातील एकूण क्रेडिट्सची संख्या	२८

६.३ विभागांनी स्वीकारलेले NEP चे उपक्रम आणि व्यावसायिक उपक्रम

अ. क्र.	उपक्रम	आयोजन करणारे विभाग
१	'एबीसी'मध्ये असाइनमेंट, संचय, साठवणूक आणि हस्तांतरण यांचा १०० टक्के अवलंब	४१
२	गुरु-शिष्य परंपरा आणि पारंपरिक शिक्षणासाठी निवास (संस्कृत विद्यापीठासाठी)	२
३	भारतीय भाषा संवर्धनाशी संबंधित उपक्रम : भारतीय आणि स्थानिक भाषा माध्यमांमध्ये अध्यापनास प्रोत्साहन, भारतीय भाषांमधील पाठ्यपुस्तके आणि आशय	२८
४	भारतीय भाषा संवर्धन संबंधित उपक्रम : भारतीय आणि स्थानिक भाषा माध्यमांमध्ये भारतीय भाषांमधील पाठ्यपुस्तके आणि आशय शिकवण्यासाठी प्रोत्साहन	१
५	इतर कोणताही नावीन्यपूर्ण **NEP** उपक्रम/व्यावसायिक उपक्रम	३१
६	शिकाऊ उमेदवारी अंतर्भूत पदवी कार्यक्रम	९
७	सामुदायिक सहभाग/ क्षेत्रीय प्रकल्प/ सामाजिक उद्योजकता आणि त्यातून होणारी कोणतेही विशिष्ट निष्पत्ती	४२
८	नियामक संस्थांचे नियम/मार्गदर्शक तत्त्वे/मानके/आराखडे/ कायदे यांचे पालन : पीसीआय/ सीओए/ बीसीआय/ एनसीटीई/ एआयसीटीई/ यूजीसी/ दूरस्थ शिक्षण केंद्र इत्यादी	४०
९	दुहेरी आणि एकात्मिक पदवी कार्यक्रम	११
१०	अभ्यासक्रमाचा भाग म्हणून उद्योजकता, सह-अभ्यासक्रम आणि विस्तार उपक्रम	४३
११	सामान्य आणि विषयकेंद्रित 'आयकेएस'	३५
१२	उपयोजित/ दृश्यकला/ सादरीकरण कला/ ललित कला शिक्षणामध्ये कलाकार आणि क्षेत्रातील व्यावसायिकांचा सहभाग	१६
१३	संयुक्त पदवी कार्यक्रम	५
१४	**CO-PO PEO** सह (लवचिक अभ्यासक्रम संरचना असलेले **LOC**) पदवीपूर्व कार्यक्रमासाठी बहुविद्याशाखीय अभ्यासक्रम/प्रमुख-गौण विषयांचे संयोजन	२०

१५	**CO-PO, PEO** सह पदवीपूर्व कार्यक्रमासाठी बहुविद्याशाखीय अभ्यासक्रम/प्रमुख-गौण विषयांचे संयोजन (लवचिक अभ्यासक्रम संरचना असलेले **LOC)**	१२
१६	एकाधिक प्रवेश-एकाधिक निर्गमन **(ME-ME)**	३६
१७	व्यावसायिक अभ्यासक्रमांची मान्यता **:** १०० टक्के किंवा अंशतः (६ किंवा ३ वर्षांसाठी मान्यता)	३
१८	ओजेटी/ इंटर्नशिप/ आयपीटी	४५
१९	इतर विद्याशाखेकडून खुले ऐच्छिक विषय	३३
२०	प्राध्यापक/ सहयोगी किंवा सहायक प्राध्यापक	८
२१	पदव्युत्तर अभ्यासक्रम/संशोधनासह पदवीच्या (ऑनर्स) चौथ्या वर्षातील संशोधन प्रकल्प आणि प्रकाशित साहित्य	४२
२२	विषयकेंद्रित कौशल्ये आणि प्रात्यक्षिक प्रशिक्षण अभ्यासक्रम	४७
२३	ट्विनिंग पदवी कार्यक्रम	१
२४	मूल्य आणि जीवन कौशल्य शिक्षण. ज्यामध्ये लिंग समानता, भारतीय संविधान, पर्यावरण शिक्षण, वैश्विक मानवी मूल्ये, इंडस्ट्री ४.० इत्यादी विषयांवरील अभ्यासक्रमाचा समावेश आहे.	४८

६.४ विभागीय प्रशासन आणि कार्यपद्धती

अ. क्र.	वर्णन	संख्या
१	गेल्या वर्षभरात शासकीय/मान्यताप्राप्त संस्थांकडून विस्तार कार्यासाठी मिळालेल्या पुरस्कार आणि सन्मानांची संख्या	२८
२	मागील वर्षातील माजी विद्यार्थ्यांचे योगदान/ निधी सहाय्य	रु. २५,९८,२१४/-
३	मागील वर्षात विभागाला मिळालेले सीएसआर आणि लोककल्याण निधीचे सहाय्य	रु. १९,५७,०००/-

६.५ विद्यार्थी साहाय्य, यश आणि प्रगती

अ. क्र.	वर्णन	अधिक माहिती	संख्या
१	गेल्या वर्षी विद्यार्थ्यांनी केलेल्या इंटर्नशिप/ओजेटीची सरासरी टक्केवारी	प्रवेशित विद्यार्थी संख्या	२६६२
		प्रवेशित विद्यार्थ्यांपैकी इंटर्नशिप मिळालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	२३३५
२	गेल्या वर्षी उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची प्लेसमेंट आणि स्वयंरोजगाराची सरासरी टक्केवारी	उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची संख्या	२०३३
		उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांपैकी ज्यांना प्लेसमेंट मिळाली आहे त्यांची संख्या	७६५

६.६ परिषदा, कार्यशाळा, एसटीटीपी आणि चर्चासत्रे

अ. क्र.	वर्णन	अधिक माहिती	संख्या
१	परिषदा, कार्यशाळा, एसटीटीपी आणि परिसंवाद	गेल्या वर्षभरात आयोजित केलेल्या कार्यशाळा/ नावीन्यपूर्ण औद्योगिक-शैक्षणिक पद्धती	९४
		आयोजित कार्यशाळा/ एसटीटीपी/ उजळणी किंवा अभिमुखता संबंधित कार्यक्रमांची संख्या	८९
		आयोजित केलेल्या राष्ट्रीय परिषदा / चर्चासत्रे / कार्यशाळांची संख्या	८६
		आयोजित केलेल्या आंतरराष्ट्रीय परिषदा/ चर्चासत्रे/ कार्यशाळा	३६
		वक्ते/साधन व्यक्ती/सत्र अध्यक्ष म्हणून आमंत्रित केलेल्या शिक्षकांची संख्या	२७१
		परिषदा/ चर्चासत्रे/ कार्यशाळांमध्ये सादरीकरण केलेले शिक्षक	३५१
२	सहयोग	कार्यक्रमांसाठीचे औद्योगिक सहकार्य आणि त्यांचे फलित यांची संख्या	६२
		कार्यक्रमांसाठी राष्ट्रीय शैक्षणिक सहयोग आणि त्यांचे फलित	७२
		शासकीय / निमशासकीय सहकार्य प्रकल्प कार्यक्रमांची संख्या	५०
		कार्यक्रमांसाठी आंतरराष्ट्रीय शैक्षणिक सहकार्यांची संख्या आणि त्यांचे फलित	४३
		सामाजिक उपक्रम/प्रसार उपक्रमांमधील सहकार्यांची संख्या आणि त्यांचे फलित	२८५

प्रकरण ७

संलग्न महाविद्यालये आणि मान्यताप्राप्त संस्थांमध्ये आयोजित

शैक्षणिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, क्रीडा आणि इतर उपक्रमांचा सारांश

७.१ पर्यावरण संवर्धन

- **वृक्षारोपण मोहीम**

महाविद्यालये	आयोजित कार्यक्रमांची संख्या	लावलेल्या झाडांची संख्या
५७८	१,३४१	८०,५५२

- **नदी संवर्धन**

महाविद्यालये	आयोजित कार्यक्रमांची संख्या	सहभागींची एकूण संख्या
३०६	४००	२१,१०४

- **मृदा संवर्धन**

महाविद्यालये	आयोजित कार्यक्रमांची संख्या	सहभागींची एकूण संख्या
२६४	४८२	१६,७७६

- **जलसंधारण**

महाविद्यालये	आयोजित कार्यक्रमांची संख्या	सहभागींची एकूण संख्या
३७२	४९५	२७,४१६

- **इतर कार्यक्रम**

महाविद्यालये	आयोजित कार्यक्रमांची संख्या	सहभागींची एकूण संख्या
३०३	७९९	२७,५१९

७.२ क्रीडा स्पर्धा

स्तर	महाविद्यालयांची एकूण संख्या	आयोजित कार्यक्रमांची एकूण संख्या	प्रत्येक कार्यक्रमातील सहभागींची एकूण संख्या	जिंकलेल्या पुरस्कारांची एकूण संख्या (तिसऱ्या क्रमांकापर्यंत)
महाविद्यालयीन स्तर	५२५	२,७१०	१,११,५४६	११,१४४
विद्यापीठ पातळी	८७	२७७	११,३३०	७६३
राज्य पातळी	५३	१२०	७,१४६	४६२
राष्ट्रीय स्तर	२३	४२	२,३२५	३१
आंतरराष्ट्रीय स्तर	३	३	१,००२	३
एकूण	**६९१**	**३,१५२**	**१,३३,३४९**	**१२,४०३**

७.३ नवीन मतदार नोंदणी मोहीम

महाविद्यालये	कार्यक्रमांची एकूण संख्या	सहभागींची एकूण संख्या
४४६	६४८	५०,९८६

७.४ सांस्कृतिक उपक्रम

- **वक्तृत्व स्पर्धा**

स्तर	महाविद्यालयांची एकूण संख्या	आयोजित कार्यक्रमांची एकूण संख्या	सहभागींची एकूण संख्या
महाविद्यालयीन	२२३	६५९	९,३९७
विद्यापीठ पातळी	१५	२६	५१६
राज्य पातळी	२१	२६	१,२६१
राष्ट्रीय स्तर	३	३	२५४
एकूण	**२६२**	**७१४**	**११,४२८**

- **वादविवाद स्पर्धा**

स्तर	महाविद्यालयांची एकूण संख्या	आयोजित कार्यक्रमांची एकूण संख्या	सहभागींची एकूण संख्या
महाविद्यालयीन	२६४	५७२	११,७७१
विद्यापीठ पातळी	१८	२४	७५५
राज्य पातळीवर	१७	१८	१,२८५
राष्ट्रीय स्तरावर	७	७	६७५
एकूण	**३०६**	**६२१**	**१४,४८६**

- **नृत्य स्पर्धा**

स्तर	महाविद्यालयांची एकूण संख्या	आयोजित कार्यक्रमांची एकूण संख्या	सहभागींची एकूण संख्या
महाविद्यालयीन	४०९	१,३१७	२५,९९०
विद्यापीठ पातळी	१८	४५	२,३१०
राज्य पातळी	९	१४	८७१
राष्ट्रीय स्तर	३	६	१२१
एकूण	**४३९**	**१,३८२**	**२९,२९२**

७.५ रक्तदान शिबिरे

महाविद्यालये	आयोजित केलेल्या मोहिमांची एकूण संख्या	सहभागींची एकूण संख्या	गोळा केलेल्या रक्ताच्या एकूण पिशव्यांची संख्या
४२०	५८०	३६,२०३	१,२४,७९५

७.६ स्वच्छता मोहीम/अभियान

महाविद्यालये	आयोजित केलेल्या मोहिमांची संख्या	सहभागींची एकूण संख्या
५६४	१,३९८	६७,२६०

७.७ महिला सक्षमीकरण आणि सुरक्षा

महाविद्यालये	आयोजित केलेल्या मोहिमांची संख्या	सहभागींची एकूण संख्या
४८९	८५८	५७,१६०

७.८ चर्चासत्रे

स्तर	महाविद्यालयांची संख्या	आयोजित कार्यक्रमांची एकूण संख्या	सहभागींची एकूण संख्या
विद्यापीठ पातळी	१६६	५८७	२८,३८६
राज्य पातळी	७७	२०३	२४,१४३
राष्ट्रीय स्तर	५९	९१	८,२७९
आंतरराष्ट्रीय स्तर	२८	३५	६,५२५
एकूण	३३०	९१६	६७,३३३

७.९ प्लेसमेंट उपक्रम

महाविद्यालये	ड्राइव्ह आयोजित उपक्रमांची संख्यस	एकूण सहभागी	ड्राईव्हमधील सहभागी विद्यार्थ्यांची संख्या	सहभागी कंपन्यांची संख्या	नोकरी मिळालेले विद्यार्थी		एकूण पूर्ण प्लेसमेंट
					यूजी	पीजी	
४४४	११,९५७	८१,४०८	८१,४०८	१३,४३२	२६,७०७	११३०१	३८,००८

७.१० विद्यार्थी आदानप्रदान

महाविद्यालयांची संख्या	आयोजित केलेल्या विद्यार्थी आदान-प्रदान कार्यक्रमांची एकूण संख्या	विद्यार्थी आदानप्रदान कार्यक्रमांतर्गत विद्यार्थ्यांची एकूण संख्या	विद्यार्थी आदानप्रदान कार्यक्रमात सहभागी झालेल्या विद्यार्थ्यांची एकूण संख्या	MSBTE SAP मधून होस्ट केलेल्या विद्यार्थ्यांची एकूण संख्या
११२	४७९	६,०३४	५,६४३	१५९

७.११ प्राध्यापक आदानप्रदान कार्यक्रम

महाविद्यालये	आयोजित केलेले प्राध्यापक आदानप्रदान कार्यक्रम	एकूण सहभागी प्राध्यापकांची संख्या	सहभागी झालेल्या प्राध्यापकांपैकी एकूण लाभार्थी प्राध्यापकांची संख्या	MSBTE SAP मधून आमंत्रित प्राध्यापकांची एकूण संख्या
९४	२५८	३,५८५	१०९२	५५

७.१२ संविधान सप्ताह मोहीम

महाविद्यालयांची संख्या	आयोजित केलेल्या कार्यक्रमांची एकूण संख्या	एकूण सहभागींची संख्या
४१०	६०८	५२,६९३

७.१३ मूल्यवृद्धी अभ्यासक्रम (स्वयंम, सायबर सुरक्षा, इतर)

महाविद्यालयांची संख्या	आयोजित केलेल्या कार्यक्रमांची एकूण संख्या	एकूण सहभागींची संख्या
२३७	१,५७३	५५,८३९

७.१४ सामंजस्य करार

सामंजस्य करार	महाविद्यालयांची संख्या	एकूण
इंटर्नशिप सामंजस्य करार	२०६	१,५४८
राष्ट्रीय/सहयोग सामंजस्य करार	२०६	१,५४८
आंतरराष्ट्रीय/सहयोग सामंजस्य करार	९२	२५६
एकूण	**५०४**	**३,३५२**

७.१५ मानसिक आरोग्य जागृती मोहीम

महाविद्यालयांची संख्या	आयोजित कार्यक्रमांची संख्या	एकूण सहभागींची संख्या
३८५	६७८	५५,७७९

७.१६ संशोधन पत्रिका आणि पेटंट

महाविद्यालयांची संख्या	पीअर-रिव्ह्यूड जर्नल्समध्ये प्रकाशित झालेल्या शोधनिबंधांची एकूण संख्या	यूजीसी केअर सूचीबद्ध जर्नल्समध्ये प्रकाशित शोधनिबंधांची एकूण संख्या	नोंदणीकृत पेटंटची एकूण संख्या
३१८	८,५३२	४,५७०	२,०४२

७.१७ महाविद्यालये/संस्थांनी प्राप्त केलेले संस्थात्मक पुरस्कार

स्तर	महाविद्यालयांची संख्या	पुरस्कारांची संख्या
प्रादेशिक	१०९	२१९
राष्ट्रीय	६६	१८३
आंतरराष्ट्रीय	२४	११५
एकूण	**१९९**	**५१७**

७.१८ विद्यार्थी व प्राध्यापकांनी प्राप्त केलेले पुरस्कार

स्तर	महाविद्यालयांची संख्या	विद्यार्थी पुरस्कार
प्रादेशिक	१४३	१,१४८
राष्ट्रीय	९७	७५३
आंतरराष्ट्रीय	३०	१६६
एकूण	**२७०**	**२,०६७**

स्तर	महाविद्यालयांची संख्या	प्राध्यापक पुरस्कार
प्रादेशिक	१५१	४४६
राष्ट्रीय	१०१	३०७
आंतरराष्ट्रीय	५७	१४३
एकूण	**३०९**	**८९६**

७.१९ शैक्षणिक उत्कृष्टता

	महाविद्यालयांची संख्या	संख्या
स्कोपस / विथ ऑफ सायन्स समकक्ष	२१६	६,८२७
पीअर रीव्ह्यूड	२६४	५,९२६
यूजीसी केअर	२४२	३,४२३
विद्यार्थी संशोधन	१९३	८,७०४
एकूण	९१५	२४,८८०

७.२० अनुदान

महाविद्यालयांची संख्या	संशोधनासाठी मिळालेले अनुदान (रुपयांत)
८२	५,७५,७७१

महाविद्यालयांची संख्या	इतर बाबींसाठी मिळालेले अनुदान (रुपयांत)
६९	५,९३,९४४

७.२१ प्रकाशने

महाविद्यालयांची संख्या	पदव्युत्तर स्तरावरील प्रबंध
२०४	११,११८

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ मधील ठळक मुद्दे

१. विद्यापीठाच्या स्थापनेची तारीख १० फेब्रुवारी १९४९

२. कॅम्पसचे एकूण क्षेत्रफळ ४११ एकर

३. शैक्षणिक विभागांची संख्या : केंद्रे/स्वायत्त/इतर शैक्षणिक आणि सेवा : ७०

४. कार्यक्षेत्र : ३ जिल्हे - पुणे, अहिल्यानगर, नाशिक आणि दादरा-नगर-हवेली

५. स्वायत्त महाविद्यालये/परिसंस्था : ७०

६. संलग्न महाविद्यालये/परिसंस्था/संशोधन संस्था :

	पुणे	**अहिल्यानगर**	**नाशिक आणि दादरा आणि नगर हवेली**
संलग्न महाविद्यालये	४८०	१६४	१९५
फक्त मुलींसाठी महाविद्यालये	१४	०५	०५
व्यवस्थापन संस्था	१२८	२८	२७
संशोधन संस्था	६९	०३	०२
रात्र महाविद्यालये	११	०३	०३

७. विद्यार्थी नोंदणी

अ) पदवी आणि पदव्युत्तर

महाविद्यालये/परिसंस्था	**विद्यापीठ परिसर**	**दूरस्थ शिक्षण**
७,७८,०००	९९५९	२९२४

ब) एम.फिल. (प्रदान) : ०५

क) पीएच.डी. (प्रदान) : ६१७

८. २०२४-२५ या वर्षादरम्यानचे सामंजस्य करार : १९

अ) राष्ट्रीय : १६, ब) आंतरराष्ट्रीय : ३

९. दाखल केलेल्या / प्रकाशित झालेल्या पेटंट / बौद्धिक संपदा हक्कांची संख्या : २०

१०. मंजूर झालेल्या पेटंट/बौद्धिक संपदा हक्कांची संख्या : ०३

११. शिक्षक : विद्यापीठ विभाग

निधीचा प्रकार	मंजूर	भरलेले	रिक्त
शासन मान्य	३८४	१४७	२३७
विद्यापीठ निधीतून मान्य	२२०	९८	१२२

१२. विद्यापीठातील शासन मान्य मंजूर पदांवरील शिक्षकेतर कर्मचारी यांचा गोषवारा

(३०.०६.२०२५ रोजी)

	मंजूर	भरलेले	रिक्त
संविधिक पद	१७	५	१२
वर्ग -१	८७	२९	५८
वर्ग – २	९४	३३	६१
वर्ग – ३	६६१	४२९	२३२
वर्ग – ४	३९६	१३८	२५८
एकूण	१२३८	६७२	५६६

१३. २ (एफ) आणि १२ बी अंतर्गत महाविद्यालये : ३७९

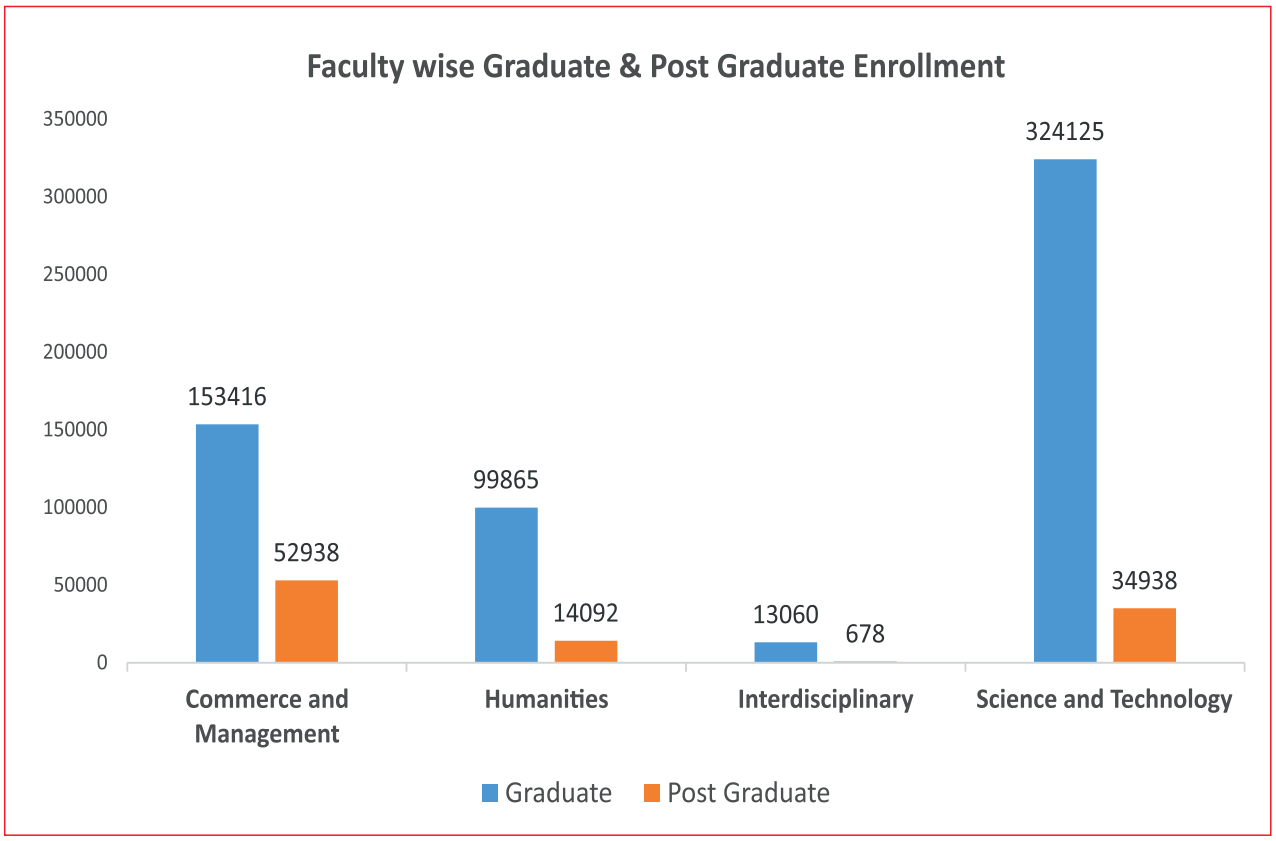
१४. विद्याशाखा : ०४

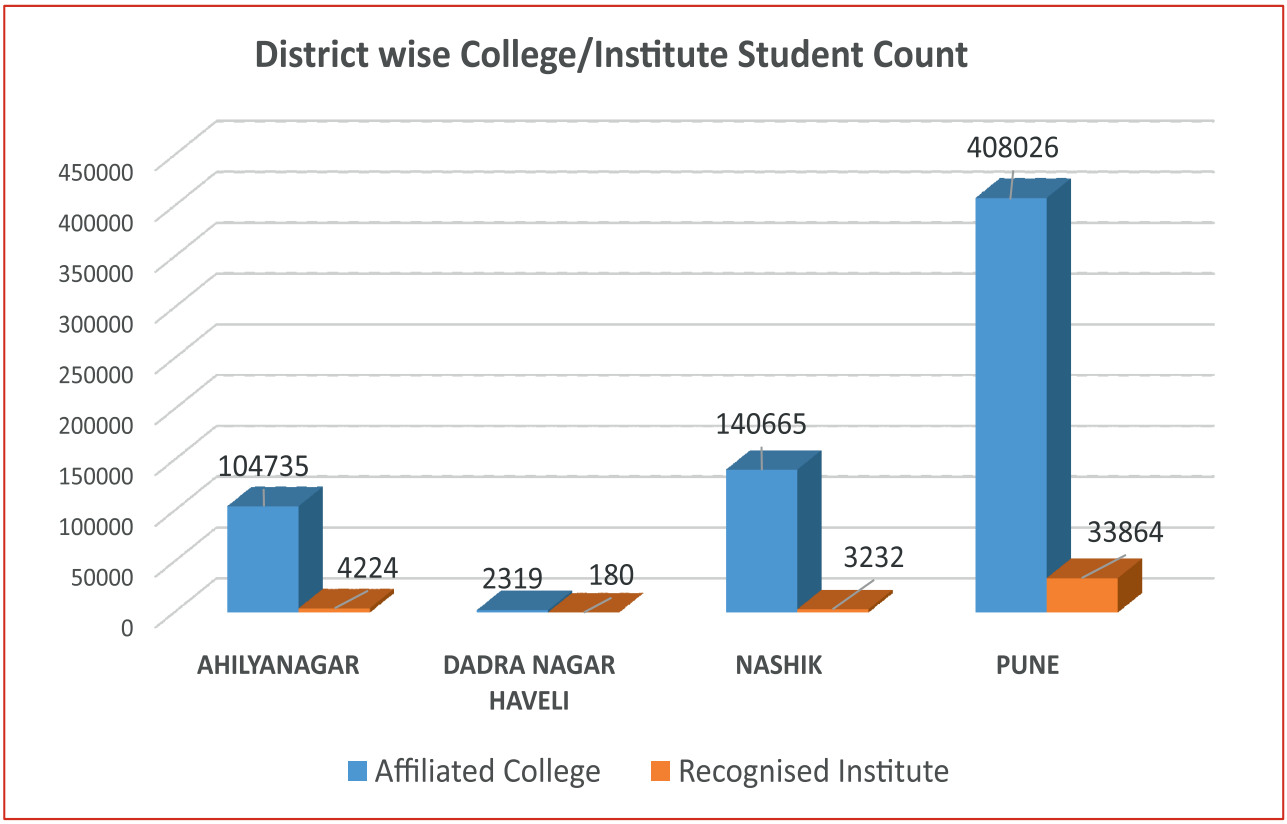
१५. अभ्यास मंडळे (कायमस्वरूपी – ६२ + तदर्थ – ७९) : १४१

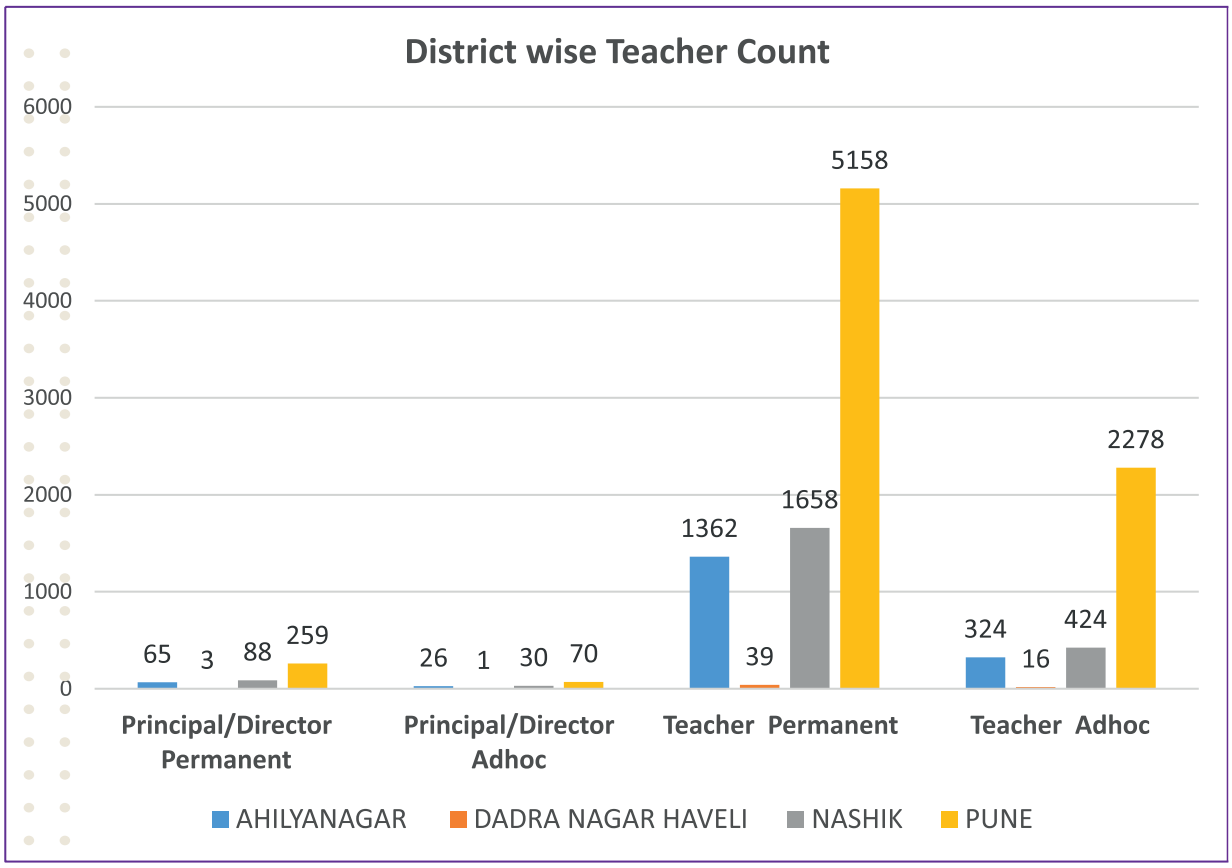
१७. अध्यासन प्राध्यापक : १९

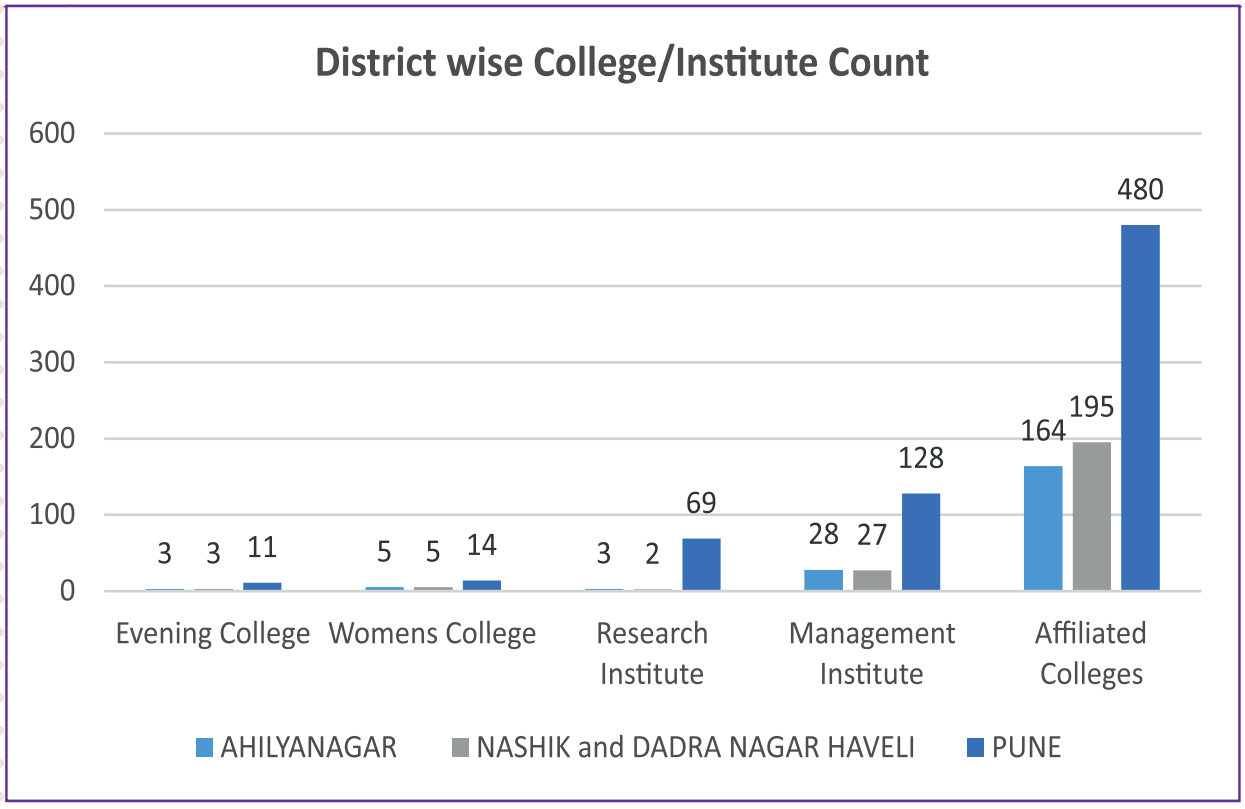
भाग २ : सांख्यिकीय माहिती (आलेख)

वार्षिक अहवाल
२०२४-२५

Faculty wise Graduate & Post Graduate Enrollment
350000
300000
250000
200000
150000
100000
50000
0
153416
52938
99865
14092
13060
678
324125
34938
Commerce and Management
Humanities
Interdisciplinary
Science and Technology
Graduate
Post Graduate

District wise College/Institute Student Count
450000
400000
350000
300000
250000
200000
150000
100000
50000
0
104735
4224
2319
180
140665
3232
408026
33864
AHILYANAGAR
DADRA NAGAR HAVELI
NASHIK
PUNE
Affiliated College
Recognised Institute

District wise Teacher Count
6000
5000
4000
3000
2000
1000
0
65
3
88
259
26
1
30
70
1362
39
1658
5158
324
16
424
2278
Principal/Director Permanent
Principal/Director Adhoc
Teacher Permanent
Teacher Adhoc
AHILYANAGAR
DADRA NAGAR HAVELI
NASHIK
PUNE

District wise College/Institute Count
600
500
400
300
200
100
0
3
3
11
5
5
14
3
2
69
28
27
128
164
195
480
Evening College
Womens College
Research Institute
Management Institute
Affiliated Colleges
AHILYANAGAR
NASHIK and DADRA NAGAR HAVELI
PUNE

विद्यापीठ गीत

ज्ञान बनो कर्मशील, कर्म ज्ञानवान

पुण्यमयी दे आम्हा अक्षर वरदान
ज्ञान बनो कर्मशील, कर्म ज्ञानवान

जातिभेद, धर्मभेद, वंशभेद दूर
सारख सारख कंठांतुनि हाच एक सूर
करुणेच्या चरणांशी नत हो विज्ञान

माणुसकी धर्माचा अर्थ जाणतों
श्रमनिष्ठा हें पवित्र तीर्थ मानतों
हृदयांतुनि समतेचा निर्भय अभिमान

सेवेतच मुक्ती ही मंगल दीक्षा
न्यायास्तव जागृति ही सत्यपरीक्षा
हें विश्वचि घर अमुचे मंत्र हा महान

संकेतस्थळ
www.unipune.ac.in

संपर्क
०२०-२५६२१२२८
०२०-२५६२१२२९